

GLAS

Glavni urednik: Igor Slavec

Odgovorni urednik: Jože Košnjek

Leto XXXV
35 let
 GLASILLO
 SOCIALISTIČNE
 ZVEZE
 DELOVNEGA
 LJUDSTVA
 ZA GORENJSKO

Obisk delovne skupine CK ZKS v Alpetouru

Turistični izvoz izenačiti z blagovnim

Škojca Loka — Alpetour je uspel povezati turistično dejavnost v širšem slovenskem prostoru, so poučili na posvetu delovne skupine ZKS, v kateri so bili Ivan Godec, Jurij Podrekar in Božo Repe, in seznanjev osnovnih organizacij ZKS sestavljeni organizacij Alpetour, vključno je, da so povezali morski gorski turizem, kakrsna je povezava Simonovega zaliva s Pokljuko.

Strunjana s Krvavcem, več pa bo treba narediti za razvoj turizma v Bohinju. Vendar pa so poudarili, da turizem tako v slovenskem gospodarstvu, kot v sestavljeni organizaciji še nima mesta, ki mu zaradi pomembnosti pripada in bi ga v sedanjem obdobju moral imeti.

Treba je namreč izkoristiti devizne možnosti turizma, vendar ne ta-

ko, da bi turistične organizacije osiromašili, temveč se je treba prizadavati, da bi se turistični izvoz izenačil z blagovnim izvozom. Kot je povedal namestnik predsednika komiteja za turizem Bruno Podpečan, se pripravljajo nekatere novosti za večjo izvozno stimulacijo turističnih organizacij in nekatere davčne olajšave, seveda le za izvozni turizem.

Vendar ne gre pričakovati rešitev le od zgoraj, temveč morajo organizacije s področja turizma marsikaj počistiti tudi v svoji hiši. Predvsem se morajo dogovoriti za skupen in enoten nastop v tujini, za skupno organizirano propagando ter se dogovoriti za skupen uvoz blaga, ki ga turizem nujno potrebuje.

Za izvedbo teh nalog so še posebej odgovorni komunisti, ki delajo v turizmu. Oni morajo dajati pobudo in biti nosilci akcije, da se začne turizem obravnavati kot pomembna gospodarska panoga, ki deluje v posebnih pogojih. Slab oziroma nepričakovani odnos do turizma se namreč odraža v poslovanju, saj je turizem že dolga leta na robu rentabilnosti in hoteli se najpogosteje pojavljajo med zgubaši.

Tudi v Alpetourju pričakujejo ob koncu leta večjo izgubo, kot je bila po devetih mesecih. Pričakujejo, da bodo imeli žičničarji okoli 7 milijonov dinarjev izgube, ki jo bodo pokrili z denarjem, ki ga v okviru sestavljenih organizacij izločajo na poseben rezervni sklad in s pomočjo družbenopolitičnih skupnosti v katerih so posamezni zgubaši. Letos se je pridružila še izredno neugodna zima, saj bi bila izguba RTC Krvavca takoj za pol manjša, če bi zapadel sneg, predvsem pa poudarjajo, da je vzrok v izrednem porastu cen hrane na eni strani in rezervnih delov ter energije. Cene storitev so od spomladi nespremenjene, cene osnovnih surovin pa so v povprečju višje za 60 odstotkov.

Ne gre le ugotavljati kaj je bilo, temveč se morajo komunisti opredeliti do poslovanja v prihodnjem letu in tudi do izgub, ki jih že napovedujejo. Pregledati morajo kaj je sklep, ki so jih sprejeli na akcijskih in problemskih konferencah ter se dogovoriti, kako ukrepati.

Sicer pa so poudarili, da je kljub raznoliki dejavnosti, ki jo združuje, sestavljena organizacija Alpetour ena redkih, kjer je združitev zaživelja tudi vsebinsko, zato je tudi delovanje komunistov bolj uspešno.

L. Bogataj

elektriko smo varčevali

Novembrski poziv k varčevanju z elektriko ni ostal brez odmeva. Poleti je bila v primerjavi z lanskim izgubo za 2,5 odstotka manjša. V tem letu smo tako porabili 2,6 milijona kilovatnih ur električne energije. Nekaj je k manjši izgubi brez dvoma prispevalo tudi zimsko toploto vreme.

Načrtu naj bi decembra bili 838 milijonov kilovatnih ur električne energije, kar je 7,6 odstotka več kot decembra lani. Vodne elektrarne bodo proizvedle 26,1 odstotka potrebnih količin, toploplane 67,2 odstotka, iz tuzlan-

ske elektrarne pa bo prišlo 6,7 odstotka potrebnih električnih energij. Vendar v slovenskem elektrogospodarstvu ocenjujejo, da bo poraba verjetno manjša od načrtovane. Za 2 do 3 odstotke jo bo zmanjšala manjša rast industrijske proizvodnje. Poraba v gospodinjstvih pa bo ovisna predvsem od tega, kako mrzel bo december. Gospodinjstva namreč nimajo dovolj premoga, plina in kuričnega olja.

Do težav pri oskrbi z električno energijo utegne priti, če bi prišlo do okvar v kateri od elektrarn. Na pomoč iz drugih republik ne moremo računati, omejiti bomo morali porabo. Pomanjkanje bo v takšnem primeru lahko ublažila plinska elektrarna v Breštanici, ki ima zdaj dovolj goriva, vendar pa po sklepku republiškega komiteja za energetiko ne sme obravljati.

H. J.

Most zabetoniran

Tržič — Čeprav so delavci Gradinca obnovljeni most čez Tržiško Bistrico, ki povezuje mesto z industrijskim conom na Mlaki, zabetonirali 13. decembra, nekaj po obljudbenem roku, občani upajo, da bo zdržal. Lažji promet bo čezenj mogel že pred koncem meseca.

H. J.

NAKUPOVALNA SOBOTA

vsača 3. sobota v mesecu od 8. do 19. ure, zato v soboto, dne 18. 12. obratujemo do 19. ure VELEBLAGOVNICA GLOBUS KOKRA KRANJ



23. novoletni sejem
Kranj, 10.—20. december

— ugodni nakupi

V SREDIŠČU POZORNOSTI

Stabilizacija je skupna skrb

V osnutek zvezne resolucije za prihodnje leto so načrtovalci zapisali, naj bi se družbeni proizvod povečal za 2 odstotek, industrijska proizvodnja za 2 in kmetijska proizvodnja za 2,5 odstotka. Izvoz blaga in storitev naj bi se povečal za okoli 9 odstotkov, od tega na konvertibilni trž za 20 odstotkov, uvoz surovin in reprodukcijskih materialov pa za štiri odstotka. Število zaposlenih naj bi bilo za dva odstotka večje, poraba pa naj bi se zmanjšala za 10 odstotkov in sicer naj bi bila naložbe v osnovna sredstva manjše za 20 odstotkov, splošna in skupna poraba pa za 10 odstotkov. Materialne rezerve pa bi morale biti večje za 20 odstotkov.

Toda, ko so slovenski delegati pretresali sedanj, že sedmič dopolnjevani osnutek zvezne resolucije, niso mogli brez številnih tehničnih pripomb. Strinjali so se, da je izvoz na konvertibilni trž prednostna naloga. Moramo več izvažati, če hočemo odplačati nakopičene dolgovalne v tem času kolo razvoja obračati naprej. Vendar pa so zvezni načrtoovalci ponudili združenemu delu upravljivo rešitev, ki temelji na združevanju deviz na zvezni ravni in razporejanju deviznih pravic izvoznikom v zveznih upravnih organih. Tako naj bi po mnenju predlagateljev čim bolj enakomerno razporedili bremena stabilizacije. Takšnih izkrijevanj pojmovanja solidarnosti in vzajemnosti je v osnutku še kar nekaj. Tako resolucija govori o obveznem združevanju sredstev za naložbe v surovinsko osnovo in energijo, ne glede na to, kako se je združeno delo na teh področjih do sedaj obnašalo. Hkrati pa osnutek govori o tem, da se moramo vsi in pousod nasloniti in zanašati le na lastne moči.

Ni umestno razpravljanje, so poudarili delegati slovenske skupščine, ali bomo izvozili 20 odstotkov več ali le za 15. Nujno se je treba prav pousod prizadavati, da bi naredili več in to blago takšne kvalitete in po takšni ceni, da bo konkurenčno na svetovnih tržih. Pripravljenost za večjo proizvodnjo in izvoz mora postati del našega vsakdana, sestavnega dela delovnega dne in življenja. Ne smemo dopuščati, da bi nekatere stali ob strani in čakali, da jim bo kdaj priskočil na pomoč. Prav tako se ni mogoče zanašati le na administrativno urejanje razmer. Mimo ekonomskih zakonitosti in samoupravljanja so dopustni le ukrepi, ki dajejo trdnejšo osnovo gospodarjenju in, ki spodbujajo nosilce gospodarskega razvoja k večji prizadavnosti.

Ker je uresničevanje resolucijskih ciljev naša skupna naloga in bo zanje vsak moral nekaj žrtvovati, so slovenski delegati tudi niso strinjali s predlogom zveznega proračuna, ki je predvidel, naj bi se izdatki federacije prihodnje leto povečali za 22,4 milijarde dinarjev oziroma za 24 odstotkov. Slovenski delegati so podprli predlog, da so izdatki federacije lahko večji le za 13 odstotkov.

L. Bogataj

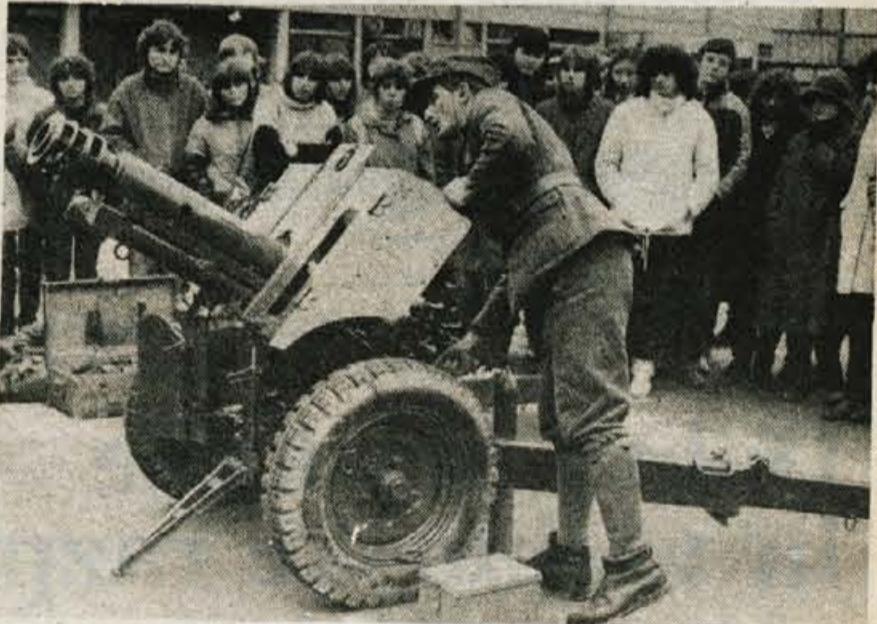
Gozdarstvo ne povečuje izvoza

Bled — Iz ankete o predlogu plana na ekonomskih odnosov s tujino za prihodnje leto je razvidno, da danačice sestavljene organizacije združenega dela gorenjskega lesnega in gozdnega gospodarstva ne bodo znatno več izvažale kot doslej. Skupni izvoz je predviden v višini milijarde 120 milijonov dinarjev, kar predstavlja le 93 odstotkov plana za letos ali le 50 odstotkov realiziranega izvoza v letu 1981. Glede na oceno realizacije za letos plan pomeni 24-odstotno povečanje, glede na srednjoročni plan za leto 1983 pa zaostaja za 12 odstotkov.

Osnovna izhodišča za plan v prihodnjem letu terjajo, da morajo organizacije združenega dela izboljšati razliko med izvozom in uvozom, po

selektivnih kriterijih pa naj bi izvoz bolj povečale tiste temeljne organizacije združenega dela, ki v primernem podatku o izvozu v celotnem prihodku bolj zaostajajo za povprečjem proizvodne skupine. Gozdarstvo naj bi v prihodnjem letu ne bi povečevalo izvoza, tudi izvoz žaganega lesa naj bi ostal tolkšen kot letos. Cilj lesne predelave v Sloveniji je, da naj bo delež izvoza v skupni vrednosti proizvodnje leta 1985 že 30 odstotkov. Samoupravna interesna skupnost za ekonomske odnose s tujino bo izračunala za vse članice predlog usklajenega plana za prihodnje leto in o tem se bodo še pogovarjali v sestavljeni organizaciji združenega dela gorenjskega lesnega in gozdnega gospodarstva.

D. S.



Mladi na obisku v vojašnicah — Vrata gorenjskih vojašnic so te dni še bolj široko odprta kot ponavadi. Starešine in vojaki namreč sprejemajo pred bližnjim praznikom oboroženih sil številne obiskovalce, med katerimi je največ mladih. Spoznavajo jih z revolucionarnimi tradicijami njihovih enot in razvojem oboroženih sil, prikazujejo jim oborožitev in opremo ter se z njimi pogovarjajo o delu in življenju v armadi. Obiski so prav gotovo dobra priložnost tudi za seznanjanje mladih z vojaškimi poklici in pridobivanje mladih zanje. Na slike: dijaki kranjske gimnazije si ogledujejo oborožitev v vojašnici Stane Žagar v Kranju. (S. Saje) — Foto: F. Perdan

80 novih postelj

Radovljica — Dom upokojencev Jaka Benedika v Radovljici je postal pretesen, zato so se odločili, da ga bodo povečali. S prizidkom, ki bi bil zgrajen v dveh letih, bi pridobili 80 postelj. Ker naložbe v Radovljici sami ne bodo zmogli, so se obrnili po pomoč v sosednji občini Kranj in Jesenice. Kranjska enota skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja je že odobrila dva milijona in pol za razširitev radovljiskega doma, na Jesenicah pa bodo o tem še sklepali. S to denarno pomočjo so tudi kranjskim in jesenškim upokojencem, za katere doma ne bo prostora, zagotovili proste postelje v Radovljici.

silvestrovjanje

cena vstopnice z aperitivom in večerjo 600,- din
 ansambel ŠALEŠKI INSTRUMENTALNI KVINTET
 Vsak gost dobi vstopnico za sejme v letu 1983



Slovesno v Podnartu — Na osrednji proslavi v počastitev dneva republike in praznika krajevne skupnosti Podnart je bil slavnostni govornik podpredsednik sveta krajevne skupnosti Marjan Stupnikar, v kulturnem sporedru pa so nastopili pionirji, mladinci in pverci iz domačega kraja. Na slovesnosti so sprejeli cinciane v pionirske organizacije, podelili so krajevna priznanja, zaslužnim kranjam in delovnemu kolektivu Kemične tovarne Podnart za tridesetletno uspešno sodelovanje, priznanja pa so prejeli tudi večkratni krovodajalci. Posebno svečano je bilo razvitje praporja krajevne organizacije rezervnih vojaških starešin pod pokroviteljstvom Kemične tovarne v Podnartu. (C.R.) — Foto: J. Rotar

Izvoz in hrana

Občinska konferenca ZK Kranj razpravljala o gospodarjenju in resoluciji za prihodnje leto

Kranj — Glavni značilnosti razvojnega predvidevanj za prihodnje leto v kranjski občini sta povečanje izvoza in proizvodnja hrane. Tako naj bi se izvoz na konvertibilni trg povečal z 15 odstotkov ob nespremenjenem uvozu. K večji proizvodnji hrane pa naj bi pripomogli zasebni kmetovalci, predvsem pa naj bi pridelali več žita.

Takšno izhodišče so podprli na seji občinske konference zveze komunistov v Kranju, v sredo, 15. decembra, ko so med drugim razpravljali o gospodarjenju v letosnjih devetih mesecih in o resolucijskih predvidevanjih za prihodnje leto. Kar zadeva letosnje izpolnjevanje planov, poteka sorazmerno ugodno. Pri tem pa seveda ne gre prezreti povečanje vseh vrst porabe ob večnem izvozu, povečano zadolžnost gospodarstva ob hkratnem načrtanju izgub. Investicijska vlaganja potekajo sicer po programu,

ker pa so sorazmerno majhna, namlahko to povzroči težave v prihodnjem obdobju.

V razpravi pa je bilo med drugim rečeno, da so izvozni rezultati tudi v precejšnjih meri igra cen, marsikje pa manj rezultat dejanske učinkovitosti gospodarstva. Kar zadeva dobre rezultate pa se kažejo velike razlike med delovnimi organizacijami. Predstavnik sindikata je opozoril, da se prav v tem mesecu kažejo želje za povečanje osebnih dohodkov. Ne bi smeli pristati na to zaradi nekakšne tradicije, marveč dosledno vztajati pri spoštevanju resolucijskih določil.

Pri resolucijskih predvidevanjih za prihodnje leto so ugotovili, da se ponavljajo stara praksa. Osnutek resolucije je bil dan v razpravo konec novembra. Kljub zahtevi, da bi bili vsi pogoji družbenega razvoja znani do konca leta, smo zdaj priča usklajevanju pri zvezni resoluciji, ki bo trajalo do konca leta. Vsi spremljajoči predpisi bodo torej znani šele v začetku prihodnjega leta. To pa povzroči velike težave pri realnem programiranju v občinah. Posebno še, ker ob takšnem zamujanju sprejemamo nekatere predpise tako rekoč čez noč oziroma po hitrem postopku. To pa marsikdaj ne bi bilo potrebno in o marsikdaj bi se lahko samoupravno dogovorili.

Glede izvoza v prihodnjem letu pa so v razpravi poudarili dvoje. V izvozna prizadevanja se morajo vključiti prav vse delovne organizacije v občini. Prav v tem so se precejšnje rezerve. Če bo namečen celoten izvoz v prihodnjem letu temeljil le na tistih organizacijah zdrženega dela, ki so izvajale letos, potem se lahko zgodi, da načrtovanega povečanega izvoza ne bomo dosegli.

A. Žalar

Programska konferenca občinske konference SZDL Škofja Loka

Odkrito o problemih

Premalo pozornosti se posveča delovanju SZDL — Frontna organiziranost vsebinsko še marsikje ni zaživila — Delovanje delegacij je boljše, hiba je informiranje delegatov — Ob pripravi urbanističnih dokumentov je treba že v začetku prikazati vse možne posledice

Škofja Loka — Na programskih konferencah SZDL v krajevih skupnostih so krajani spregovorili o najzahtičnejših problematiki, premalo pa o delovanju SZDL, je poudaril predsednik občinske konference SZDL Škofja Loka Jaka Gartner na redni programske konferenci OK SZDL. Ponekod so se namreč krajne konference v vsem letu le enkrat sestale, predsedstvo pa tudi ne skriva. Vzrok je tudi v ohlapni organiziranosti. Kjer krajne konference pokrivajo širše območje, bo nujno potrebno ustanoviti vaške odobe, v mestih pa učitvene odobe. Kjer so že sedaj tako organizirani, je več ljudi vključenih v odločanje in tudi bolje delajo. Ulični odbori pa morajo zaživeti že zato, da bo zaživela tudi hišna samouprava, saj

sedaj ne dela skoraj polovica hišnih svetov.

Frontna organiziranost SZDL je formalno povsod izpeljana, vendar vsebinsko še zdaleč ni vse urejeno. Predsedstvo OK in tisti organi, ki imajo operativne naloge, so delali dobro in tam so delegati prenalašči stališča svojih družbenopolitičnih organizacij, kjer pa je bilo potrebno več pobude, se frontna organiziranost ni uveljavila. Delegatov nikakor ne gre prepustiti samim sebi, temveč morajo vedeti, da zastopajo stališče svoje organizacije. Na ta način tudi ne bo več očitkov, da SZDL ne dela, temveč bodo povsod pri sebi lahko našli vzroke, zakaj frontalna organizacija ni učinkovita.

Delovanje delegacij je v tretjem delegatskem obdobju boljše, čeprav

imajo nekatere SIS še vedno težave s sklepnoštjo. Še vedno pa je gradivo za delegacije preobsežno, zadeve se obravnava neusklajeno in pri SIS se gradivo še vedno pripravlja predvsem za izvajalce.

Delegati so tudi preslabo informirani. Bilten je preveč statističen in razumljiv ozkemu krogom. Glas je s svojo rubriko Dogovorimo se dosegel namen, da delegatom in bralcem predstavi gradivo za odločanje v skrajšani obliki, vendar žal le za seje občinske skupščine, glasila delovnih organizacij in krajevih skupnosti pa se v to ne vključujejo. Radio pa zaradi pomanjkanja denarja ostaja slišen le za KS Žiri. Zato bo treba čimprej razmisli o reorganizaciji Indoka, ki mora namesto predvsem dokumentacijskega postati informativni center.

Veliko pozornosti je bilo na krajevih konferencah posvečenih preskrbi. Menili so, da ne gre le kritizirati ljudi zaradi potrošniške mrzlice, temveč morajo preskrbovalci pravočasno opozoriti, da se zaloge manjšajo, da bodo izvršni svet in potrošniški svet lahko pravočasno ukrepali.

Nič manj vroča tema ni urbanizem. Na konferenci so poudarili, da je že v prvih javnih razpravah, ko se snujejo osnutki, treba strokovno opredeliti vse možne posledice. Tudi sedanji problemi nastajajo predvsem zato, ker so bile posledice pogosto preveč skrivane.

Problem, ki se pojavlja, je financiranje delovanja krajevih skupnosti. Splošna poraba se zmanjšuje in je za krajevne skupnosti premalo denarja. Ne samo, da morajo manjšati investicije, ogroženo je delovanje krajevne skupnosti kot samoupravne celice. Spregororili so tudi o kmetijstvu in varovanju kmetijske zemlje ter o kadrovski politiki, kateri se v občini posveča premalo pozornosti. Vendar pa je tudi res, da imamo v našem sistemu tliko vodilnih mest, da zanje primanjkuje primernih kandidatov.

L. Bogataj

Delovni čas vrtcev

Jesenice — Vrtci jeseniške občine so posredovali vsem staršem anketo, na osnovi katere naj bi ugotovili dejanske potrebe po uvedbi novega obratovalnega časa v vzgojnovarstvenih organizacijah. Veliko staršev ankete še ni vrnilo, ker posamezne delovne organizacije še usklajujejo delovni čas. V obeh vrtcih na Pavlu. Savi in na Koroški Beli so začasno uvedli podaljšano varstvo do 16.30 oziroma ob sredah do 18.30. S sprejemom nove odrede o razpoznanju delovnega časa v upravnih organih skupnine občine in javnih službah pa naj bi se obratovalni čas v vrtcih spremenil.

Ugotavljajo pa, da potrebe po podaljšanem varstvu ne bodo tako velike in bi zato z notranjo razporeditvijo delavcev kot tudi otrok in z manjšimi finančnimi sredstvi, ki jih bo zagotovila skupnost otroškega varstva, to lahko uresniči.

Prav tako so anketo poslale tudi vse šole; v štirih osnovnih šolah se pouk začenja ob 7.30, v treh pa ob 8. uri. Tudi tu bodo poskušali, da bodo čas čim bolj uskladišči z delovnimi časi po delovnih organizacijah in skupnostih.

D. S.

Radovljica — Tako kot drugod so tudi v radovljški občini otroški vrtci prilagodili sprememjenemu delovnemu času. Kjer je bilo potrebno, so po 1. novembra podaljšali varstvo. Ker

vsi delovne in druge organizacije še niso premaknile delovnega časa, bo v bodoče potreb po daljšem bivanju še več. Vzgojnovarstvene organizacije so zato med starše razdelile ankete, ki bodo še bolj natančno pokazale, koliko otrok zaradi spremembe delovnega časa potrebuje podaljšano varstvo.

Dokler potrebe še niso docela znane, še ni moč reči ali bodo potrebovali nove vzgojiteljice ali pa bo moč podaljšano varstvo organizirati s prerazporeditvijo že zaposlenih. Probleme bo v radovljški občini brez dvoma povzročala velikost občine in zato velika oddaljenost med vrtci.

S 7. decembrom je radovljška skupnost otroškega varstva poenotila programe priprave otrok na osnovno šolo, saj je uvedla za vse otroke, ki niso v vrtcih, 600-urni program male šole. Otroci, ki bodo prihodnje leto prestopili šolski prag, tako poslej hodijo vse leto v malo šolo, vsak dan po tri ure. Tako so vsaj polovino izenačeni z otroki, ki so v vrtcih, kjer vse leto teče 1.200-urni program male šole.

V skupnosti otroškega varstva so izračunali, da za organizacijo podaljšanega bivanja otrok v vrtcih in za 600-urni program male šole dodatno potrebujejo 3,5 milijona dinarjev. Pokriti jih bo moč s prerazporeditvijo sredstev v okviru skupnosti, torej ne bo treba povečavati prispevne stopnje oziroma dodatno obremenjevati združenega dela. Otroci pa bodo seveda deležni boljše priprave na osnovno šolo ter podaljšanega bivanja.

M. V.

MI PA NISMO SE UKLONILI

Naš ata spet enega pelje



že Kordež-Mrak

že enajstimi leti je šel od doma Kordežev iz Lahovč. Kajža, premalo kruha za služil je tu pa tam. Tudi po spodnjih leti je bil tudi žandar. Pa ni zdržal. Da bi revez proti revezem! Nak, to pa ne. 1937. I. ženo na Gorenji Savi naredila hišico. Otroci so jima zrasli. Ko se je začela je bil Ložje sluga na glavarstvu v Kra-

že pred vojno je bil kandidat za partijo. Žan je bil s šenčurškimi revolucionarji, saha Stanko Mlakar in Tone Stefe. Pa partikom v Stražišču. Pri njem na Gorenji Savi se je zbiralo za partizane. Hiša je stala na pripravu kamoloma, tik pod

cesto in gozdom. Tu je bilo najbljžje in najvarnejše do partizanov v Pševem, na Cepuljah, v Zabukovju. Kurirji so prihajali neopazno do hiše in prevzemali blago. Že vrnjene karte za živež, ki jih je delil Nemec, so se nabirale v drvarnici glavarstva. Kaj je bilo lažje kot vzeti jih in jih v trgovinah, kjer so bili zanesljivi trgovci, se enkrat uporabili. Pri Jermanu na Primskem, pri Kristanovi z Zlatega polja, ki je pri Bučarju prodajala kruh, in drugod. Tudi »becugajne« za lonce, za največje, kar jih je bilo dobiti, kajti partizanov je bilo zgoraj vedno več, je iskal. Priskrbel mu jih je Bogdan Javor-Peter, ki je bil tedaj tudi na glavarstvu, kasneje pa komisar VDV. In papir za tehnike.

Prihajale pa so tudi vse bolj zahtevne naloge. Spraviti v partizane živež, obleko, papir, to je bila majhna stvar. Ljudi ni bilo kar tako. Pa jih je bilo v tistih prvih dveh letih zagotovo vsaj dvajset, ki jih je Kordežev ata pričakal nad svojo hišo in jih spravil do tovarišev pod Joštom. Enkrat sta bila kar dva skupaj skrita pri fotografu Kramarju na Roženvenskem klancu. Dal jima je pošto, da ju bo čakal na Savskem mostu. S kančkom očesa ju je videl prihajati čez most. Ko sta prišla do njega tam nekje pri iskrški menzi, je stisnil skozi zobe: »Naprej!« Sam je šel naprej, ona dva v večjem razmaku za njim. Tokrat ju je peljal kar proti Kalvariji, proti Trem križem. Sele ko so prišli do poti, ki vodi na Smarjetno, ju je počakal in jima pogledal v Zravek. Zravek sta že imela zvezko za naprej.

Največkrat pa jih je vodil kar mimo doma. Domača fanta sta slutila, da gre na nekakšno posebno pot in napeto čakala, kje se bo oče spet pokazal. In potem sta polglasno, z zadružnim dihom ugotavljala: »Naš ata spet enega pelje...«

Nekega aktivista iz Podnarta je moral cel teden skravati doma in pri sosedu, ker ni bilo zvez za naprej.

Z sekretarja OF je bil postavljen na Gorenji Savi in med drugimi nalogami so prišle tudi mobilizacije. Prva ni uspela. Od vseh, kolikor jih je mobiliziral, sta ostala dva. 5. junija 1943 je organiziral drugo mobilizacijo. Tokrat je sklenil, da gre tudi sam. Z njim vred jih je bilo šestnajst. Posle je predal ženi. Nič novega ni bilo to zanjo, kajti veliko njejovih nalog, posebno tistih podnevi, je opravila ona. Da naj le gre, mu je dejala tedaj, da ne bo kdaj reknel, da je ona kriva njegove smrti. Vse nove borce je predal Nartniku na Planici. Vendar pa je Nartnik zahteval, da se Ložje vrne. Ni hotel iti. Preveč je bil že na Gorenji Savi in v Kranju kompromitiran. Posebno zaradi prve neuspehe mobilizacije. Nazaj ne grem, je dejal tedaj Nartniku, pa če me je mama zabrusila, da partizani potrebujejo tudi take. Udaril jo je.

Ni minilo brez posledic. 21. junija 1943 so Nemci prišli seliti Gorenjo Savo in Stražišče. Kordeževa hiša je bila med prvimi. Vsi so že stali pred »hauslisto« in eden je spraševal za očetom, rojenjem 1901. leta. Ni mu šlo v glavo, da je pri teh letih vojak, v partizanh. Pa mu je mama zabrusila, da partizani potrebujejo tudi take. Udaril jo je.

Tedaj so naredili Nemci majhno napako. Čuvali so le goščavo pod hišo, ceste in zgornje gmajne pa ne. Mama je hitro ocenila položaj in ukazala otrokom, naj urno poskacejo za njeno skozi okno na cesto. Uspeло je le fantoma, desetletna Mici je ostala v hiši. Streljali so za njimi, a nikogar ni zadelo. Mama je bila v spalni srajci, otroka v srajčkah. V Zabukovju pri Demšarjevih so jih oblekli. Na križni gori je bil tedaj oče, ko je izvedel, da so njegovi usli.



Stoloven podpis aktov o ureditvi ustanoviteljskih razmerij Časopisnega podjetja Glas. — Foto: F. Perdan

Kvalitet GLAS skupna naloga

Pretekli teden so predstavniki gorenjskih občinskih konferenc SZDL in predstavniki Časopisnega podjetja Glas podpisali akt o ureditvi ustanoviteljskih razmerij — Vzpodbuda nadaljnemu sodelovanju

Kranj — »Smoter celotnega delovanja Časopisnega podjetja Glas je uveljavljanje, utrjevanje in razvijanje socialističnih samoupravnih odnosov in neposredne socialistične demokracije, enakopravnosti, bratstva in enotnosti ter solidarnosti narodov in narodnosti Jugoslavije ter mednarodnega sodelovanja na načelih miroljubnega in ustvarjalnega sožitja in politike neuvrščenosti«, piše med drugim v uvodnem delu akta o ureditvi ustanoviteljskih razmerij, ki so ga pretekli teden podpisali predstavniki občinskih konferenc SZDL Jesenice, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Tržiča ter predstavniki Časopisnega podjetja Glas. Ta nedvomno pomembni dokument ureja medsebojne pravice in obveznosti ustanoviteljev Glas in kolektiva Časopisnega podjetja. Opredeljuje glavne naloge gorenjskega ča sopisa, ki letos slavi 35. obletnico izhajanja, prav tako pa tudi usmerja njegovo dejavnost. Akt poudarja, da je dejavnost Časopisnega podjetja Glas posebnega družbenega pomena, družbenega skupnosti pa mora imeti prek SZDL vpliv na vsebino časopisa ter na razreševanje smotrne in druge problematike, s katero se srečuje časopisna hiša. Poseben pomen daje akt o ustanoviteljskih razmerjih družbenemu organu upravljanja — izdajateljskemu svetu, ki ga sestavljajo delegati družbenih skupnosti in kolektiva. Poučljeno je bilo, da ta organ zadnja leta pridobiva na pomenu in na ustvarjalnih predlogih ter rešitvah, zato kaže njegovo vlogo negovati. Podpisani dokument, ki je eden redkih tovrstnih v Sloveniji, torej posega na vsa področja, kjer lahko družbenha skupnost usmerja aktivnost za nadaljnjo kvalitetno rast gorenjskega poltednika Glas.

J. Košnjek

Kdaj trgovina na Kokrici?

Kranj — V krajevni skupnosti Kokrica sedanja trgovina že dolgo časa ne ustreza več potrebam kranjanov, zato je bil zasnovan načrt izgradnje novega potrošniškega centra. Delegacija krajevne skupnosti je na oktobraškem zasedanju skupščine občine Kranj v zboru krajevne skupnosti zastavila delegatemu upravnemu uprašanje o gradnji trgovine na Kokrici.

Ne kaže, da bodo kranjani Kokrice kaj malu dobili tako težko pričakovano trgovino. Vsaj tako je razumeti odgovor delovne organizacije Živila-Central. Po prvočnem programu naj bi bodoči potrošniški center na Kokrici zgradili s sredstvi iz več urou; poleg sredstev Živil je bilo namreč predvideno, da bi sodelovali

pri gradnji tudi KZ Naklo, PTT Kranj ter Ljubljanska banka s krediti. Vendar pa zaradi pomanjkanja denarja tak program ne bo uresničen, saj je od vseh sofinancerjev ostal le Živila-Central. Zaradi tega so pri Živil-Centralu začeli razmišljati o novem programu: to naj bi bila le samopostežna trgovina, velika 600 kv. metrov. Za takšno gradnjo pa je treba na novo preskrbeti vso potrebno dokumentacijo v prihodnjem letu. Vendar pa zaradi zaostrenih pogojev gospodarjenja, omejenih investicijskih kreditov in usmeritev za izgradnjo potrošniških centrov v zaokroženih urbanistično urejenih soseskah ni mogoče predvideti, kdaj bo mogoče graditi novo samopostežno trgovino na Kokrici.

Intendant telefonske centrale v Martinju vrhu je bil Ložje. 40 telefonistov so imeli in povezani so bili z vso Primorskem, s Poljanskim in Selško dolino, Čepovanom, Gorico. Mama je partizanom kuhalna in prala. Mici je nosila hrano na položaj, pomagala tu in tam, fanta sta bila za kurirja. Francelj je bil kurir pri 9. korpusu, Ložje pa na 4. telefonski coni 9. korpusa.

In zadnji hajki so se s Čmego vrha prebijali nazaj proti Blešču in Martinju vrhu. Kakšnih dvajset jih je bilo v Ložetovi skupini. Vse je varno prepeljal skozi ofenzivo. Kakšen teden dni so ob nekaj krompirjih zdržali v gozdu pod Martinj vrhom. Potem so se prebili na Prtovč, Jelovico in nad Bohinj. Vse je prepeljal žive! Z vrha so potem gledali v dolino, kjer je bilo polno ljudi, voz. Sin Ložje je sel naprej pogledal. Bili so naši! In nikoli ne bo pozabil tistih koruznih žgancev, ki so jim jih kuhalni v vasi. Sedemkrat na dan so jih jedli...

In kadar si bil sit, se ti je zdela svoboda čisto bližu. Vendar tokrat je bila zares. Z Vogarja so gledali na jezero, kako je Jesenško-bohinjski odred tolkel Nemce. Kmalu zatem se je Kordeževa družina spet zbrala v hiši na Gorenji Savi.

D. Dolenc

Potreben je skupen dogovor

V Škofjeloški občini velja novi vozni red za redne avtobuse, medtem ko delavski in šolski vozijo po starem — Za prehod na nov delovni čas bo potreben skupen dogovor tako prevoznika kot delovnih kolektivov.

V ponedeljek je začel veljati novi avtobusni vozni red. V Alpetouru so se z njim skušali prilagoditi novemu delovnemu času. V Kranju so skupaj z delovnimi organizacijami poiskali trenutno možne najbolj ugodne rešitve za primestni avtobusni promet, čeprav se zavedajo, da prav vse težave, ki jih občutijo potniki v prenatrpanih avtobusih še niso uspeli rešiti.

Slabše so se dogovorili v Škofjeloški občini. Tako je novi vozni red začel v ponedeljek veljati le za redni potniški promet, medtem ko delavski in šolski avtobusi vozijo po starem. V Škofjeloški občini so namreč zahtevali, da Alpetour vse prevoze obravnava skupaj, po enotnem programu, ker menijo, da bi na ta način dosegli ne le boljše prevoze v večje zadovoljstvo potnikov, temveč tudi bolj racionalno izkorisčanje voznega parka. Hkrati pa prevoznik ni mogel garantirati, da bodo vsi delavci prišli pravočasno na delo in šolarji v šolo, če bodo uvedli novi vozni red tudi za šolske in delavske avtobuse. Zato tudi delovni čas v delovnih organizacijah Škofjeloške občine ostaja še naprej enak, z izjemo občinskih upravnih organov, ki se jim bodo v kratkem priključile tudi banke in drugi kolektivi, ki se ukvarjajo s storitvami občinom.

Ce je šlo dokaj gladko v Kranju, zakaj se ne morejo dogovoriti tudi v Škofji Loki? Menijo, da je prevoznik premalo upošteval posebnosti Škofjeloškega območja. Medtem ko je kranjska občina po obsegu manjša in ima praktično le en industrijski center, ima Škofjeloška kar tri industrijska središča. Poleg Škofje Loke se Zeleznike in Žiri. Vsa tri pa so zelo navezana na kmetijsko zaledje. Ljudje se vozijo tudi po dvajset, trideset kilometrov daleč na delo in na posamezni avtobusni postaji jih vstopajo le dva, trije, k večjemu deset, ki delajo v različnih delovnih organizacijah.

Vendar nikakor ne gre krvide za to, da ne morejo preiti na nov delovni čas nov vozni red enostavno pripisati Alpetourju in tudi izvršnemu svetu, ki naj bi »predpisal«, kdaj naj se začne delati, ne. Rešitev bodo morali skupaj poiskati delovni kolektivi in prevoznik in se sami dogovoriti, kdaj je najprimernejše, da začno delati, da bo tudi prevoz delavcev na delo zagotovljen. Hkrati pa morata biti sogovornika sprejemljiva za predloge drugega, saj bi tako lahko marsikaj uredili, v obojestransko zadovoljstvo in korist.

L. Bogataj

Predelovalci naj se povezujejo

Tudi občinski sindikalni svet Jesenice si prizadeva, da bi se združile delovne organizacije predelave v občini — Združitev na temelju dohodkovnega povezovanja z Železarno Jesenice

Jesenice — Za okoli osem let si na Jesenicah prizadevajo, da bi ustrezno, na dohodkovnih osnovah, združili kovinsko-predelovalno industrijo in jo povezali z jeseniško Železarno. Lani so predvideli, da bo izvedli z referendumom o združitvi petih predelovalcev, vendar to težko ni prišlo.

V jeseniški občini se dobro zavedajo, da bo v nadalnjem razvoju moralno priti do tega, da bi se predelovalna industrija združila v tem smislu, da bi se posamezne kovinsko-predelovalne delovne organizacije med seboj dohodkovno povezale, združevale delo, skupno načrtovale razvoj. Pet delovnih organizacij predstavlja 6 odstotkov vse jeseniške industrije in ustvarja 9 odstotkov čistega dohodka. Povezava bi bila nedvomno gospodarno smotrna, to bi omogočilo precejšnjo racionalizacijo in nedvomno boljše proizvodne programe.

Delovne organizacije Kovin, Kovinovservis, KOOP Mojstrana, Kovinar in Elim bi združene lahko enotno nastopile na tržišču nabave, nabave materiala in prodaje izdelkov z enotnim in usklajenim proizvodnim programom. Tudi družbeni plan razvoja občine Jesenice do 1985 nakazuje povezovanje kovinsko-predelovalne industrije, programi pa

naj bi sloneli na surovinški osnovi jeseniške Železarne. Priprave so ostale na mrtvi točki, v nekaterih delovnih organizacijah se poslovne strukture opredeljujejo za lastne, ozke interese. Zaprtost posameznih delovnih organizacij se je pokazala tudi pri delitvi dela pri posameznih programih, čeprav bi lahko prav na tem področju delovne organizacije našle skupne cilje in preko poslovnih interesov začele z združevanjem dela in sredstev.

Akcijo je spremljal tudi občinski svet Zveze sindikatov Jesenice in bil mnenja, da je povezovanje nujno. Občinski sindikalni svet tudi ocenjuje, da so možnosti za nadaljnje združevanje na osnovi dohodkovnih odnosov vse do surovinške osnove do končnih izdelkov. Poslovodni odbor jeseniške Železarne je že pripravil izhodišč dolgoročnega sodelovanja in nakazal, pri katerih skupinah izdelkov je možno razvijati predelovalno industrijo v občini. Temelje temu razvoju daje predvidena gradnja jezikarne s svojim kvalitetnim programom, ki je zanimiv predvsem za predelovalno industrijo in finalizacijo izdelkov. Zato je nujno, da predelovalci zavestno sovlagajo in prispevajo del svojega znanja za razvoj surovinške osnove.

D. Sedej

Delo pri nizkih gradnjah

kraja v okolici Tuzle. Prav dobro se je vživel v okolje in se naučil dobro govoriti slovensko. Med svojo delovno dobo v Sloveniji se je za dve leti podal tudi v Irak, saj sta skupaj z ženo, ki je prav tako zaposlena pri Obrtnem gradbenem podjetju, začela graditi hišo in je zato prišel prav vsak dinar.

»Pri Obrtno-gradbenem podjetju Grad večinoma opravljamo dela pri nizkih gradnjah, kanalizaciji, vodovodu, in to na Bledu in v okolici. Prav zdaj je največ dela z napeljavno vodovodo iz Radovne v Gorje in na Bled, pri upravnem poslopu pa smo se namenili zgraditi garaze in delavnice.«

Zaslužimo kar dobro, saj dobim za redno delo od 13.000 do 14.000 dinarjev. Seveda pa je odvisno od tega, koliko delamo. Nasprosto bi bilo bolj prav, ko bi delavci prejemali plačilo za resnično opravljeno delo. Res smo pri nas nagrajeni po delu, po urni postavki in prejemamo po nekaj mesecih poračun. Osebni dohodki

Dobra polovica obutve na tuje

Delavci Peka bodo letos izvozili 1,7 milijona parov obutve ali 54 odstotkov celotne proizvodnje, od tega 1,3 milijona parov na zahodne trge, s čimer bodo zaslužili prek 15 milijonov dolarjev — Težave v preskrbi s kvalitetnimi materiali, skromna rast dohodka in negotova prihodnost

Tržič — Čeprav do konca poslovnega leta manjka še pol meseca, imajo v tržiščem Peku že dokaj trdne ocene o njegovem izkupičku. Letos bodo izdelali prek 3,6 milijona parov modne obutve, kar pomeni za sedem odstotkov več kot lani, medtem ko pri sestavnih delih obutve zaradi omejenega uvoza surovin načrta ne bodo osvojili, tako da bo skupna proizvodnja ob dveodstotnem porastu števila zaposlenih večja za štiri odstotke.

Kar 1,7 milijona parov obutve ali 54 odstotkov celotne proizvodnje bodo delavci Peka letos prodali na tuje, od tega 1,3 milijona parov ali 80 do 85 odstotkov na konvertibilne trge, od koder bodo dobili prek 15 milijonov dolarjev. S tem bodo ustvarili sedem milijonov dolarjev presežka v menjavi z zahodom.

Zaradi načrte usmeritve prodaje na zahod je Pekova ponudba na domačem trgu, kjer jo dopolnjujejo z izdelki kooperantov, letos nekoliko skromnejša, sprejeti pa tudi niso mogli vseh naročil z vzhoda, predvsem iz Sovjetske zvezde, kamor so še lani prodali več kot polovico izvožene obutve.

Največ težav je vse leta delavcem Peka povzročala neredna preskrba s surovinami in reproduksijskimi materiali. Za uvoz surovin — Jugoslavija mora približno polovico potrebnih količin surovih kož uvoziti — in za devizno združevanje v domači reproduksijski verigi jim ostaja pre malo ustvarjenih dolarjev. Računajo, da bi za normalno odvajanje proizvodnje, s čimer bi seognili tudi zamjanu dobavnih rokov tujim naročnikom, potrebovali 65 odstotkov ustvarjenih deviz. Rešitev zato iščejo v skrajnem varčevanju z materiali, v nadomeščanju nekaterih uvoženih z domačimi, ki pa so slabše kakovosti in dražji, predvsem pa v sprejemaju tujih naročil v delavo. To pa seveda prinaša bistveno manjši dohodek.

Dohodku bodo letos v Peku ustvariли približno za dvajset odstotkov več kot lani in manj kot so se nadeli. Razen že našteti vznikov na skromnejšo rast dohodka vpliva še preporna uskladitev tečaja dinarja s trdnimi valutami ter še vedno pre malo selektivne izvozne spodbude. Na drugi strani pa porabilna sred

stva rastejo hitreje kot dohodek. Izjemno so se povečale tudi najrazličnejše obveznosti iz dohodka.

Omejene možnosti uvoza in razpolaganja z ustvarjenimi devizami, na drugi strani pa padajoča rast dohodka in sredstev akumulacije, že dve leti povzročajo škodo v Pekovem tehnoškem razvoju. Brez najso-

dobnejših strojev bo njihova modra obutev vse bolj zaostajala v ceni in kakovosti za drugimi konkurenenti na zahodnem trgu.

Pekova proizvodnja bo tudi prihodnje leto usmerjena predvsem na zahod. Ob tem jim dela največ preglavici vprašanje, s kolikšnim deležem deviz bodo lahko razpolagali. Po trenutnih izračunih jim bo zmanjkal najmanj tri milijone dolarjev. Za uvoz materialov se bodo moralni zadolžiti, bojijo pa se, kako bodo posojilo lahko vrnili.

H. Jelovčan

Nove statve za plenice

V Bombažni predilnici in tkalnici Tržič bodo stare in iztrošene statve nadomestili z 52 sodobnimi pnevmatskimi stroji — Na njih bodo izdelali 3.556.000 kvadratnih metrov tetra tkanin, trikrat toliko kot zdaj, od tega jih bodo 57 odstotkov izvozili na zahodni trg

Tržič — V tržički Bombažni predilnici in tkalnici so se odločili za dokaj zahtevno naložbo. Dvajset let stare in iztrošene statve bodo zamenjali z 52 novimi, uvoženimi iz Češkoslovaške, ki jih bodo namestili v tretjem oddelku tkalnice.

S sodobnimi pnevmatskimi statvami bodo tržički tekstilci na leto izdelali 3.556.000 kvadratnih metrov tkanih tetra, trikrat toliko kot zdaj, ko jih izdelajo dober milijon. Na ta način bodo lahko zadovoljili povpraševanje po plenicah na domačem trgu, kjer bodo predvidoma prodali 43 odstotkov celotne proizvodnje z novimi statvami, skoraj 1,3 milijona kvadratnih metrov tkanih oziroma 57 odstotkov pa bodo poslali na zahodne trge.

Naložbo, ki je usklajena z republiškim in občinskim družbenim planom ter izpoljuje merila za prestrukturiranje gospodarstva, je skromno potrdil tudi kreditni odbor pri Ljubljanski banki, Temeljni banki Gorenjske. Ta je namreč odobril 22,4 milijona dinarjev posojila za osnovna in trajna obratna

sredstva ter izdal garancijo na trajna obratna sredstva ter izdal garancijo na trajna obratna sredstva v višini 2,1 milijona dinarjev in na kredit tujega dobavitelja opreme v višini skoraj 51,9 milijona dinarjev. Celotna naložba, skupaj s kompresorsko postajo in instalačijami, bo po predračunu zahtevala skoraj 104,2 milijona dinarjev.

Zaradi večje proizvodnje tetra tkanin se bo v Bombažni predilnici in tkalnici Tržič povečala tudi poraba bombažne preje. Potrebovali je bodo dobrih 300 ton več, kar zaradi prevladujočega uvoza bombaža s klininskoga trga ne ovira uresničitve naložbe, s pomočjo katere bodo tržički tekstilci izboljšali že zdaj ugodno balance iztržka deviz s konvertibilnega trga.

V tovarni se hkrati pripravljajo tudi na preusmeritev dela proizvodnje v obrat za predelavo umetnih, predvsem steklenih, visken. Računajo, da bo proizvodnja te vrste poskusno stekla konec prihodnjega leta.

H. Jelovčan

Tržno zanimivi programi

Gorenjski gozdarji in lesarji si prizadevajo, da bi čim več izvajali in prisluhnili potrebam tržišča — Najbolje v Alplesu Železniki

Bled — Letos so gorenjski gozdarji in lesarji gospodarili v znatno večjih pogojih, saj jim je primanjkovalo materiala domače kemijske in

dustrije, ki je pri nas odvisna od uvoza surovin. Po drugi strani je bila opazna še vedno dokaj visoka kupna moč prebivalstva, medtem ko se je lesnemu in gozdnomu gospodarstvu kar precej poznal upad investicij v gradbeništvo. Slabše so na tujem prodajali stavbno pohištvo, saj huda konkurenca in recesija vplivata tudi na občutno zniževanje že doseženih izvoznih cen.

Lesna industrija je povečala celotni prihodek za 17 odstotkov, kar je precej manj kot v enakem letnem obdobju. Vendar primerjava ni realna, saj so bili pogoji gospodarjenja v primerjalnem obdobju boljši. Podpovprečno rast so zabeležili v Gradisu Škofja Loka in LIP Bled, na povprečju pa je ostala Jelovica. Po sebeni ugodenosti porast celotnega prihodka je dosegel Alples Železniki, ker je nanj vplival tržno že uveljavljeni nov program sestavljivega pohištva. Najbolj stabilno rast celotnega prihodka pa v minulih letih beleži tržički ZLT, ki se s svojim proizvodnim programom najbolje prilagaja tržnim pogojem.

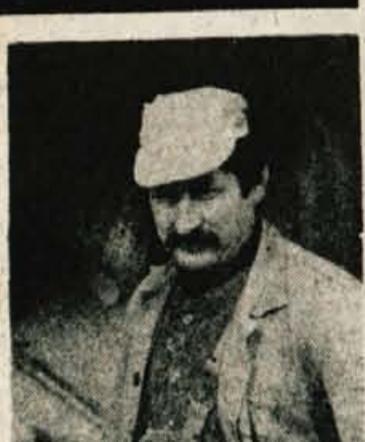
Gozdarstvo je povečalo prodajo za 2 odstotka, predvsem zaradi večje prodaje v GG Kranj, kjer je leta večja za več kot 5 odstotkov v primerjavi z GG Bled; tam je bil obseg prodaje za 1,6 odstotka manjši. Ob gozdni gospodarstvi sta blagovno oddajo povečali za 11 odstotkov, letos pa je ugodnejša oddaja v zasebnem sektorju GG Kranj.

Gorenjsko gozdno in lesno gospodarstvo je doseglo manj ugodne izvozne rezultate, saj je zastala prodaja stavbne pohištva, slabšajo pa so tudi možnosti prodaje sestavljenega in masivnega pohištva, torej pa proizvodih, ki so se izvozno že uveljavljali.

Največ naložb odpade letos na do končanje investicije Jelovice Škofja Loka v Preddvoru, rekonstrukcijo proizvodnih obratov LIP Bled ter na izgradnjo energetskega objekta, na nadaljnjo izgradnjo mehanizirane skladnične hladilnine na Rečici ter na izgradnjo gozdnih komunikacij. Na začetku gradnje je hala za kompletiranje izdelkov TOZD montažni objekti Jelovice Škofja Loka, v zavojnični pripravljalni fazi pa sta trenutno najpomembnejši izvozno načrtni investiciji: rekonstrukcija masivnega pohištva v Železnikih in rekonstrukcija podobnega obrata v Tržiču; pri obeh sodelujejo tudi nekatere druge danice sestavljene organizacije gorenjskega gozdarsvta in lesarstva.

D. Sedej

NA DELOVNEM MESTU



Vojadin Popovič štirinajst let dela pri Obrtno-gradbenem podjetju Grad Bled — Delo pri kanalizaciji in vodovodnem omrežju

Bled — Štirinajst let je pri Obrtno-gradbenem podjetju Grad Bled zaposlen kvalificirani zidar Vojadin Popovič, ki je prišel v Slovenijo iz rojstnega

Zaslužimo kar dobro, saj dobim za redno delo od 13.000 do 14.000 dinarjev. Seveda pa je odvisno od tega, koliko delamo. Nasprosto bi bilo bolj prav, ko bi delavci prejemali plačilo za resnično opravljeno delo. Res smo pri nas nagrajeni po delu, po urni postavki in prejemamo po nekaj mesecih poračun. Osebni dohodki

D. Sedej

niso nizki, vendar so živiljenjski stroški iz leta v leto večji. Če ne bi zares varčeval, in sprejeti delo v Iraku, bi bilo z

Srečanje pevskih zborov

Radovljica — V soboto, 18. decembra, ob 19. uri bo radovljška neza kulturnih organizacij pripravila v prostorih Osnovne šole A. T. Linharta v Lesčah srečanje pevskih zborov radovljške občine, ki so ga poimenovali »Srečanje z našimi storci«. Pripravili ga bodo torej ponovno, saj zaradi zapletov s prevozom na srečanje v Podnartu niso mogli nastopiti vsi zbori.

Na sobrem srečanju bodo nastopili moški, ženski in mešani zbor Lipa iz Radovljice, moški zbor Gorja, moški zbor Begunjsčica iz Begunj, komorni moški zbor A. T. Linhart KUD Radovljica, moški komorni zbor DPD Svoboda iz Podnarta, mešani zbor KPD Veriga iz Lesca, moški zbor KUD Stane Zagari in Kropje in komorni moški zbor KPD Zasip.



Kulturni koledar

RADOVLJICA — V Šivčevi hiši je odprta novoletna likovna razstava, na kateri so delujejo likovniki radovljške občine. Odprta bodo do konca leta, vsak dan od 10. do 12. in od 15. do 17. ure.

KRANJ — V Prešernovi hiši je na ogled razstava »France Prešeren v luči literarne veče 1970—1982«. V galeriji Mestne hiše bodo drevi ob 17.30 odprli razstavo portretnih plaket in medalj Vladimirja Strošiča, v Stebrični dvorani pa ob 18. uri razstavo »Partizanske delavnice na Slovenskem«, ki jo je Gorenjski muzej pripravil s sodelovanjem Muzeja ljudske revolucije Slovenije ob dnevu JLA. V Mali galeriji si lahko ogledate razstavo slikarskih del Izidorja Jalovca iz Krana. Razstave so odprte vsak dan od 10. do 12. in od 16. do 18. ure, ob sobotah in nedeljah od 10. do 12. ure, ob ponedeljkih so zaprte.

LJUBLJANA — V galeriji Društva slovenskih likovnih umetnikov je odprta prodajna razstava del slovenskih likovnih umetnikov. Odprta bo do 30. decembra.

SPODNJI BRNIK — V nedeljo, 19. decembra, ob 17. uri bo v novem gasilskem domu nastopil moški pevski zbor Davorin Jenko iz Cerkelj. V prvem delu koncerta bo predstavljal del iz obdobja vokalne polifonije in slovenske romantične, v drugem delu pa ljudske pesmi raznih narodov s poudarkom na slovenski ljudski pesmi. Koncert sodi v okvir priprav zabora na spomladansko gostovanje v Italiji, kjer bo imel več mestostnih koncertov.

BELA — V nedeljo, 19. decembra, ob 18. uri bodo v kul-

turnem domu na Beli otroci iz Preddvora, Bele in Visokega pod režijskim vodstvom Konjiča Pižorna uprizorili »Zgodbo o dedku Mrazu za odrasle«. Decembra bodo s predstavo gostovali še po dvanajstih krajnih skupnosti na Gorenjskem.

KAMNIK — V rastavnišču Veronika bodo drevi ob 17. uri odprli razstavo akvarelov Aladina Lanca, ki živi in dela v Kamniku.

SKOFJA LOKA — Klub škofjeloških študentov bo danes ob 19.30 v prostorih Osnovne šole Petra Kavčiča v Podlumbniku priredil koncert Koroškega akademskega okteta iz Ljubljane. Predprodaja vstopnic je v Turističnem društvu na Mestnem trgu.

RETEČE — V nedeljo, 19. decembra, ob 15. uri bodo pripravili proslavo ob 35-letnici KUD Janko Krmelj iz Reteč pri Škofji Loki. V sporednu bodo nastopile vse sekcije društva, posebej velja omeniti moški pevski zbor, ki letos slavi svojo 30. letnico, dramski sekcija pa bo ob koncu uprizorila burko »Davek na samce«. V sporednu bodo predstavili kroniko društva in podelili Gallusove značke tamburašem. Posebej velja povedati, da je vse od ustanovitve predsednik društva Vinko Zagari.

ZIRI — V soboto, 18. decembra, ob 18. uri bo v kinodvorani proslava ob dnevu JLA, na kateri bodo nastopili otroci iz vrtač in osnovne šole ter moški pevski zbor podjetij Ziri. Ob 20. uri pa bo dramska sekcija DPD Svoboda premierno uprizorila »Črno komedijo« Petra Shafferja. Predstavo bodo ponovili v nedeljo, 19. decembra, ob 17. uri.

Srečanje v Cerknem

Zveza kulturnih organizacij Slovenije s sodelovanjem slovenskih sindikatov letos že četrtoč prireja srečanje pesnikov in pisateljev začetnikov, prestavnikov drugih narodov in narodnosti, ki živijo v Sloveniji. Srečanje bo 18. in 19. decembra v Cerhem. Sodelovalo bo 33 avtorjev, ki so poslali svoje prispevke v srbsko-črnomorskem, italijanskem in madžarskem jeziku. Avtorji bodo poslušali predavanje o literarnih zvrsteh in se pogovarjali s članom žirije Aleksandrom Marodičem in Alešem Guličem. V soboto zvečer ob 20. uri se bodo izbrani avtorji predstavili na literarnem nastopu. Na programu je tudi ogled bolnice Franjen tovarne Eta, ki je pokrovitelj srečanja.

Občni zbor DLG

Kranj — Društvo ljubiteljev glasbe iz Ihanja bo imelo danes ob 18. uru redni letni občni zbor. Članušča se bodo zbrali v kadilnicu Prešernovega gledališča, pregledali delo v preteklem letu, izvoli novo vodstvo društva in spreli program dela ter se pogovorili o problemih, ki jih pestijo.

Spominska plošča Devu

Tržič — Danes popoldne bodo na pročelju še na Trgu svobode 25 slovenskih spominsko plošč ob 25-letnici rojstva urednika, pesnika in dramaka Janeza Damascena Deva. Kiturni spored se bo začel ob 16. ri z nastopom moškega pevskog zabora iz Kropje pod vodstvom gaja Gašperšiča. Spored bo z Devovimi pesmimi in prevodi povezovi gledališki igralec Miran Kenda. Ob ure zatem, ob 16.30, bodo v aviljonu NOB odprli razstavo ilustracij Milana Bizovičarja. Otvorit bo z odlokmi Butalcev Milčinskem in Kosmačevem. Tantaturji popestril igralec Miran Kenda. Bo kroparski moški zbor.

Celovečerni koncert okteta Vigred — V kulturnem domu v Predosljah bo v soboto, 18. decembra, ob 19.30 odtok Vigred DPD Svoboda Predoslje, izvedel celovečerni koncert. Oktet tri leta nastopa v sestavi: Janez Korenjak, Vinko Rožman, Jakob Vreček, Nace Gorjanc, Marjan Fajfer, Jože Martinjak, Franc Pernuš in Jože Basaj. Dosej so naštudirali pesmi za več kot stiri koncerte. Na sobotnem koncertu jih bodo zapeli sedemnajst, v premoru med koncertom bo nekaj skladb na klavirju izvedla Nada Selan. Oktet veliko nastopa na različnih prireditvah, na srečanju okteta v Šentjerneju, nastopil je že v radijskem koncertu iz naših krajev.

Novoletna razstava v Šivčevi hiši

Radovljica — V petek, 10. decembra, so v Šivčevi hiši v Radovljici že petič zapred odprli novoletno likovno razstavo. Otvoritev je prijetno in kvalitetno dopolnil nastop Glasbene šole Radovljica. Gojenci so izvedli dve skladbici nizozemskega avtorja Colleta, Lindini je Madrigal iz 14. in Dufayev Trio iz 15. stoletja na kljunaste flavte. V novoletno praznično razpoloženje pa so obiskovalce razstave prestavile tri stare gorenjske kolednice v priredbi Egija Gašperšiča, ki so jih ob spremljavi kljunastih flav in harmonike zapele mlade pevke — učenke Glasbene šole Radovljica.

Na razstavi je zastopan 11 likovnih ustvarjalcev radovljiske občine, kot gostja pa se predstavlja absolventka Visoke šole za tekstilno tehnologijo Darja Kuhar z dekorativnimi svilenimi rutami v batik tehniki, ki opazirajo na talentirano mlado oblikovalko. Rute služijo na razstavi kot likovna oprema k nakitu.

Novost letos je razstave je poudarek na keramiki. Kar pet avtorjev se poslužuje gline, tega najstarejšega materiala za oblikovanje. Več likovnikov se izraža v različnih materialih in jim je keramika dodatno, vendar sveže in inventivno likovno izrazilo. Opazno likovno nadarjenost kažejo barvani reliefi Metke Vovkove.

Boni Čeh iz Radovljice (roj. 1945 na Jesenicah, diploma na ALU v Ljubljani l. 1970) se predstavlja s tremi grafikami, ki jim je motiv ženska figura, preoblikovana na skladno igro likov in barv. Živost figur ostaja kljub razbijanju in ponovnemu samovoljnemu sestavljanju neokrnjena. Slikar, ki se že nekaj let uspešno uveljavlja tudi v plastiki (sodelovanje in odkupna nagrada na razstavi male plastike v Murski Soboti, kip pred hotelom Larix v Kranjski gori itd.), se tudi na letošnji novoletni razstavi predstavlja z drobnimi porabnimi predmeti v glini in lesu in v kombinaciji obojega, ki potrjujejo njegove likovne kvalitete v slikarstvu in plastiki in posegajo na umetnikovo osnovno izhodišče upodabljanja — slovensko figuro.

Miha Dalla Valle iz Vrbenj (roj. 1949 na Jesenicah, diploma na milanski likovni akademiji Brera l. 1978, specialka za slikarstvo na ALU v Ljubljani l. 1980) razstavlja tri starejše grafike z živalsko in rastlinsko motiviko, vpeto v prostor, ki ljub moderni razbitosti na elemente učinkuje renesančno umirjeno. Slikar se že dve leti likovno izpopolnjuje v Mehiki.

Stane Kolman iz Zgoš pri Begunjah (roj. 1953 na Bledu, diploma na ALU v Ljubljani l. 1980, specjalka za kiparstvo na ALU v Ljubljani l. 1982), cigar izrazita kiparska narava teži predvsem k oblikovanju monumentalnih spomenikov, prikazuje na razstavi malo plastik in relijev v lesu, betonu, glini in mavcu v različnih slogovnih izrazih, ostaja pa zvest človeški figur. Njegove najboljše stvaritve so posamezne figure ali skupine figur, likovno izčiščene v poenostavljene oblike, ko so nastopajoče osebe samo še nakazane. Lesena maketa blejskega spomenika ali cementna mala plastika iz razstave to zgovorno potrjujeta.

Crtomir Frelih iz Bohinjske Bistric (roj. 1960 v Nomnju pri Bohinjski Bistrici, absolvent ALU v Ljubljani) se z dvema grafikama kaže kot perspektiven slikar, ki v človeški figurji išče njeno fizično in duhovno vsebino.

Ana Marija Kovač z Bledu (roj. 1953 v Zenici, diploma na Državni šoli za risanje v Hanau v ZRN) je sicer šolana oblikovalka, vendar uspešno posega tudi na slikarsko področje, kjer secesijsko občuteno dekorativnost dopolnjuje z žensko čustvenostjo. Kot slikarka se na razstavi predstavlja s slikami na svilo, kjer njena občutljivost za eleganco prihaja še močnej do izraza. Njene vizitke so primeri zanimivega abstraktnega miniaturnega slikarstva v kombinirani tehniki tempere in kolaza. Izredno oblikovno dovršenost kažejo njeni prefinjeni modelirani reliefi v žgani glini na črnem lesu. Usnjene ogrlice so primerni domiselnega modnega nakita.

(nadaljevanje prihodnjem)

Severjeva spominska svečanost

Na 12. obletnici smrti slovenskega gledališkega umetnika Staneta Severja bodo na 18. uru v Loškem gledališču na Spodnjem trgu podelili vsakoletne Severjeve nagrade, s katerimi nagrajujejo najboljše igralske stvaritve na policih in gledaliških odrih — Mitja Šipek z Raven na Koroškem bo uprizoril maodramo Svetnega Gašperja po noveli Pot na klop Prežihovega Voranca



Škofja Loka — V soboto 18. decembra, ob dvanajst let, odkar se je na majhnem loškem odru v Ribnici na Pohorju zagradila po zadnjem igralskem nastopu slovenskega gledališkega umetnika Staneta Severja. Dobrih deset dni poprej je v Škofji Liki na odru tedaj cvetočega eksperimentalnega gledališča Oder-galerij na skofjeloškem gradu, brez glasne napovedi začel veliko dejanje s prvo predstavo slovenskega enega Staneta Severja, s Krotkim Dostojevskim.

Tem ko je uro pred nastopom prebil sam, zbran, dostojanstven. Molč, mrkljoma temna je naznana začetek. Iz kapele je v dvorano prihajalo petje

zborna. Rezko, votlo so ga prepali koraki. Dih nam je zastal! Svečo v ūki, obdan z neskončno temo, je Sever začel sretesljivim glasom: »Ali je kje kak živ človek, vpije ruski junak. Tako vpijem tudi jaz, kissem junak, in nihče se ne odzove. Pravi, da sonce oživila vesolje. Ko vzdide sonce, ga poglejte, ali ni to mrljic! Vse je mrtvo in se povsod so mrljici. Samo ljudje, vse okrog pmočk — to je zemlja.«

Njegove besede so zveneli pretresljivo. Zastajal nam je dih in skozi to je šel drget. Koliko gorja, bolečine, trplja — trpkega humorja, želja, veselja, poguna, energije je izražala njegova osebnost.

Zivo je ostal v spominu tuncnjegov odhod, danes kar simboličen. Pogasiš sveče, z edino

gorečo si je svetil na pot v temo. Ko je odšel, nas je bilo kar strah s poskanjem raztrgati tistino in temo, v katero je izginil. Nato se je odtrgal, navdušeno priznanje velikemu umetniku. Srečen se je vrnil. Z dobrodošnim nasmehom, kakršnega smo vedno poznali.

Mnogim Ločanom je Severjev nastop postal v spominu za vedno. Kadarkoli prisostvujemo monodramskemu nastopu, vselej mi pred oči ponovno stopi Sever s Krotkim dekletom. In nato njegove igralske stvaritve, ki mi jih je bilo dano videti. Žal ne veliko, premlada sem bila. Srečo imajo ljudje, ki žive z velikimi sodobniki.

Severjeva spominska svečanost v Škofji Liki vsako leto dodača napolni galerijo na loškem gradu. pridejo igralci in igralke, toda pride tudi veliko Ločanov, ki jim je Severjev zadnji nastop živo ostal v spominu. Iz spoštovanja do njegovega dela so v Škofji Liki takoj po njegovi smrti osnovali Severjev sklad s Severjevimi nagradami. Iz spoštovanja so že pred devetimi leti na trati ob vznožju loškega gradu odkrili njegovo spominsko obeležje, v hrastovo deblo izklesanega Čankarjevega hlapca Jerneja, dečo kiparja samouka Petra Jovanoviča iz Žetine.

Vselej se zavemo bridke resnice, ki jo je zapisal Cene Vipotnik, kar je velikega se rodil iz trpljenja. Zglede, ki ga dolgujemo tudi Severju. Njegovo izročilo zato danes ni vrednota neke preteklosti, živo je prisotno še v današnjem gledališkem trenutku.

V teku dvanajstih let so se monodramski nastopi razrasli, danes ni več težko najti monodramskega nastopa za Severjevo spominsko svečanost. Drevi bo nastopil Mitja Šipek z Raven na Koroškem, dobitnik Severjeve nagrade za leto 1976. Po Vorančevi noveli Pot na klop bo uprizoril monodramo Svetnega Gašperja.

Drevi se bo z imeni igralci in igralcev, ki so letos na poklicnih in ljubiteljskih odrih pokazali največ, podaljšal seznam Severjevih nagrajevcov. Severjeve nagrade so priznanja



za delo, zato so med igralci poleg Boršnikovih nagrad najbolj cenjene.

Vrsti slovenskih igralck in igralcev je doslej že prejela Severjeva priznanja. Leta 1971 Vladimir Skrbinec, Sandi Krošl, Marija Klansek in Angelca Močnik; leta 1972 Mira Sardoč, Rudi Kosmač, Nevenka Vrančič in Vera Videčnik; leta 1973 Dara Ulaga, Jože Kovačič in Barbara Jakopič; leta 1974 Mina Jeraj, Danilo Benedičič, Marjanca Čebulj, Štefko Špik in Stane Razmser; leta 1975 Milena Muhie, Nika Kalan-Juvan, Mojca Bibić, Zlatko Sugman, Domen Koncan in Stanislava Boncagna; leta 1976 Lojze Reiman, Anica Kumer, Matjaž Turk, Mitja Šipek in Marjan Trobec; leta 1977 Štefka Drole, Janez Eržen, Miranda Čaharija, Drago Razboršek in Ždenec Avgušč; leta 1978 Pavla Brunčko, Boris Amazzia, Peter Dougan, Miran Kenda in Matjaž Modic; leta 1979 Maja Sugman, Dara Valič, Sonja Pavčič in Silca Čušin; leta 1980 Tone Gogala, Teja Glazari, Bine Matoh, Poldka Stiglic, Tine Oman in Cvetka Vidic ter posebno priznanje Mladinsko gledališče iz Ljubljane leta 1981 Ivo Ban, Anica Veble, Zlata Rodosek, Željko Hrs, Jože Vunček in Neva Ketiš.

M. Volčjak

Dedek Mraz po gorenjsko

Na Gorenjskem bo tudi letos pet različnih dedkov Mrazov — Novoletno praznovanje za otroke namreč še vedno ni enotno dogovorjeno

Medtem ko odrasli več ali manj že vedo, kako bodo preživelci najdaljšo noč v letu, zadnji decembarski dnevi za otroke minevajo v pričakovanju dedka Mraza. V vrtecih in šolah se malčki učijo pesmic, s katerimi bodo pozdravili njegov prihod, slikajo moža z dolgo belo brado in njegove spremjevalce, rezljajo snežinke in podobne okraske, da bo vzdušje čim bolj praznično, veselo.

In kakšen bo letošnji dedek Mraz na Gorenjskem? Kot smo zvedeli, se bo spet obnašl prav po gorenjsku. Ne skupško, kot bi kdo utegnil narobe razumeti, ampak neenotno. Gorenjeni se pa težko o nečem spoznamo, kaj uskladimo, pa najsi gre za kakšne zahtevne cilje ali samo za praznovanje, ki ga s svojimi darovi prinaša dedek Mraz.

Najdnej v prizadevanjih za enotno in pravičnega dedka Mraza so prišli v kranjski občini, kjer že nekaj let velja družbeni dogovor, po katerem delavci prispevajo po 50 dinarjev v skupni sklad. Denar ni toliko namenjen za darila otrokom, čeprav ga bo nekaj tudi šlo za lizike in čajanke, kot prireditvam, ob katerih se bodo malčki razveselili. Tako bo dedek Mraz s spremjevalci in igricami obiskal otroke v vseh krajevnih skupnostih ter jih nato povabil za skupno mizo, medtem ko v vrtecih pripravljajo svoj program. Osrednjemu prireditvu bo na Gorenjskem sejmu, kjer bo dedek Mraz popeljal mlade obiskovalce v krog u odene predstave do druge, vzdušje pa bodo popestrila še najrazličnejša igrala in vesela scena.

Dokaj dober model praznovanja so izobilovali tudi v jeseniški občini. Delavci Železarne prispevajo po 70 dinarjev, drugi 0,05 odstotka od svojih osebnih dohodkov na poseben račun pri društvu prijateljev mladine. Daril bodo deležni otroci od tretjega do sedmega leta, solarji do četrtega razreda pa bodo dobili praktična kolektivna darila. Hkrati

se bodo po vseh vrtecih, osnovnih šolah in krajevnih skupnostih, ki jih bo obiskal dedek Mraz, odvijale tudi lutkovne igre.

Podobno pot skušajo ubrati v radovniški občini. Občinski svet zveze sindikatov je posredoval enotne smernice vsem organizacijam združenega dela, zvezni in društvenim prijateljem mladine, krajevnim skupnostim ter konferencam socialistične zvezne v njih. Priporočil je, naj združeno delo nakaže najmanj po 50 dinarjev na zaposlenega krajevnega skupnosti, v katerih delavci živijo. Akcijo bodo v vsaki krajevni skupnosti vodili koordinacijski odbori. Poudarjene so kulturne prireditve, posebej za predšolske in šolske otroke, darila pa so namenjena za igro, razvedriло in pouk otrok. Kulturnih prireditiv, daril in obiskov dedka Mraza bodo deležni otroci v vrtecih, šolah in krajevnih skupnostih.

H. Jelovčan

V Naklem uvajajo ulice

Naklo — Krajevna skupnost Naklo je s sprejetjem srednjoročnega programa za obdobje 1981-85 zadal načelo uvedbo uličnega sistema v naseljih Naklo in Pivka. S tem bi se uredila zmešava hišnih števil, katero so posebno občutili poštarji, razni kurirji in dostavljalci potrošniškega blaga.

Na prošnjo sveta KS je Geodetska uprava občine Kranj septembra izdelala podrobni predlog bodočega uličnega sistema, kjer je vključeno 270 hiš v Naklem in 78 na Pivki in jih razporedila v 21 ulic. V sodelovanju s krajevnimi družbeno-političnimi organizacijami bo svet krajevne skupnosti Naklo izdelal predlog imen bodočih 21. ulic, ki naj bi bile poimenovane po dogodkih iz NOV, znanih padlih borceh ali vojaških

enotah iz tega obdobja, geografskih in drugih pojmih, a slavnih možeh in slovenske in jugoslovanske zgodovine. Predlog bo iščešen na sedežu KS v Naklem, n katerem bodo lahko krajanji dali pombe oziroma nove predlage, izoblikovan predlog pa bo nato dan v priditev in sprejetje zboru krajevnih skupnosti občine Kranj. V zimskem obdobju 1982/83 bodo izdele potrebne ulične table in hiše štikle, za kar bosta sredstva zagotoviti skupščina občine Kranj in KS Naklo iz proračunskega sredstva za let 1983. Dolžnost krajanov bo stanje hiše tablice zamenjati z nimi in na krajevnem uradu v njih osebnih izkaznicah spremeniti uslov bivališča po novoimenovanih licah.

Lago Papler

Jože Čebulj:

Včasih smo lovili vsak kilovat

Po vegaših lesnih stopnicah, ki jih od centrale loči le tanek zid, prideš do njegovega stanovanja. Prav nad obokom, ki vodi h Koteksu, imata z ženo kuhinjo in sobo. Skromno, staro stanovanje. Mladi že dolgo ne bi bili več zadovoljni z njim in bi terjali novo. Jože Čebulj pa bo tu ostal do konca. Zdi se mi, da bi se težko odločil za kam drugam, četudi bi mu ponujali. Tu je prebil tako rekoč vse življenje. 1915., ko mu je bilo petnajst let, so prišli sem stanovat iz Šenčurja. Oče je bil kovač pri starem Polaku. Dobrim delavcem je Polak preskrbel stanovanje. Tudi njim. Sestkrat so se selili iz hiše v hišo, ki so ga natrpante tu okrog nekdanjega Standarda. Včasih je tu smrdelo. Od klavnice, od storjarne, od loja, ki so ga kuhal. Nikoli nisi vedel, od kod bolj smrdi. Smrad se je začiral v stene, v obleko, lase, v pore. Ljudje, ki so hočili mimo, so si zatiskali nosove. Toda takrat je šlo za delo, za vsakdanji kruh, zato se ti ni gabilo, če je ta kruh še bolj smrdel. Navadiš se, kot bi nikjer na svetu ne sdišalo drugače.

Po šest, sedem, ki so čakali na delo jih je vedno stalo v vrsti pred Polakovim vratarjem. Otroci delavcev so imeli prednost. Jožeta so vzel v kovačijo. Za vse so ga porabili v kurihnic, za »miranje«. Za vse si moral prijeti. Polakov »Zane« je bil

njegov birmanski boter. Zato pa ker je bil dober delavec, so ga verjetno 1927. leta poslali v Ljubljano k Žabkarju učiti za mehanika. Še isto leto je prevzel delo v Polakov elektrarni.

Elektrarno ima v lepem spominu. Posebno tista poletja. Tu skoraj ni smrdelo. Stirje so se menjavali podnevi in ponoči. V petek in svetek. Val, Janša, Rakovec in on so bili dolga leta skupaj. Kakšnih 150 kilovatov je oddajala centrala. Dve turbini je gnala voda, ki priteka po kakšnih petdeset metrov dolgi cementni cevi. Dva metra ima cev premer na turbin. Vsak kilovat so lovlili. Za vsak stroj je vedel, kdaj so ga pognali tam čez cesto. Ali je bila »šer mašina«, tista, ki je rezač podkože, ali pa »špol mašina«, nekakšen gladilni stroj. Ves čas si moral stati pri merilcih in paziti na pritisk. In če je v tovarni stekel stroj pa se napetost pada, si hitel vrteči tisto kolo, da si spet uravnal napetost.

Da, za vsak kilovat je šlo. Zdaj pa po cele dneve, tedne, elektrarna teče, vode pa ne odganja. Morda bi bilo res bolje, da bi jo prevzel kranjski Elektro. Potrebna bi bila popravila. Temeljitega popravila. Samo še malo naj z zmrzali razpoka »skabina«, pa bo razneslo zajetje. In če poči, ne bo samo voda ruknila ven. Tudi njegov vrtiček zadaj bo odneslo pa se kaj drugega. Že kar majhen potoček je nastal tam ob

njegovi vrtni gredi, ko oda sili iz razpok. Led bo naredil roje. Kako je včasih boril z njo! Ko so zamrznele rake, čistilna reža. In če bi ga sproti ne razbijal zistimi železnimi grablji, bi neprisko nio vode na turbino.

Ko so prišli Nemci, s Polakovi elektrarno zabilo z deskan. Pa so jo Nemci kmalu spet odprli. A Gasteju in pri Majdiču je tistaleta delo Jože. Po vojni pa je bil spet. Prvi delavec v povojnem Standardu. Ko je 1946. prišel novi direktor Bračič s Stajerskega, sta oba spravala delave skupaj. Dve leti je šostal v centrali, potem je šel z vodjo mehanične delavnice. Kakšen triajst let je bil vsega skupay elektrarni in šestnajst dni manj štiri inštitutes let pri Polaku in Standardu. Od kar je prevzela Savin so nehal s kožami, ne smrdi več, amle ob okencu prav nad velbom in svoj stalinistični sedež. Pod njim teče življenje svoje pot. Na cesto vidi, k vraru, kaj se dogaja na mostu, ves pa pod seboj in na oni strani stenčiti strojnico. Kadar teče in kadi ne odriva vode. Škoda je le, da še stoji. Vsakega kilovata je sko... D. Dolenc

Da, za vsak kilovat je šlo. Zdaj pa

po cele dneve, tedne, elektrarna teče,

vode pa ne odganja. Morda bi

bilo res bolje, da bi jo prevzel kranjski

Elektro. Potrebna bi bila popravila.

Temeljitega popravila. Samo še

malo naj z zmrzali razpoka »skabina«,

pa bo razneslo zajetje. In če poči,

ne bo samo voda ruknila ven.

Tudi njegov vrtiček zadaj bo

odneslo pa se kaj drugega. Že kar

majhen potoček je nastal tam ob

njegovi vrtni gredi, ko oda sili iz

razpok. Led bo naredil roje. Kako

je včasih boril z njo! Ko so zamrznele

rake, čistilna reža. In če bi ga sproti

ne razbijal zistimi železnimi grablji,

bi neprisko nio vode na turbino.

L. M.

Jože Čebulj: Vsa centrala je potrebna popravila, posebno pa kabina. Se

en hujša zmrazil, pa jo bo razgalo

Foto: D. Dolenc

Prav to pa je tisto, česar smo se bali: zaprt je še edini dohod v naselje za vse tiste, ki prihajajo v Orehek z Delavskim mostom in iz Škofje Loke. Še več. Tudi stanovalci hiš na Ljubljanski cesti, ki stoje na

Nerešen položaj poglablja prepad

Potem ko so si kranjski študentje le priborili študentski dom, se je nanje zgrnila kopica težav — Nerešeno statusno vprašanje, breme cen, trd dijaški režim — Zaradi tega načeti dobri sosedski odnosi

Kranj — Oktobra, pred rokom, je bil zgrajen dolgo pričakovani dom za študente mariborske Visoke šole za organizacijo dela v Kranju. V borih dveh mesecih pa je študente v njem obremenila kopica težav, zaradi katerih se nekateri že poigravajo z misijo na selitev v ljubljanski študentski dom. Najtežji problem je cena, višja kot kjerkoli v Sloveniji in Jugoslaviji. Posledica je le polovična zasedenost. Nerešeno je vprašanje lastnišva in upravljalca doma. Od konca gradnje je na stavbi ostala še vrsta pomanjkljivosti, ki otežuje bivanje.

Glede cene kranjski študentski dom močno prednjači pred ljubljanskimi (tu se cene mesečnega bivanja gibljejo od 800 do 1200 dinarjev), mariborskimi (od 950 do 1300 dinarjev) ali celo beograjskimi (tu cene nikjer ne presegajo 1000 dinarjev). Dom je resa nov, stanarina je draga, a zato je toliko cenejša hrana (vendar je njena kvaliteta sporna), študentje so oproščeni dežurstva (čeprav bi se tej ugodnosti v prid cenejšega bivanja radi odrekli), lahko si kuhači v čajnih kuhinjah, kopalinica jim je odprta vsak dan. Cena 1650 dinarjev, ki jo plačujejo mesečno, je še iz časov, ko so študentje še gostovali pod dijaško streho. Tudi danes odstevajo za bivanje več kot dijaki, in sicer 12 din dnevno več kot njihovi mlajši sosedje.

Siceršnja primerjava domov v Kranju, Mariboru in Ljubljani kaže, da niso v enakem položaju niti glede razmer niti glede gospodarskega položaja. Skupno jih je le poslovanje po neekonomski ceni. Ker je cena tako visoka, po nivojem odmrznični pa študentje pričakujejo se večje, mnoge mika, da bi se preselili v katerega ljubljanskih študentskih domov. Za povsem nov dom bi bilo kaj takega žalostno, saj je že pri sedanji ceni ob 142 domskih zmogljivostih zasedenih le 86 leži!

Pa ni cena edini razlog, ki študentom nesprejemljiv domski red, v katerega so primorani zaradi neposrednega sosedstva in souporabe nekaterih skupnih prostorov z dijaki. Kljub lastnemu domu in priborjeni samostojnosti se morajo študentje prilagajati dijaškemu režimu, kar pa je sprič povsem drugačnega načina življenja in študija težko. Če ima namreč študent ves dan predavanja, se težko drži v nevnega reda doma in večerne »hore« legalis.

Tudi kopica tehničnih pomanjkljivosti, nastalih pri hitri gradnji, otežča bivanje študentom. Najtežje je, ker študentje ne vedo, kje naj isčajo odgovore na številna vprašanja, tudi tehnična. Se vedno namreč ni jasno, kdo gospodari s študentskim domom: uprava dijaškega doma ali investitor, Visoka šola za organizacijo dela. Ta dvotinrost gre na škodo medsebojnih odnosov dijakov, študentov, delavcev zavoda. Za zdaj še ni jasno, kako bodo izpeljali statusno vprašanje. Če si hočejo pomagati pri ceni, v samoupravnih aktih opredeliti domski red, gospodarno zapolnit proste zmogljivosti, zgrabiti zaradi tehničnih pomanjkljivosti izvajalca gradbenih del, je razjasnitve statusa nujna. Pri vsem pa gre tudi za dobrososedske odnose.

D. Z. Žlebir

Med zdomci večja nezaposlenost

Letos pričakujemo nekaj manjši obisk zdomcev v domovini, predvsem zaradi bojazni, da ne bi izgubili dela. V deželah EGS je med nezaposlenimi zdaj 65.000 Jugoslovanov, od tega polovica v ZRN — Na tradicionalnih srečanjih bodo zdomci verjetno postavljali konkretna vprašanja glede zaposlitve doma

Konec tega tedna se začenja na naših severnih cestnih in tudi železniških mejnih prehodih živahnejši promet. Kljub temu, da so napovedi o vsakotденno obisku zdomcev za božično-novoletne praznike vedno potegnile za sabo kup priprav prostojnih služb pri nas, pa letos povod dodačajo, da obisk ne bo tolikšen, kot prejšnja leta. Že napovedanih izrednih vlakov bo letos manj kot lani, le 40. lani so bili trije več. Sicer število izrednih vlakov upada iz leta v leto, medtem ko za cestne mejne prehode gostota koncem leta nikakor ni upadla. Napovedi o manjšem obisku zdomcev v domovini niso izrečene kar tako, pač pa so takšne vtise dobili novembra in v začetku decembra predstavniki našega družbenopolitičnega življenja, ki so obiskali jugoslovanska društva v zahodni Evropi. Zaostrena gospodarska situacija v zahodni Evropi namreč zadnji čas redči tudi zaposlene tuje delavce, zato verjetno poleg prazničnih dni jemati še dodatni dopust za pot v domovino pomeni pri nekaterih delodajalcih stopiti v skupino delavcev, ki jih v kratkem čaka odpust z dela.

V začetku decembra je bilo namreč v deželah EGS okoli 12 milijonov brezposebnih, napovedi do konca marca pa presegajo število 23 milijona. Samo v Zah. Nemčiji je od tam zaposlenih 323.000 naših delavcev trenutno brez dela 36.000. V deželah EGS pa se je število nezaposlenih jugoslovenskih delavcev letos povzpelo na 65.000, od tega samo v Zah. Nemčiji polovico.

Takšno stanje seveda daje vsoletnim obiskom in tudi srečanjem z zdomci, ki jih ob koncu leta organizirajo koordinacijski odbor za vprašanja naših delavcev na začetku delu v tujini pri občinskih konferencah SZDL družbeno vsebino. Vse več delavcev se namreč zanimalo za stalni povratek. Tako bodo verjetno med novoletnimi srečanjimi postavljali zato konkretna vprašanja o možnostih zaposlitve, odpiranja obrti, nakupa stanovanj ipd. V Sloveniji sicer ob dosedanjem počasnom vračanju zdomcev za stalno v domovino ni bilo velikih problemov; več

ŠK. LOKA

skupno zasedanje zborna družbenega dela, zborna krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zborna občine Škofja Loka

Skupno zasedanje bo v sredo, 22. decembra 1982, ob 16. uri v sejni dvorani občinske skupščine, Poljanska cesta 2

Dnevni red:

Izvolitev komisij za verifikacijo pooblastil, verifikacija pooblastil in ugotovitev sklepnosti

Delegatska vprašanja

Potrditev zapisanika 3. seje družbenopolitičnega zborna z dne 15/11/1982, 3. seje zborna družbenega dela in zborna krajevnih skupnosti z dne 17/11/1982 in poročilo o izvršitvi sklepor

Predlog sklepa za podelitev pričazan občine Škofja Loka za leto 1982 (ZZD, ZKS, DPZ)

Predlog odloka o podelitvi domačih skupnosti partizanskih tehnikov in tiskarjev Gorenjske (ZZD, ZKS, DPZ)

Osnutek programa dela zborov Skupščine občine Škofja Loka za leto 1983 (ZZD, ZKS, DPZ)

Analiza izvajanja resolucije o politiki izvajanja družbenega plana občine Škofja Loka za obdobje 1981–1985 v letu 1982 – devet mesecje (ZZD, ZKS, DPZ)

Predlog resolucije o politiki izvajanja družbenega plana občine Škofja Loka za obdobje 1981 do 1985 v letu 1983 (ZZD, ZKS, DPZ)

Osnutek sprememb in dopolnitve družbenega plana občine Škofja Loka za obdobje 1981–1985 (ZZD, ZKS, DPZ)

Osnutek odloka o proračunu občine Škofja Loka za leto 1983 (ZZD, ZKS, DPZ)

Predlog odloka o začasnom finančirajujočem splošnih družbenih potreb občine Škofja Loka za prvo tri mesecje 1983 (ZZD, ZKS, DPZ)

Predlog sklepa o povračilu stroškov delegatov zborov in članov delovnih teles Skupščine občine Škofja Loka (ZZD, ZKS, DPZ)

Poročilo o izvajaju referendumskoga programa samoupravne v občini Škofja Loka za vlaganja v vzgojnoizobraževalne objekte v letih 1981 in 1982 (ZZD, ZKS, DPZ)

Informacija o stanju na izdelavi urbanističnih načrtov (ZZD, ZKS, DPZ)

Informacija o preskrbi s prehranbenimi artikli in energetskimi viri (ZZD, ZKS, DPZ)

Volitve in imenovanja (ZZD, ZKS, DPZ)

Informacija o stanju na razpisih komisij za razpis imenovanja poslovodnih organov v OZD za leto 1982 in o poteku uveljavljanja družbenega dogovora o uresničevanju kadrovskih politike v občini Škofja Loka s samoupravnimi splošnimi akti pri udeležencih dogovora (ZZD, DPZ)

Predlog odloka o javnih vodovodih v občini Škofja Loka – dodata obrazložitev (ZZD, ZKS)

Predlog odloka o odvajjanju in dodačju voda v občini Škofja Loka (ZZD, ZKS)

Predlog odloka o določitvi prispevkov za uresničevanje programov samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti v občini Škofja Loka v obdobju 1981–1985 za leto 1983 (ZZD, ZKS)

Predlog odloka o določitvi stopnje prispevka za financiranje, vzdrževanje in urejanje komunalnih objektov in naprav skupne rabe ter za financiranje programa varstva pred požarem v občini Škofja Loka za leto 1983 (ZZD, ZKS)

Predlog za določitev liste oseb zven temeljnih organizacij za diane disciplinskih komisij v TOZD in delovnih skupnostih (ZZD)

Predlog za izdajo soglasja k statutu Srednje kovinarske in cestozapornitve šole Škofja Loka (ZZD)

DOGOVORIMO SE

Gospodarjenje v devetih mesecih Manjša proizvodnja, manjši izvoz

Občinska resolucija o politiki uresničevanja družbenega plana občine Škofja Loka v letosnjem letu je postavila naslednje cilje razvoja: zagotavljanje nemotene proizvodnje in preskrbe občanov, povečan izvoz na konvertibilno območje in izvoz iz konvertibilnega območja bo odvijen od izvoza na to področje. Družbeni proizvod naj bi se realno povečal za 1,7 odstotka, zaposlenost za odstotek, investicije v gospodarstvu bodo realno ostale na ravni leta 1971, v negospodarstvu pa bodo nižje za 25 odstotkov, izvoz bo realno večji za 6, od tega konvertibilni za dobrin 13 odstotkov, izvoz naj bi bil večji za 2,5 odstotka, pokritje uvoza z izvozom naj bi skupaj znašalo 21, na konvertibilnem področju pa za 25 odstotkov, skupna poraba naj bi zaostajala za 10, splošna za 25 in osebni dohodki za 8 odstotkov za rastjo primerljivega dohodka. Cene v občinskih pristojnosti se bodo povečala za največ 15 odstotkov.

Fizični obseg industrijske proizvodnje je v devetih mesecih nižji za 3,9 odstotka kot v enakem času lani. Ustvarila se je tudi rast izvoza, kar je bilo po lanskem ekspanziji pričakovati. Tako je indeks izvoza po devetih mesecih le še 81,3 odstotka, pri čemer je konvertibilni izvoz upadel kar za 24,7 odstotka. Od 53 milijonov dolarjev izvoza je bilo 66,8 ali 35 milijonov dolarjev konvertibilnega izvoza in 17,6 milijonov dolarjev ali 33,2 odstotka kliničnega. Letni plan izvoza je bil dosežen 60,5 odstotno, konvertibilna pa le 57 odstotkov.

Tudi uvoz za ostaja za planom in lanskimi rezultati. Realizacija letnega načrta uvoza le 54,3 odstotna, konvertibilni uvoz pa je dosegel 55,7 odstotka plana. Skupni uvoz v vrednosti 28,5 milijona dolarjev je za 24,7 odstotka pod plansko vrednostjo. Indeks konvertibilnega uvoza je že nižji 72,5 odstotka, klinični uvoz pa je porastel za 5,3 odstotka. V skupnem uvozu je nekoliko zmanjšala svoj delež uvožena oprema. Ob navedenih rezultatih zunanjetrgovinske menjave je pokritje 1:1,68. Konvertibilno pokritje pa znaša 1:142.

Po devetih mesecih ima izgubo Niko Zeleznički, 2 temeljni organizaciji, v LTH – Zamrzovalne skrije in v Alpetouru – Hoteli ter s področja negospodarstva Zdravstveni dom Škofja Loka. Razen tega imajo primanjkljaj samoupravne interesne skupnosti izobraževanja in zaposlovanja ter hranilnokreditni službi obeh zadruž.

Izdelava urbanističnih načrtov

Pripravljava štiri dokumente

Aprila 1981 je bil sprejet družbeni plan občine Škofja Loka za obdobje 1981–1985, ki vsebuje tudi prostorski del v določeni vsebini in obliki in smiselnega odgovarja dosedanjim urbanističnim programom. Tako je družbeni plan postal temeljni planški dokument, s katerim je v prostorskem delu opredeljen način urejanja prostora. Skladno z reštvami družbenega plana se mora izdelati podrobna urbanistična dokumentacija in to štirje urbanistični načrti urbanih območij z gravitacijskim zaledjem in štirje urbanistični načrti krajinskih območij (s tem, da je urbanistični načrt Soriška planina že izdelan in sprejet z odlokom na seji občinske skupščine julija 1980).

V skladu z veljavno zakonodajo o urbanističnem planiraju bodo z urbanističnimi načrti določene podrobnejše ekonomsko-tehnične in arhitektonske osnove za izdelavo zazidalnih načrtov. Urbanistični načrti bodo obsegali: načrte obstoječega stanja, načrte namenske izrade površi z lokacijami družbeno pomembnejših objektov ter prikazom zavarovanih območij in kulturnih spomenikov, načrte območij, za katera se bodo izdelali zazidalni načrti, načrti osnovnega prometnega omrežja, omrežja komunalnih objektov in naprav, načrte osnovnih rešitev vodnogospodarskih ureditev, urbanistične ureditvene in oblikovalne zaslove z opredelitvino območij, ki predstavljajo arhitektonsko celoto in upoštevajo posebni red za spomeniško varstvo, ekonomsko-tehnično poročilo z obratnozložitvijo in z opisom etapne realizacije za komunalne ureditve.

Izvršni svet je poveril izdelavo štirih urbanističnih načrtov strokovnim delovnim organizacijam in sicer: za Selško dolino Razvojnemu centru Celje, ki bo izdelal tudi urbanistični načrt Škofje Loka, urbanistični načrt Poljanske doline bo izdelal Urbanistični institut Slovenije in urbanistični načrt Žirov Razvojno projektni center Idrija.

Urbanistični načrt Selške doline je že bil v javni razpravi in na podlagi pripombe mora izdelovalce izdelati predlog do konca leta. Urbanistični načrt Škofje Loka naj bi bil narejen do januarja prihodnje leta. Potem ga bodo obravnavale krajevne skupnosti in sprejet bo do konca prihodnjega leta. Za Žiri bo osnutek smernic načrta izdelan do konca leta v razpravi izvršnemu svetu pa naj bi bile predložene februarja prihodnje leta. Za Poljansko dolino pa se pripravlja strokovne smernice in je nadaljnje delo izključeno pogojeno s sklenitvijo pogodb za strokovno gradivo.

Poročilo

o uresničevanju sklepa 3. seje družbenopolitičnega zborna z dne 15/11/1982, 3. seje zborna družbenega dela in 3. seje zborna krajevnih skupnosti z dne 17/11/1982.

1. Izvleček sklepa iz zapisnika 3. seje družbenopolitičnega zborna z dne 15/11/1982, 3. seje zborna družbenega dela in 3. seje zborna krajevnih skupnosti z dne 17/11/1982 je bil posredovan članom predsedstva in izvršnemu svetu ter upravnim organom za seznanitev in neposredno izvajanje.

2. Odgovori na delegatska vprašanja so priloženi gradivu.

3. Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o proračunu občine Škofja Loka za leto 1982 je objavljen v Uradnem vestniku Gorenjske št. 33 z dne 7/12/1982.

4. Dogovor o spremembah in dopolnitvah dogovora o temeljih družbenega plana občine Škofja Loka za obdobje 1981–1985 je bil poslan v obravnavo in sprejem vsem udeležencem dogovora skupno s pristopno izjavo.

5. Pripomba k osnutku resolucije o politiki izvajanja družbenega plana občine Škofja Loka v letu 1983 je bila preko skupine delegatov posredovana Zboru zdrženega dela Skupščine SR Slovenije.

6. Osnutek resolucije o politiki izvajanja družbenega plana občine Škofja Loka za obdobje 1981–1985 v letu 1983 je bil poslan v javno razpravo vsem nosilcem planiranja.

7. Poročilo o uresničevanju politike odlikovanj v SFRJ v občini Škofja Loka z zaključki je bilo poslano vsem komisijam za odlikovanja oziroma kadrovskim službam v OZD, KS in družbenopolitičnim organizacijam.

8. Osnutek odloka o urejanju zelenih površin v občini Škofja Loka je bil za čas javne razprave poslan vsem OZD, KS in samoupravnim interesnim skupnostim.

9. Izdati so bili sklepi o volitvah in imenovanjih.

Proračun občine za leto 1983

Pri izdelavi osnutka proračuna občine Škofja Loka je upoštevano skrajno varčevanje. Izhodišča za izdelavo so naslednja: splošna poraba smi biti večja največ za 12 odstotkov in za toliko se smejo povečati tudi osebni dohodki.

Zaostreni pogoji gospodarjenja leta 1983 bodo bistveno vplivali tudi na prihodki občinskega proračuna. Predvidene so tudi spremembе v razpolovitvi temeljnega prometnega davka. V osnutku republikega proračuna je namreč predlagana preusmeritev 3 odstotnega posebnega občinskega davka od prometa proizvodov, tako da bi se polovica odvijala v republike proračun. Pripravljajo se tudi nekatere spremembе zakona o davkih občinov, ki bo verjetno nekatere davke odpravil, pri drugih pa bodo spremenjene stopnje.

Tako je predvideno, da bodo prihodki proračuna znašali leta 1983 154 milijonov dinarjev, kar je le za 4 odstotke več kot so planirali za letos. To pomeni, da bodo tudi prihodki nad limitirano splošno porabo nižji in računajo, da jih bo le 17 milijonov, kar je 64 odstotkov ocenjenih viškov leta 1982.

Upravni organi občine, pravosodni organi ter skupnosti gorenjskih in slovenskih občin bodo sredstva povečali za 12 odstotkov glede na rebalans leta 1982. Prav za toliko se povečujejo sredstva za dejavnost krajevnih skupnosti. Povečanje se računa od osnove, ki so izračunane v merilih za redno finančiranje. Če bo zbor krajevnih skupnosti sprejel drugačno stališče, bo to stališče v predlogu upoštevano. Po sedanjih merilih dobi vsaka delegacija za SIS za delovanje 2.000 din. Krajevne skupnosti naj bi v zapisniku sestanka, na katerem bodo obravnavali osnutek proračuna, napišejo ali so za spremembo meril ali ne.

Postaji milice za materialne stroške namenijo 30 odstotkov več kot po rebalansu leta 1982 in 77 odstotkov več kot po planu 1982, medtem ko za posebne namene (stanovanja) leta 1983 ne morejo zagotoviti sredstev.

Zavodu za družbeni razvoj namenijo 80 odstotkov lanskot letnih sredstev, Ljubljanskemu zavodu za spomeniško varstvo namenijo enaka sredstva kot lani.

Za potrebe ljudske obrambe in civilne zaščite namenijo prihodnje leto 12 odstotkov več sredstev kot letos, čeprav pričakujejo veliko večje povečanje.

Za dejavnost družbenopolitičnih organizacij predlagajo povečanje za 21 odstotkov, medtem ko naj bi se dotacija Glasu povečala za 12 odstotkov.

Sredstva za denarno pomoč družinam, katerih hranitelj je na odsluženju vojaškega roka povečujejo za 9 odstotkov, priznavalne udeležence NOV pa za 24 odstotkov. Sredstva za zdravstveno varstvo pa načrtujejo v enaki višini kot leta 1982.

9.000 dinarjev dopolnilnih republikega sredstev bodo uporabili za namest za katerega so bila dodeljena in sicer za pokritje stroškov urejevanja spomenikov in grobišč vojakov tujih armad. Sredstva za geodetsko in urbanistično dokumentacijo planirajo v enaki višini kot letos, čeprav so potrebe veliko višje. Za geodetsko kartu in urbanistično dokumentacijo planirajo sredstva v enaki višini kot letos, čeprav so potrebe veliko višje. Za prenovo mestnih in vaških jader namenijo 1,8 milijona dinarjev. Iz leta 1982 je neporavnana obveznost v višini 3 milijonov, milijon namenijo za obnovu Žigonove hiše, 500.000 din za delo odbora, ki vodi prenovo.

1.500.000 din namenijo za pospeševanje razvoja industrije in turizma v manj razvitenih območjih občine. V skladu z prepredavanjem živalskih kužnih bolezni se namensko prenasio sredstva pobrana od tak na promet parklarjev in kopitarjev v višini 2.800.000 din.

Priznanja občine Škofja Loka

Občinska skupščina podljuje vsako leto priznanja občine posameznikom, temeljnim samoupravnim organizacijam, skupnostim ter drugim organizacijam in društvom za njihovo prizadeno delo in posebne uspehe pri izboljšanju družbenoekonomskega napredka občine. Priznanja za leto 1982 naj bi prejeli:

Pripravimo se na Novo leto

December je čuden mesec. Končeta se bliža z nezadržano naglico in vrsto stvari bi radi še postorili, da bi v novem letu lažje zadihali. Ponekod bodo imeli vse decembrske sobote delovne, da bodo izpolnili plane. Za doma bo ostajalo kaj malo prostega časa. Toda domači bodo zahtevali za praznike vse tisto, kot vedno: lepo, pospravljeni stanovanje, noveletno jelo, darila, pa seveda kup dobrota mizi v vseh dneh praznikov.

Ne mislimo danes dajati nasvetov, kako postoriti to in ono v stanovanju. Gospodinja to najbolje vsaka sama ve, kako si mora organizirati delo, da bo najbolje in najhitrejše opravila s predprazničnim čiščenjem. Radi bi dali le nekaj nasvetov, kako vnaprej pripraviti jedi, da se ne bo vse nagradilo za zadnji dan. Če je doma zamrzovalna skrinja, bo najlažje, sicer si pa pripravimo vsaj zamrzovalni del hladilnika. Tudi tu bomo lahko marsikaj pravile, kar bomo pripravile vnaprej. Verjemite, da bo tako veliko lažje za vse: za gospodinjo in za domače, ker se bo tedaj tudi mama lahko veselila skupaj z njimi.

Kaj vse lahko pripravimo vnaprej. Skoraj vse! Juho, zakuhe, goste juhe za noveletno noč; mesne jedi in sladice.

Mesno juho skuhamo kot običajno. Ko je skuhanata, jo ohladimo, naliemo v plastične posodice in zamrzemo. Ko jo potrebujemo, jo zvrnemo v posodo, malo zalijemo (skuhami smo močno juho, da nam v skrinji ne zavzame preveč prostora!), zkuhamo in ponudimo.

Zakuhamo lahko vnaprej pripravimo fritate (na rezance rezane palačinke), vranične ali jetrne žličnike, drobinove cmočke, mesne žlinkrofe in podobno.

Za noveletno večerjo vam predlagamo takšen menu:

- juha z vraničnimi žličniki

Vsa dekleta so čudovita! Od kod, za vrata, se jemlje toliko nemogočih soprog?

Angleška modrost

Ne recite ženski, da je lepa. Povejte ji, da je drugačna kot druge in odprla vam bo vse dohode. Jules Renard

- puran, petelin, kokoš ali domači kuneč s prekajeno slanino
- orehova potica
- cimetovi piškoti

Vranični žličniki

Potrebujemo: 1/4 kg nastrgane vranice, 20 dkg starega belega kruha ali 2 žemljic, 10 dkg surovega masla ali margarine, 4 žlice drobtin, 1 žico moke, 2 jajci, žlico drobno sesekljane čebule, 3 stroke zmečkanega česna, majaron, zelen peteršilj, sol, pomerjanje.

Surovo maslo umešamo, dodamo jajca, nastrgano vranico, v mleku namočen kruh, ki smo ga dobro stisnili in zdrobili ali pretlačili ter gladko umešamo. Potem dodamo še ostale dodatke in na hitro pognetemo v gladko testo, ki ga razvaljamo za nožev hrbet debelo. Iz testa izrezujemo poljubne piškotne oblike; zelo primerne so zvezdice ali krogci. Na pomazanem pekaču jih bledo rumeno zapečemo. Pred pečenjem piškote premažemo z beljakom, na sredino pa položimo razpolovljen mandelj.

Recepte je pripravila poznana slovenska gospodinjska svetovalka iz Domžal Ela Kovačič.

Puran, petelin, kokoš ali domači kuneč s prekajeno slanino

Poljubno perutnilo ali kunca enakomerno nasolimo in pretaknemo z narezano prekajeno slanino, predvsem bedra in belo meso na prsih. V trebušno votilino zataknemo šop zelenjave peteršilja in bolj drobno jabolko. Na pekaču ga prelijemo z vrelo maščobo ter počasi pečemo in polivamo z juho ali mesnim sokom, ki izteka iz pečenke.

Pečenko ponudimo rezano na lepe kose ter prelijti z mesnim sokom. Če je tega premalo, maščobo malo pomokamo, prelijemo z juho in prevremo, da se enakomerno prekuha in zgosti.

Orehova potica

Potrebujemo: 1/2 kg moke, 1/4 l mleka, 4 dkg kvasa, žlico soli, nastrgano limonino lupino, 2 žlici rumna, 8 dkg sladkorja, 3 rumenjake, 10 dkg surovega masla.

Testo potem kot običajno zamešimo, vzajamno, razvaljamo in namazemo z nadnevom.

Nadev: 1/4 l mleka, 1/2 kg zmletih orehov, 10 dkg surovega masla, 1 dl medu, limonina lupina, 2 žlici

ruma, 20 dkg rozin, 3 rumenjaki, vanilin sladkor, 20 dkg sladkorja. Med zavremo z mlekom ter popariamo orehe, ohladimo ter primešamo še ostale dodatke.

Cimetovi piškoti

Potrebujemo: 12 dkg surovega masla ali margarine, 13 dkg sladkorne moke, 1 vanilin, 2 jajci, 35 dkg moke, 1/2 pecilnega praška, 2 žlici goste kisle smetane, 1 žlička cimeta, ščep soli, 1 beljak za pomazati, olupljeni in razpolovljeni mandelji za dekoracijo.

Pecilni prašek presejemo med moko ter na deski med njo sesekljamo tudi maščobo. Nato dodamo še ostale dodatke in na hitro pognetemo v gladko testo, ki ga razvaljamo za nožev hrbet debelo. Iz testa izrezujemo poljubne piškotne oblike; zelo primerne so zvezdice ali krogci. Na pomazanem pekaču jih bledo rumeno zapečemo. Pred pečenjem piškote premažemo z beljakom, na sredino pa položimo razpolovljen mandelj.

Recepte je pripravila poznana slovenska gospodinjska svetovalka iz Domžal Ela Kovačič.



M. Mességué: Narava ima vselej prav

srce in krvni obtok (3)

Količina krvi je bila vedno merilo za zdravje. Čeprav danes preveč krvi marsikom povzroča težave, ne smemo pozabiti, da imamo tudi v bogatih deželah še vedno ljudi, anemike, ki je imajo premalo. Pogosto so anemični otroci, prebolevniki in starci ljudje.

Kako pridejo anemiki spet do zdrave barve in rdeče, žive krvi, ki preseva skozi kožo? S česnom, samo s česnom, pravim in me ni sram, ker to kar naprej ponavljam. Česen je hrana za otroke in stare ljudi. Potem z zelenjavjo, ki vrača moči: z zeljem, špinaco, zeleno in črno redkvijo, zakaj ta krepi in zbuja tek. In s sadjem: odlična je predvsem marelica, ki po energetskih vitaminih celo prekaša ribje olje (ki so ga moji vrstniki v otroških letih tako sovražili). Izmed zelišč svetujem encijan, ki zbuja tek in krepi. Kdo ne pozna odličnega encijanovega vina? (V hladnem prostoru namakamo v veliki prsteni posodi pest encijanovih korenin v kozarcu močnega alkohola. Naslednj dan dolijemo liter belega vina; v tej mešanici naj se namaka encijan do konca tedna. Že v nedeljo lahko ponuditi.

mo kozarček te pijače prijatelju. Zanj vam bo posebno hvalezen tisti, ki trpi za protinom ali čuti, da se ga loteva gripa.)

Za preliv (ščepec na skodelico) bi morali uporabljati tudi vodno krešo, to rastlino, polno vitamnov, ki preprečujejo rahitis.

Vsakdo od nas bi moral svojo kri prav tako dobro poznati kot svoje ime, starost, naslov. V naši beležnici ali na listku v denarnici bi morali imeti stalno čitljivo zapisano našo krvno skupino in Rh faktor, da bi lahko, če bi se primerila nesreča, hitro dobili transfuzijo.

Ljudem nad štirideset let svetujem, da si dajo redno pregledati kri. Samo s preiskavo krvi lahko ugotovimo hude bolezni: povečano količino holesterina (preveč maščobe v krvi, sladkorno bolezen – preveč sladkorja), povečano količino beljakovin ali sečnine. Te bolezni lahko, če jih pravočasno odkrijemo, pozdravimo s strogo dieto, če pa močno napredujejo, so posledice tudi hude.

Znova vas resno opozarjam, da mora vsak skrbno bedeti nad zdravjem svoje krvi. Svetla in živahna kri zagotavlja zdravje. Dobro prekravljeno srce dolgo bije. In ali ni srce že od nekdaj simbol življenja?

NAGRADNA UGANKA

Za začetnika motornega letalstva štejemo brata Wright. Med pravilnimi odgovori smo izbrali dopisnico, ki jo je poslal Žiga Plavinc iz Tržiča, Bistrica 165. Dobil bo majico z Glasovim znakom.

Pisatelj šalo naprej, slikar pa jo pove s potezami. Pravimo, da je narisan karikaturo. Pri karikaturi je dovoljeno pretwarzanje, poudarjanje tistih posebnosti pri osebi ali stvari, ki so najbolj vidne ali celo smešne. Nekdo ima, denimo, velik nos, karikaturist ga bo še povečal. Karikaturo naj bi izvabila smeh, ki pa je lahko tudi grenak, če je karikaturist s svojim znanjem in bistrim opazovanjem zadel katero naših napak. Slovenci smo imeli v umru slikarju Hinku Smrekarju odličnega karikaturista. Danes pa se najbolj uveljavljata karikaturista Božo Kos in Borut Pečar.



Pečarjeva je karikatura, ki jo objavljamo in predstavljamo znanega slovenskega humorista. Na dopisnico napišite njezino ime in jo do 6. januarja pošljite na naslov: CP Glas, 64000 Kranj, Močna Pijadeja 1.

Zanima me

Koliko poguma je potrebno za prvi skok s padalom.

Zakaj psi tulijo v luno.

Kje v Sloveniji naste najstreljiva lipa.

Koliko je star najstarejši človek na svetu.

Kakšna je videti zemlja iz vesolja.

Koliko je zvezd na nebu.

Koliko časa bo še vojna med Irakom in Iranom.

Ali bodo moje palačinke uspele.

Kdaj se bomo smučali in sančali.

Kako so ljudje v davnini živelii.

Učenci 8. c r. osn. šole heroja Bratča Tržič

Pozabljeni naloga

V šoli smo dobili domačo nalogu. Najprej sem naredil matematiko. Potem sem šel na igrišče. Igrali smo nogomet, se kovali, skrivali in vozili s kolesi. Bil je že večer, ko sem prisel domov. Hitro sem se umil, povečerjal in šel spati. Drugo jutro sem šel brez domače naloge v šolo. Ko je tovarniška pregledovala domače naloge, me je bilo stram. Doma sem bil kaznovan.

Klemen Čebular, 2. a r. osn. šole Cvetko Golar Škofja Loka

22. decembra je praznik JLA.

Ko sem bil še v vrtcu, smo obiskali vojašnico v Kranju. Vojaški

so nas lepo sprejeli. Pokazali so nam orožje in top. V muzeju

smo si tudi ogledali slike o tovarništu Titu.

Po ogledu so nam vojaki ponudili čaj. Otroci smo

jim izročili izdelke, ki smo jih

sami naredili. Zapeli smo jim

pescino. Poslovili smo se od vojakov in jim zaželeli veliko

uspехov.

Tadej Šukić, 2. b r. osn. šole Simon Jenko Kranj

Bil sem v vojašnici

22. decembra je praznik JLA.

Ko sem bil še v vrtcu, smo obiskali

vojašnico v Kranju. Vojaški

so nas lepo sprejeli. Pokazali so nam

orožje in top. V muzeju

smo si tudi ogledali slike o to-

varništu Titu.

Po ogledu so nam vojaki ponu-

dili čaj. Otroci smo

jim izročili izdelke, ki smo jih

sami naredili. Zapeli smo jim

pescino. Poslovili smo se od

vojakov in jim zaželeli veliko

uspехov.

Tadej Šukić, 2. b r. osn. šole Simon Jenko Kranj

Pozabljeni naloga

V šoli smo dobili domačo nalogu. Najprej sem naredil matematiko. Potem sem šel na igrišče. Igrali smo nogomet, se kovali, skrivali in vozili s kolesi. Bil je že večer, ko sem prisel domov. Hitro sem se umil, povečerjal in šel spati. Drugo jutro sem šel brez domače naloge v šolo. Ko je tovarniška pregledovala domače naloge, me je bilo stram. Doma sem bil kaznovan.

Klemen Čebular, 2. a r. osn. šole Cvetko Golar Škofja Loka

Pozabljeni naloga

V šoli smo dobili domačo nalogu. Najprej sem naredil matematiko. Potem sem šel na igrišče. Igrali smo nogomet, se kovali, skrivali in vozili s kolesi. Bil je že večer, ko sem prisel domov. Hitro sem se umil, povečerjal in šel spati. Drugo jutro sem šel brez domače naloge v šolo. Ko je tovarniška pregledovala domače naloge, me je bilo stram. Doma sem bil kaznovan.

Klemen Čebular, 2. a r. osn. šole Cvetko Golar Škofja Loka

Prav je, da vemo

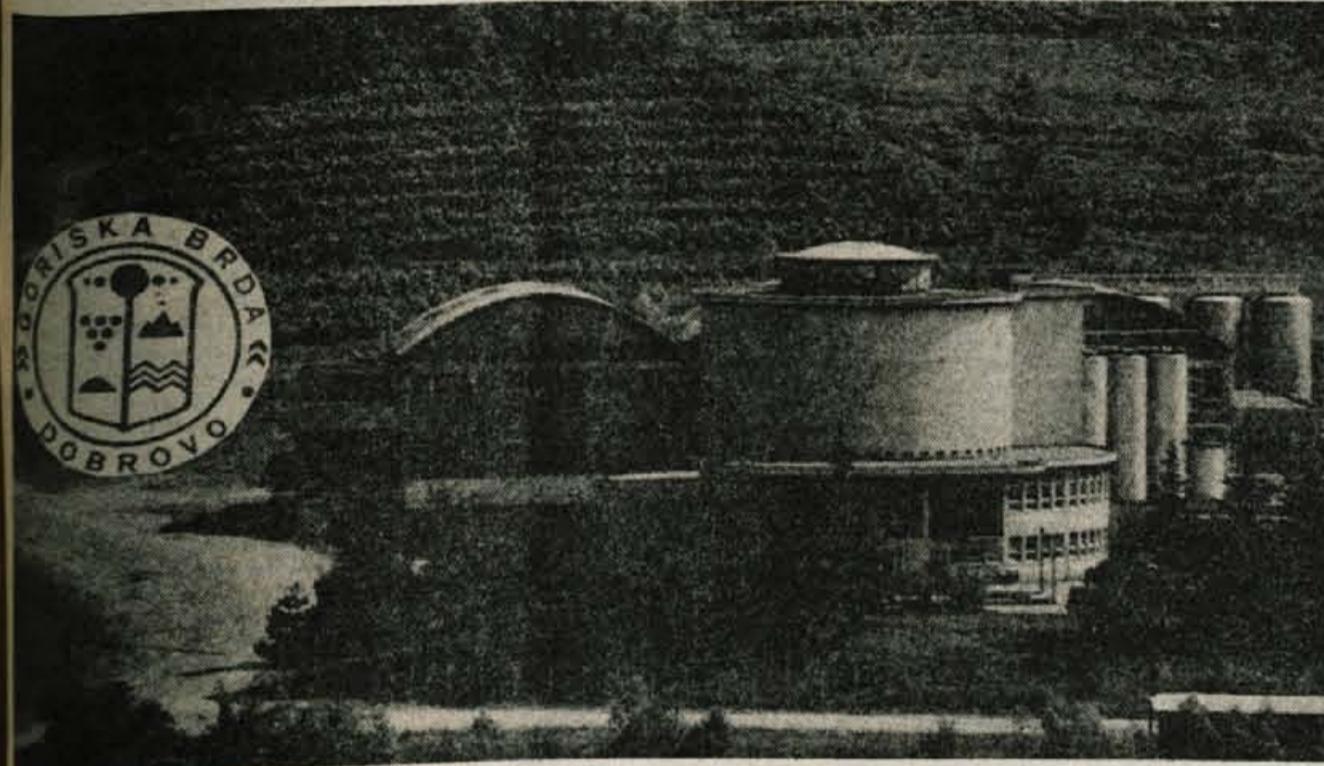
Limonine lupinice

Limonine in pomarančne lupine prav na tanko obrežemo (samo do belega dela lupine), na drobno sesekljamo ali na strgnemo na strgnik na hren, naložimo v kozarec, pomešamo s sladkorjem, zaližemo z žganjem ter zavežemo. Pustimo nekaj tednov, da se disče snovi izlužijo. Za čaj ali za razna peciva zadostuje že nekaj kapljic, pa dobre okus po limoninih lupinicah.

Ali: Limonine olupke sesekljamo, jim pomešamo sladkorne sipe

Teden briških vin v Kranju

Kmetijska zadruga Goriška Brda z Dobrovege je v sodelovanju z delovnim kolektivom Živila — Central pripravila v Kranju »Teden briških vin« od 15. do 22. decembra. Pokusna briške rebule, merlot, tokaja, belega pinota in »briškega vina« bo še danes, 17. decembra, ter 23. in 24. decembra od 15. do 17. ure v kleti Vino Kranj.



Brda, Brda vinorodna ...

Najzapadnejši koček Slovenije med mima Idrijco in Sočo, med hrbtom Savin in regijato Krminsko goro, deželi grinec sredi hribovite okolice Soške doline in Gurjanje. To so Goriška Brda, katera so njeni prebivalci — Brici — zavzeli spoznali, da so tu také naravnostira vinogradništvo, kot le v Evropi. Ljubljana zemlja, vendar tudi v Vinogradništvo, kot le v Evropi. Obenem je zavzela pred mizlimi severnimi veči, tako da se sonce, ki daje sladko grozdjam jagodam, z vso močjo v obsežne nasade trte in breskev, pisan braide s česnjami, marelamicami, skami in smokvami. Toda samo na možnosti še niso dovolj za množično proizvodnjo kakovostenega vina. Omeniti velja še trdnega briškega kmetija, ki je v preteklosti služil različnim govorjem in njihovemu pohlepnu po Brdu in vinu. Kolonski odnosi so se tod izboljšali mnogo, daje kot drugod, od prejnjega veka pa vse do pričetka prve svetovne vojne, dokončno je ostane izkorisčanje odpravil, šele takon agrarni reformi po končani družbi vojni. Osnova vsake kolonske pogodbe je bilo izkorisčanje v obliku bolj ali manj velikih dajatev v možtu, sadju in drugih pridelkih. Dolga in naporna je bila pri briških kmetov, da so iz kolonov postal zadružniki. Pred 60 leti je bilo na področju Brda ustavljeno poljedelsko društvo kolonov in malih posestnikov, ki je bilo istega leta vpisano v zadružni register. Društvo je položilo zakonite teme za odkup in obnovno grofove zemlje. Obenem se je razvilo v zadružni skup z dvema vinskim kletema, z glavo v Fojani in podružnično v Barbani. Na zadružnih kmetijah so v obdobju med in deseti in petdeseti leti pridelali po zbranih podatkih povprečno 200 hektolitrov vina letno. V resnic pa ga vsaj 900 hektolitrov več, ker prej kmetov takrat še ni zaupalo zadružni vino raje prodajalo na svojo roko.

Po osvoboditvi se je zadružništvo okreplilo. Fojanska in medanska zadruga sta se združili v eno Kmetsko delovno zadrugo. Pozneje se je ta spojila z dobrosko, dokler se vse zadružne enote v Brdih niso povezale v kmetijsko zadrugo Goriška Brda.

Zadružna klet — prelomnica v briškem vinogradništvu

Tudi gospodarji, ki so se polakomnili Brd in vina, v napredku krajev in vinogradništva niso vlagali. Avstrijski trgovci so tudi kupovali mošt in ga vozili na Dunaj, v Gradec in Prago. Ko so Goriška Brda pozneje prišla pod Italijo na sever države, bogate z nasadi trte, se je vino prodajalo mnogo slabše kot prej. Tudi četrtna se ga je skisala, tržišče z vino pa se je usmerilo h konkurenčnemu jugu. Takrat se je briškim vinom stožlo po Avstriji, toda tudi v družbi z italijanskimi vini so zadržala pridobljeni sloves. Ko so Brici prekinili 25-letne vezi z Italijo, so postali odvisni od milosti in nemilosti naših vejetgovcev. Ti so krojili cevno škodo manjših kupcev in prizvali. Napredni gospodarji so vedeli, da se je temu mogoče upreti le z zadružništvo, toda precej kmetov je še vedno vztrajalo pri svojem. Iz pomanjkljivo opremljenih vinskih kleti je večkrat prihajalo na trg vino, ki ni bilo vredno svojega imena.

Leta 1954 je dokončno prodrla misel, da je treba organizirati pridelovanje grozja in prodajo vina. Takrat se je na Dobrovem pričela graditi vinska klet, za katero sta izdelala tehnoški načrti inženir Zvonimir Simčič, sedaj svetovalec pri kmetijski zadrugi, in profesor Miran Veselič z Biotehniške fakultete. Čez tri leta so klet že napolnilni z vinskim mostom, dve leti zatem je bila dokončno zgrajena, da bi bila čez pet let prvič do vrha napolnjena z briškimi vini.

Zadružna klet na Dobrovem je zadala bud udarec zastareemu obdelovanju starosortnih nasadov vinske trte v bra-

dah med sadnim drevjem ter preživelemu kletarstvu, s tem pa tudi miselnosti Bricev. Ti so spočetka v zadružni kleti videli »grob« briškega gospodarstva. Do nje so bili nezaupljivi in so oddali manj grozja, kot so obljubljali in kot je bilo potrebno za začetno obratovanje. Nezaupanje je splahnelo, ko so pri kmetje kooperantje zasedli mesta v samoupravnih organih zadruge, ko se je pricela množična predelava grozja v vino in prodaja po vsem slovenskem in tudi tujem tržiscu, ko so njihova vina z uporabo usrednjih tehnologij dosegla visoko kakovostno ravnenje. Dvomov, po vsem tem nih velič, zadružna klet je v Brda prinesla napredek.

Trdni dohodkovni odnosi

Enovita kmetijska zadruga Goriška Brda se je pred tremi leti razdelila v štiri temeljne organizacije — kmetijska proizvodnja, temeljna zadružna organizacija, vinska klet in blagovni promet, ter v delovno skupnost skupnih služb, pridružila pa se je sestavljeni organizaciji Vipa. V zadruži so se uveljavili trdni dohodkovni odnosi, ki spodbujajo k dobremu gospodarjenju tako pridelovalce, zaposlene v vinski kleti, kot tudi trgovce. Prihodek se namreč deli takole: 62 odstotkov dobijo zasebni in družbeni pridelovalci, 25,5 odstotka vinska klet in 12,5 odstotka tudi Blagovni promet. Zadruga ima 1230 zadružnikov, kar je 99 odstotkov vseh kmetov v Goriških Brdih. Ti so dolžni oddati vse tržne presežke, zadružna pa ne glede na to, ali je letina obilna ali skromna, vse grozje tudi odkupiti, in ga predelati. V Brdih ne gre za komisijo prodaja grozja, kot je to značilno za vinorodno Italijo in Francijo. Zadruga kmetom strokovno in denarno pomaga in jih vključuje v vse oblike odločanja. Podatek, da so v osrednjem delavskem svetu zadružniki v večini, pove dovolj.

Vino brez žvepla?

Ob dograditvi je bila zmogljivost vinske kleti na Dobrovem 440 vagonov vina. V petindvajsetih letih so prostornino povečali za štirikrat, tako da danes lahko sprejmejo nadzemne cisterne in »podzemni sodovi« 1750 vagonov, ali 17.500.000 litrov vina. To je pomemben dosežek briškega zadružništva, ki je iz leta v leto povečevalo pridelovanje grozja. Letošnja letina je bila rekordna. Se nikdar v zgodovini Brd niso na 1750 hektarjih nasadov vinske trte pridelali toliko grozja. Izjemno vreme prek celega leta — ni bilo ne suše ne toče, zadostni sonca v času trgatve — je pripomoglo k obilici in odlični kakovosti letošnjega grozja. V enem dnevu so ga kmetje pridelali v klet tudi 148 vagonov ali prek tisoč prikolic, čeprav je uradna zmogljivost pridelovalnih naprav le 80 vagonov. V času trgatve so delavci garali v kleti v dveh izmenah po dvanaest ur.

Zadružna klet na Dobrovem ima vsekakor najšodobnejše odkupno mesto v Jugoslaviji. Ko kmet pridelje grozje s traktorsko prikolico, ga prevrne v jašek. Že čez nekaj minut avtomatske naprave, vodene prek računalnika, izpišejo na



V eni uri napolnijo v zadružni kleti od šest do osem tisoč steklenic.

monitorju količino grozja, delež sladkorja v njem in tudi izračun po začetni ceni. Takšen način izključuje osebni vpliv pri tehtanju in izmeri sladkorja, kar povečuje zaupljivost kmetov do zadruge in zaposlenih v kleti.

Ko se jagode ločijo od pecijevine, potujejo v predelavo, na mline in zatem v odcejevalne cisterne, kjer se loči most ali »cvet« od tropin. Ves ta proces, opisan enostavno, sicer pa je dokaj zapleten, poteka brez prisotnosti zraka in z malenkostno uporabo kemikalij. Zvepljanje se tako omejili, da strokovnjaki že razmišljajo o tehnologiji, s katero bi med prvimi v Jugoslaviji priceli proizvajati vino brez dodatka žvepla.

Kolikor grozja, toliko vina

Neupravičena so negodovanja kupcev, ko na trgu, v trgovinah in gostinskih lokalih zmanjka briških vin. Kmetijska zadruga Goriška Brda in zadružna klet odkupita le predelata le toliko grozja, kolikor jim ga pripeljejo zadružniki ali ga oberejo v manjših družbenih vinogradih. Če je letina slaba, je težavno zagotoviti briška vina prek celega leta. Poslovna politika zadruge je namreč takšna, da tudi ob siromašnem pridelku v Brdih ne kupuje grozja pri vinogradnikih iz ostalih predelov Slovenije in Jugoslavije. Bolj skromna lanskoletna bera je bila tudi razlog za letošnjo slabšo založenost.

Ceprav so briškarina poznana in cenjena že več stoletij, pa nikdar v zgodovini Brd niso dosegla takšne kakovosti, kot jo imajo danes. V preteklosti so vsebovala le naravne sestavine, zdaj pa tem dodala še znanost in tehnika. Tod so doma predvsem bele sorte vina, od katerih je daleč najbolj znana rebula, medtem ko med redčimi vini prevladuje merlot.

Inženir Zvonimir Simčič, svetovalec v zadruzi in njen nekdanji direktor ter priznan strokovnjak za vina, pravi, da so le običajno rebulo oplemenitili s sodobno tehnologijo in nastala je »zlata«, rekorder po osvojenih zlatih medaljih in dobitnik priznanja »šampion«. Bolj kot na to so v zadruzi ponosni na pohvale številnih kupcev. Radi povedi tudi zgodbo, ko je Koprsko obiskal predsednik Tito. Ko so mu v hotelu Triglav posregli z malico, kaj bi pil. »Ja, nekaj iz Brd«, je odgovoril. Natakar je pač ponudil najbolj znano — briško rebulo. Ko je že odhalil po steklenico, ga je predsednik poklical nazaj in zahteval »zlato«. S tem je spravil v neugodno situacijo celotno hotelsko osebje. Na zalogi niso imeli niti ene steklenice. Pohiteli so v Kozino in jo prinesli od tam.

»Briška zlata rebula« je bila lani uvrščena med sto najboljših evropskih vin. Med vsemi vsebuje najmanj žvepla. Strokovnjaki pravijo, da je do dopolnjuje različne predjeli, ribe in belo meso. Podobne lastnosti kot »zlata« ima »briška navadna rebula«, ki vsebuje za kanec manj alkohola. Izbrano izbrano grozja sorte rebula izdelujejo v dobroski zadružni kleti, še briško pernečo rebulo, katere postrežemo hlačeno na osem stopinj Celzija; plemo pa jo kot aperitiv ali ob slasčicah.

400 vagonov v merlot

Domovina merleta je francoski Bordeaux. Prek Italije se je trta razširila tudi v Goriški Brda, kjer je naletela na ugodne podnebne razmere. V zadruzi so ledos v merlot predelali 400 vagonov



Najbolj znana med briškimi vini — merlot in rebula.

Priznanja za briško zlato rebulo

Kmetijska zadruga z Dobrovege je glavni proizvajalec rebule na svetu. Pravijo, da so trto v Goriški Brda zanesli že starci Rimljani. O starosti tega vina priča tudi listina iz leta 1300, shranjena v Goriškem muzeju, ki med drugim množično hvali briško rebulo. Včasih so tako imenovali mešanico briških vin, danes pa je to vino, ki priteče iz grozja posebne vinske trte. Med vsemi vrstami rebule je najbolj znana in cenjena »briška zlata rebula«. Domačina Ludvik in Ciril Zorut sta v knjigi Svobodni kmetje tako opisala rojstvo zlate rebule:

»Nedavno sta se na osojnem bregu zarasli dve starci, častiljivi trti, rekle so jima rumena in zelena rebula. Vsak dan je tolo soonce zlivalo nad obe krivenčasti starci svoje pekoče žarke, vse zrane miline, vse iskre barytoti, vse starinske arome. Kramljali sta med seboj v grozni slutnji, da ju bodo kmalu posekali in na njunem mestu postavili nevarne tekmecce, tokaj, merlot? Pa je prišel Clovek in posegel v skrivnostno razodjetje narave, pogledal je po obeh starostnih predstavnicih, izpopolnil je Naravo... In rodila se je zlata rebula.«

Merlot in rebula predstavljata v dobroski kleti štiri petne celotne proizvodnje. Z njima oskrbuje zadruga vse Slovenijo, del Hrvatske ter Beograd z okolicom. V zadnjih dveh letih manjše količine izvozijo tudi v Nemčijo, Avstrijo, Avstralijo in Združene države Amerike. Poleg rebule in merleta pošiljajo na jugoslovanski trg še »briški tokaj«, belo vino, ki je v Brdih dobilo ime po trti. Je bogat z alkoholom, pijejo ga kot aperitiv, dobro pa gre tudi k juham ter k vsem vrstam sira in mesa. »Briški beli pinot« izhaja iz Burgundije, vendar mu prijajo tudi tla in podnebje v Goriških Brdih. Proizvajalec priporoča kupcu, da ga pije pri temperaturi deset do dvajset stopinj in takrat, ko so na mizi rdeča, blaga, sira ali pečeno meso.

Nekdanji »Bric«, namizno belo vino z geografskim poreklem iz tradicionalnih belih sort grozja, je zaradi imena prišel navzkriž z zakonom. Nadeli so mu novo ime »briško vino«.



Mazemai del vinske kleti na Dobrovem.



Posavec — V novem naselju
Posavca gradijo 32 stanovanjskih hiš. Pred kratkim so delavci Elektro Kranj položili kabel za električne priključke in ugradili priključne nizkonapetostne omariče, vzporedno s tem pa je bil položen tudi kabel za javno razsvetljavo, za kar je sredstva prispevala krajevna skupnost Ljubno. V prihodnjem letu pa bodo postavili svetilke v ulicah komunalno urejenega naselja.
D. Papler



TRGOVSKO PODJETJE ZARJA ZA NAŠE SMUČARJE — Na triindvajsetem novoletnem sejmu v Savskem logu v Kranju imajo pri trgovskem podjetju Zarja v prodaji majice s slikami naših alpskih smučarjev in smučark. Na tej stojnicu so na voljo tudi smučarski koledarji in natekape smučarskega skladu. Cisti dobiček od te prodaje je namenjen jugoslovanskemu smučarskemu skladu. (-dh) — Foto: I. Kokalj



KITAJSKA TRENERJA V KRANJU — Minuli teden so kranjski namiznoteniški delavci gostili kitajska trenerja, bivšega svetovnega prvakata Hsi En Tinga in dvakratno finalisto svetovnih prvenstev Lin Mei Čun. Tako sta prišla na povabilo Gorenjske namiznoteniške zveze, ki je z njuno pomočjo v prostorih stražiškega TVD Partizana izvedla trodnevne priprave najmlajših gorenjskih igralcev. Strokovnjaka sta se pojavljali izrazila o igri gorenjskega naraščaja, posebej pa ju je navdušila obetavna pionirka Polona Frelih iz kranjskega Triglava (na sliki). Hsi en Ting in Lin Mei Čun sicer živita v Ljubljani, kjer v republiškem centru trenirata najboljše slovenske igralce in igralke. (-dh) — Foto: F. Perdan

Edo Torkar ● popotna povest



Plovba

Ali nisem prav na tem mestu posedal že tedaj, ko sem se izkrcaval z »Zelengore«? Prav tako kot zdaj sem gledal tja čez na morje — koliko viharjev je minilo od tedaj, koliko bonac! — in se v mislih poslavljaj od njega. Nikoli več, nikoli več, sem mu govoril, človeško življenje je prekratko, da bi ga smeli zapravljati za reprize. Seveda, bil sem mlad, nagnjen k prenaglijenim sklepom in hitrim odločitvam. Zdaj vem: dokler živimo, se ni mogoče od nikogar in ničesar končno posloviti — ne od ženske, ki smo jo nekoč ljubili, in še manj od morja, na katerem smo trpeli, hrepneli in se kalili za življenje.

In tako ležim v veneči jesenski travni pod razvalinami starega Bara in s pogledom zaobjemam pokrajino okoli sebe: morje, kopno, nebo. In tisti dim tam dol ob cesti? In tista črna pika, obdana z belim kosmom ovac? Ali ni to moja mala črnočrka, ki čaka na svojega junaka? Na tistega, ki mu niso mogli upogniti hrbita ne Turki ne poturice, ne Svari in ne pošvabice. Bo prišel? Bo prijezdil z iskrim čr-

nogorskim vrancem in bo junak, ali pa se bo pripeljal z belim mercedesom nemške registracije in bo navsezadnjem res se moral privezati psa k drevesu in mu natakniti nagobčnik. Ovce pa bojda ne grizejo?

Na morju: Sredozemlje

Ponoči sem sanjal o divji gozdnici mački, ki se je spopadla z udomačeno. Domača je bežala, dokler je mogla, se na vse mogoče načine izmikala, se tudi branila, ko ji že nič drugega ni preostalo — a zmagovalec je bil znan že vnaprej: divja mačka ima pač ostrejše zobe in močnejše kremplje.

Kaj nas je privelo do odločitve, da smo pri tridesetih letih, ki pač niso več najbolj primerna za zganjanje vragolij, zapustili trdnzemeljska lta in se prepustili gugajočemu ladijskemu krovu? Da smo zamenjali udobno ljubljansko garsonjero za tesno mornarsko kabino, ki tudi v naših civiliziranih časih ni nikdar varna pred stenicami in drugim mrčesom; solidno plačano službo v tovarni za delo čistilca v strojnici, ki je na ladji tako rekoč »zadnja rupa na sviraljki«, kot bi rekli naši žurni bratje; da smo na vsem lepem zapustili prijetno družbo za šport navdušenih prijateljev in lepih dekle, od katerih — roko na srce — marsikatera ni bila povsem ravnodušna do nas, in tudi mi nismo bili povsem ravnodušni do njih, in se pridružili klapi surovin mornarjev, pri katerih ni nikoli prav daleč od srca do pesti in od ust do steklenice. Še zlasti zato, ker se vendorle zavedamo, da bomo tam daleč

na morju spet v nedogled sanjarili o vrnitvi v varno okolje tovarne in doma, prijateljev in ljubecih dekle. In ko divja mačka naposled užene svojo udomačeno sorodnico in jo takole gleda, kako leži v mlaki krv crnjena na tleh, ali je ne mine sovraštvo do nje, ali si jo ne malone že z ljubezno ogleduje: »Skoda te je, lepa mucka si bila.« Smrček pa ves krvav. V želodčku pa prijetno klokoče.

Zakaj sem se torej po desetih letih življenja na kopnem zdaj spet odprial na morje? Ne samo zaradi denarja (ki ga na ladji pač ne bom zasluzil več, kot sem ga na kopnem — res pa je, da ga bom lahko več prihranil), tudi ne zato, da bi videl »svet«. Ta »svet« je bil zame dolgočasen, siv in pust že takrat, ko sem ga gledal z mlajšimi očmi. Hribi bi me pač zanimali — Andi, Kordiljere, Novozelanske Alpe — a z mornarske pespektive so tudi planine zgodil pristanška dekoracija. S snegom pokrita in v oblake zavita Fudžijama nad Jokohamo, na primer, bi bila zame mirne duše lahko tudi iz lepenke, »saj dobro vem, da ne bom imel nikoli toliko prostega časa, da bi se povpel nanjo, pa naj ladja stoji v Jokohami en dan ali pa cel mesec. Na barki se zmeraj najde kakšen mojster, ki ti tudi v največjih praznikih najde delo, tudi če ga ni.«

Odgovor je drugje: življenje, kakor mi je bilo že prijetno in udobno v teh lepih koticnih slovenskih domovin, se mi je nekje globoko pri dnu že spridlo; žila, iz katere so vrele more zgodbe, je presahnila; konflikti, iz katerih se je napajala, so se zgledili, barve sveta so obledele — kakor gledališke kulise, oguljene

Črtomir Zorec

POMENKI O GORENJSKIH KRAJIH IN LJUDEH NA PODROČJU LJUBLJANSKIH OBČIN

(72. zapis)

Od Dola sem se poslovil z ničkaj prijetnimi vtisi spričo očitnega propada nekoč tako kulturne dolske graščine. Tu nisem občutil nobenega prizvoka o kakih valptih in tlačnih — tu sem misil le na graščake takega kova kot je bil stari Valvasor in nekaj mlajši Zois — ob njuj sem si smelo postavil Jožeta Kalasanca Erberga. Graščina v Dolu je menda še danes v zasebnem lastništvu — le kaj menijo o svoji slavnih posesti sedanji lastniki, ki pa so bolj slabí skrbniki? Morda le dobim kako pojasašilo ali celo ugovor?

V VEGOVO DEŽELICO

Kar brž povem: sloveči matematik Jurij Vega (1754—1802) ni bil z Moravskega, če tudi ima tamkaj pred farno cerkvijo lep spomenik, pač pa leži njegova rojstna vas Zagorica na prisojnem pobočju Murovice (740 m) in jo bom zato še v tem zapisu obiskal. Torej ob naši poti po obsavski Gorenjski.

Prej pa si moram sevne ogledati vse večje vasi in zaselke od Dola naprej ob levem savskem bregu.

Mokrotina pokrajina, zvečne ravniške, z dobro zemljo, ki pa je zradi bližine Ljubljane in okoliške industrije le premalo cenjena in obdelana. Tu vse bolj zveni otožen napev »Polje, kdo bo tebe ljubil?« Mar res le podjetje Emona in druge kmetijske pridelovalne organizacije? Kaže, da je s fantovsko psmajo v vaseh pojena tudi vnema za kmetovanje. Vsaj v primestnih vaseh, ki sem jih na tej poti toliko obiskal. Vaške, kmetijske romantične ni več...

Kako daleč je že Tavčarjeva beseda o kmetu v »Cvetju v jeseni«? Da je kmet lahko kot kralj, če ima dobro zemljo, vse potrebne naprave in delovno družno.

Prvi večji kraj na spodnji poti od Dola proti Dolskemu so Kleče. Ker sem že obiskal Kleče nad Ljubljano (pri Savljah pri Ježici), ki so znane po svojih vodnih zajetjih za ljubljanski vodovod, moram tem Klečam dodati še »pri Dolu«.

No, pa tudi te Kleče niso kar tako. Skozi več stoletij je bila tu velika čolnarska postaja. Se zdaj so ohranjene pod nekaterimi hišami močne obokane kleti; te so služile velikim tovorom vina, ki so prihajali po Savi navzgor.

Blizu Kleč je stalo tudi pragočovinsko Učkarjevo gradišče. Ledinško ime »Na taboru« pa kaže še na obstoj starega tabora s cerkvijo v obzidju.

Sevedno od Kleč leži pod hribom Velikim vrhom (418 m) gručasto naselje Podgora, pač tako poimenovano, ker si je izbral prostor pod goro; saj vasica res leži kar precej 150 m niže na ravni. Ogledna vredna je stara lesena hiša pri »Kusterbraču«. Le odkod to ne navadno ime?

Dolsko! Kraj, ki me spominja na tolkerovo izletov. Na Murovico, na Cicelj in na Vrh sv. Miklavža. Brod nas je prepel z desneg brega Save pri Lazah, na levi breg tik pred Dolskim.

No, in tako je še naneslo, da sem prav iz dolske sole dobil živiljenjsko — zdaj že pokojno — tovarišco. Zato mi bralec teh zapisov naj ne zameri, če so mi to gorenjski kraji na levem bregu Save vse tja do Vač, kolik intimirno blizu, kot kraji, v katerih se počutim več ali manj tuja.

Dolsanov (tako si pravijo se mi) je kar precej, že prek 300! Vas ima sicer še vedno kmetiški videz, a številne nove stavbe kažejo na blagostanje, skoraj iz vsake hiše hodi kdo »sht« v okoliške tovarne.

Tudi sedanji most, ki je zamenjal star brod že v času tik po osvoboditvi, prispeva k povezavi z desnim savskim bregom in možnostjo zaslužka v Zalogu in Vevčah.

Že pred leti so Dolsani slavili 100-letnico svoje sole, ustanovljene leta 1880. Zdaj imajo novo lepo poslopje. Naključje je še hotelo, da je dobilo Dolsko tudi svojo brdkost. Prav tu pod vasjo vstopi Sava iz ravnine v sotesko med hribovjem. In v velikem prodnatem ovinku je nevarna reka stoletja dolgo odlagala nesrečne utopljenice, ki so našli smrt nekje v zgornjem toku, saj tedaj še ni bilo na Savi nobenih elektrarniških in drugih vodnih pregrad.

No, potem so Dolsani te utopljenice iz samaritanskega usmiljenja pokopalni na svojem pokopališču pri Sv. Agati, nekdanji Sv. Tajdi. Kdo ve koliko nesrečnikov, brez imen, ki jih je v bližini izvrzla Sava zdaj spi v zapuščenih gomilah ob zidu? Pokopališko cerkev sv. Agate oziroma sv. Tajde omenja listina že leta 1500, kot pokopališko kapelo, seve.



Erbergov gradic (del stavbe, ki se stoji), nekdanji hram lepih umetnosti v Dolu, žalostno propada

od predolge uporabe. Kulise je treba zamenjati, ali pa jih vsaj na novo prebarvati, kakšen tropski oblak, otoček s palmami, vut morskega psa nad morsko gladino, curek vode iz kitovih nozdriv, mogoče celo kakšen polinezijski kanu ali kitajski džunko; ne zato, da bi se navduševal nad eksotičnimi slikancami, kot se mi je to dogajalo v rani mladosti, pač pa v slepem upanju, da bo igra, ki jo igram (zmeraj bolj na pamet in privajeno), mogoče le zaživelja. Smrt, ki je iz daljave počasi že ozarjala moje zemeljske dneve, (saj sem se zavedal tega, le da si največkrat nisem maral priznati: ravnodušnost do življenja, nesposobnost tako za srečo kot za žalost — kaj pa je to drugega kot smrt?), in ki mi je pomemblo že vodenila kri, je bilo mogoče odgnati samo s kaksnim velikim čustvenim pretresom — ali s potovanjem.

Zatorej — odpotovati, odpotovati, nekam daleč, za dolgo odpotovati. Ne zato, da bi zbežali — nasprotno; zato da bi živiljenje, ki smo ga doslej živelji, že dolgo znano in zmeraj isto pokrajino, v kateri smo se uokvirili, ljudi, ki smo jih srečevali na vsakdanjih poteh — da bi si vse to, kar smo zapustili, ogledali iz večje daljave; da bi znova poimenovali stvari, ki smo jim mogoče že zdavnaj pozabili imena in pomene; da bi ločili zrnje od plev; med množico obrazov, ki se nas že kar vsiljivo dotikajo (in se morda prav zaradi tega spremenijo v mrtve maske), in med katerimi že skoraj ne znamo več ločevati, bojo nekateri zatonili, drugi pa zažareli v jasnejši osvetlitvi in izraziti težjih potezah.

NAŠE KRAJEVNE SKUPNOSTI



Zaselka stanovanjska gradnja v Seničnem, kjer bo 29 novih domov. — Foto: F. Perdan

Dosežki opogumljajo

Velesovo — V krajevni skupnosti Velesovo na prvi pogled ni videti večjih problemov. Zadnja leta so uspešili le uspehe. Asfaltirali so edino važnejših cest, razširili so pokopališče na Trati in utrdili lovodno pot, pripravili teren za zgradnjo javne razsvetljave v Praputnicici ... Le še troje krajevnih polici ... Le še trije krajevnih čaka asfaltne prevleke: cesta od Trate proti Šenčurju, kjer v glavnem vozijo traktorji in asfalta niti pogrešajo, cesta med Češnjekom in Adergasom, ki naj bi jo delno finančil tudi Alpetour, katerega trat stoji na tem terenu, pa cesta Velesovo — Olševec — Tupaliče. Za danjo krajani niso preveč navdušeni, da bi plačevali samoprispevki, ker cesta pripada tudi KZK v Kranju. Delež za asfaltiranje bi si moral torej razdeliti oba gospodarstva.

Ce je Velesovcem zadnja leta spelo vse, česar so se poločili, tega ne moremo trditi za napeljavo telefona. Le dva sta v vasi, ki nemoreta to vez s svetom. V srednjevršnem načrtu je bila že predvidena števila telefonskoga omrežja tadeve so se lotili skupaj z drugimi krajevnimi skupnostmi bivše cerkvene »občine«. Telefonska centrala v Cerkljah bi »prenesla« še karin 50 novih telefonskih števil za Velesovo, kjer bi sprejeli tudi vojščke ali trojčke. PTT pa danes ponavlja takšno ceno, da je naročniki bržkone ne bodo mogli plačati. Tako ostaneta številnim zainteresi-

D. Z. Žebir



Palopje stare šole, ki se drži samostana, bi radi preuredili v muzej

Kamen spotike



Kranjski odpadki — Prav gotovo niso v Kranju ponos take slike, ki jih je videti ob Plečnikovih arhitektih in na sejmišču v Kranju. Tudi komunala kot da je pozabilo, da nekdaj živinski sejem ali kranjsko sejmišče ni nova kranjska deponija, četudi je tista v Tenetišah že prepolna. Odpadki vseh vrst, od blazin do zapuščene avtomobilske pločevine, bo vendar treba pospraviti in ne čakati na sneg, ki naj vsaj za nekaj časa skrije kranjsko malomarnost. Foto: F. Perdan

Razdrobljene zidave

Obsežnejša organizirana gradnja stanovanjskih hiš je v tržiški občini ovirana zaradi pomanjkanja denarja za komunalno urejanje zazidalnih površin — Drugo težavo predstavljajo skopljani primarni komunalni vodi, zlasti pereče je pomanjkanje pitne vode

Tržič — Organizirana gradnja zasebnih stanovanjskih hiš je v tržiški občini trenutno odprtja na treh koncih: V Bistrici, na nekdanji Pavlinovi jasi, bo 33 hiš v Kovorju 17 in v Seničnem 29. Vsi graditelji so povezani v stanovanjski zadrži Černetov vrt, kar jim nekoliko lajša in pocenjuje delo.

Največji problem, ki spreminja vsak začetek organizirane stanovanjske gradnje v tržiški občini, je komunalna opremljenost zemljišč. Parcele so običajno brez vsakršne komunalne infrastrukture. Skrb

zanj prevzame stanovanjska združila, kar pa spet prinese dolocene težave. Graditelji na te stroške niso pripravljeni, razen tega pa etapi način urejanja moti in zavlačuje tudi samo gradnjo hiš ter prima nekaj skode, na primer zaradi težke gradbenje mehanizacije ali hujših nalivov, že zgrajenim objektom.

Klub vsem težavam pa je tako rešitev trenutno edino sprejemljiva. Dokler namreč v tržiški občini ne bodo uspeli zagotoviti dovolj denarja, četudi na račun stanovanjske gradnje, da bi lahko najprej komunalno opremili vsako na novo odprtjo stanovanjsko zemljišče, se tudi ne bodo mogli lotevati obsežnejših zazidalnih kompleksov in doseči primerenega ekonomskega učinka.

Dodatna težava, s katero se spopadajo pri vseh organiziranih gradnjah v tržiški občini, je oddaljenost parcel od obstoječih primarnih komunalnih vodov, najšibko kanalizacijskih, vodovodnih, cestnih, telefonskih pa tudi električnih.

VAŠA PISMA

SPREMENJAVA DELOVNEGA ČASA

Eden izmed ukrepov, ki jih je predlagal zvezni izvršni svet, je tudi ukrep delovnega časa. Prav ta ukrep pa dela vsem delavcem skrbi. Ni samo to, da lahko prihajamo v službo kasneje in delamo dlje. Ne! ob tem ukrepu se je nabralo vse preveč problemov, ki pa jih mora vsak rešiti sam. Nihče ne upraša: Kako? Naj naštejemo nekaj primerov: kako je zdaj z varstvom otrok; kako delavci, ki se ob službi šolajo, kako z vožnjo; koliko časa smo sploh doma ali kdaj prihajamo domov; ali je možen premakljiv delovni čas?

Pri nas se že nekaj časa ukvarjam s tem, kje dobiti varstvo za otroka. Vedno znova smo slišali to težavo med mladimi maticami, sedaj pa je z varstvom otrok se težje, kajti nihče ni pripravljen, da bi bil ves dan z otroci, hodil za njimi, se z njimi igral. Vsaka varuška želi imeti prosti čas ... Toda kdaj naj se starši igrajo z otroki? Ko pridejo iz službe? Seveda, a silno malo časa jim ostane.

Kaj pa delavci, ki se poleg službe šolajo? Premakniti bi bilo treba predavanja. Toda kako? Ali ne bi bilo potem preveč pozno v noč? Kaj pa krožki v osnovnih šolah? Govori se, da bodo vse to ukinili, kajti nameravajo s poukom začeti nekoliko kasneje. Kje se bodo sedaj šolarji sploh sprostili? Nikjer, kajti ves dan bodo obremenjeni s šolo.

Problem, ki pa je najbolj pereč, je vožnja na delo. Zaradi različnih delovnih časov v posameznih delovnih organizacijah se sedaj mož in žena ne moreta peljati skupaj. Ali kaj pripomoremo k manjši porabi bencina? Ne, se več stroškov nastaja. Pourh sevga pa so avtobusi prepolni ...

Sprašujemo se tudi, zakaj ni povsod premakljiv delovni čas? Obstaja se druga slabost, kajti zdaj ni mogoče delati en dan pol ure manj in to nadoknaditi drugi dan s pol ure več delovnega časa. Gleda tega je nastal velik problem, kajti včasih pa le pride tako, da bi delavec moral opraviti kakšen nujni opravek,

Ovira pri prostorskem načrtovanju je zlasti oskrba s pitno vodo. Po podatkih komunalne skupnosti in Komunalnega podjetja je vode trenutno dovolj še v Podljubelju, na Brezjah in na desnem bregu Tržaške Bistrike, to je na tistih območjih, ki so vezana na zajetje Žegrani studenec.

Zato so prisiljeni iskati rešitve na teh območjih, čeprav bi se glede na srednjoročni in dolgoročni prostorski plan raje usmerili v Križe in okolico. Ob tem pa je treba povedati še to, da niti Podljubelj niti Brezje ne preneseta večjih bremen novih gradenj, medtem ko v Bistrici, Kovorju in Zvirčah pridejo v poštev predvsem dopolnitve obstoječih zidav.

Raziskave virov pitne vode, ki napočila zdaj večkrat suhe tržaške pipe in odprla pot novim gradnjam, so v glavnem končane. Možnosti se kažejo zlasti v povodnjih Močnika in Lomščice. Tržaška Bistrica zaradi svojih hidrogeoloških razmer ne pride v poštev. Predvidoma do konca tega leta bosta občinska komunalna skupnost in Komunalno podjetje izdelala program vodooskrbe, ki bo osnova za dogovor, kako rešiti pomajkanje pitne vode.

H. Jelovčan

Novoletni koncert na Jesenicah

Jesenice — Pihalni orkester jesenških železarjev pod vodstvom Ivana Knifica se z vso vnemo pripravlja na novoletni koncert, ki bo na Jesenicah predvidoma v sredo, 22. decembra. Izvajan bo nov program, ki bi ga kazalo izvesti tudi v drugih mestih. Predvsem imam v mislih Kranj, kjer tovrstnih prireditev praktično sploh ni. Menim, da ne bi bilo napak, da se o gostovanju Jesenčanov v Kranju čimprej dogovorita obe kulturni skupnosti. I.S.

Praznik Mojstrane

Mojstrana — V krajevni skupnosti Dovje-Mojstrana se v teh dneh pripravlja na krajevni praznik. Spominjajo se dogodka 16. decembra leta 1941, ko je vzplamel plamen upora.

Za letošnje praznovanje so pripravili pešter spored. Najbolj slovensko bo v soboto, 18. decembra ob 10. uri, ko bo otvoritev vrtca, ki je zgrajen s sredstvi iz samoprispevka. Vrtec so postavili v rekordnem času štirih mesecov in pol. Krajevna skupnost praznuje tudi 100-letnico šole. Prva šola na Dovjem je bila zgrajena leta 1882, zgradili so jo kmekje s prostovoljnimi prispevkami in udarniškim delom. Številne generacije krajanov so jo obiskovali vse do leta 1964, ko so v Mojstrani zgradili novo šolo.

Osrednja proslava pa bo v soboto zvezcer ob 18. uri v dvorani kulturnega doma na Dovjem. V programu bodo sodelovali učenci osnovne šole, graničarji in člani KUD Jaka Rabič. Slovesnosti ob letošnjem prazniku krajevne skupnosti se bodo udeležili tudi predstavniki poobratene krajevne skupnosti Stave v občini Valjevo.

J. Rabič

Proslava v Bohinju

Radovljica — V torek, 21. decembra bodo ob dnevu JLA in krajevnih praznikih Bohinja pripravili proslavo, ki se bo ob 17. uri začela v domu Joža Ažmanna v Bohinjski Bistrici. Govoril bo Branko Cop, sekretar občinskega komiteja ZKS Radovljica. V sporedu bodo nastopili pevski zbor, recitatorska skupina, harmonikar in vojaški ansambel.

Proslava v Bohinju

Správujeme se tudi, zakaj ni povsod premakljiv delovni čas? Obstaja se druga slabost, kajti zdaj ni mogoče delati en dan pol ure manj in to nadoknaditi drugi dan s pol ure več delovnega časa. Gleda tega je nastal velik problem, kajti včasih pa le pride tako, da bi delavec moral opraviti kakšen nujni opravek,

toda zdaj ne bo mogel izostati za pol ure, temveč bo moral vzeti prosti dan.

Zdaj prihajamo domov šele zvezcer in za gospodinjska dela ostaja malo časa. In se správujemo, če se res vedemo stabilizacijsko? Ali res toliko prihramimo pri električni? Električne porabimo veliko zvezcer, pri bencinu pa prihramimo zato, ker nimamo dovolj bonov. Mnenja sem zato, da kaj malo prispevamo k stabilizaciji in da marsikdo vendar ne zadovoljen s spremembami delovnega časa.

Vesna Poljanšek
Kranj

SE ENKRAT O ZAPUŠČENIH OVCAH

Ne morem kaj, da se ne bi oglašila iz Bohinja. Zbodo me je pismo Karničarja z Jezerškega o zapuščenih ovacih. Rada imam živali in ne morem verjeti, da se kaj takega res lahko zgodi. Ali Jezerjani sami niso mogli več ukreniti za zaščito zapuščenih ovac. Ali ni moglo posredovati društvo za zaščito živali. Upam, da je sedaj za ove poskrbljen. 14. novembra, ko je bila posneta objavljena fotografija, živali se niso bile na varnem. Zanima me tudi, ali očarja kdo upraša, kako je potrošil za reho namejeno posojilo. Ali ima kaj pokazati. Po mojem je tudi pri učnjerej na pravem mestu ljubezen do živali in šele nato gospodarska korist. Naš bohinjski očar s Koble ravna drugače, skrbi za živali in mu zato ljudje zaupamo.

Se nekaj me zanima. Po fotografiji sodeč so bile ove bližu naselja. Ali jim ni mogel nihče dati hrano, & že strehe zanje ni bilo. Upam, da se bo Karničar z Jezerškega oglašil in nam sporočil, kako je sedaj z živalmi.

Na koncu naj vam povem, da sem zvesta naročnika Glasa in da bom tudi v prihodnje ostala zvesta temu časopisu. Ob tej priložnosti vam želim srečo in uspehov v letu 1983! Iz Bohinja vas pozdravlja

Jerica Sodja, Češnjica 81,
64267 Srednja vas
v Bohinju

Kranjski odpadki — Prav gotovo niso v Kranju ponos take slike, ki jih je videti ob Plečnikovih arhitektih in na sejmišču v Kranju. Tudi komunala kot da je pozabilo, da nekdaj živinski sejem ali kranjsko sejmišče ni nova kranjska deponija, četudi je tista v Tenetišah že prepolna. Odpadki vseh vrst, od blazin do zapuščene avtomobilske pločevine, bo vendar treba pospraviti in ne čakati na sneg, ki naj vsaj za nekaj časa skrije kranjsko malomarnost. Foto: F. Perdan

Beravsov Cena:

Pustimo zemljo, da bo za nami še rasla trava

Breg se je kopal v soncu. Prijazna vasička pri Žirovniči. S ceste je niti ne vidis. Ko pa si v njej, se ti zdi, da je ni konca. Veliko novih hiš ima. Pred vojno je štela petindvajset hiš, zdaj jih ima že čez dvesto. Včasih kmetiske hiše je danes zamenjalo delavsko naselje. Menda sta ostala le še dva čista kmeta. Velik pa le eden. Beravsov Cena. Napreden kmet. Hiša je obnovljena, hlev dolg, da mu skoraj ne vidiš konca, za njim se pa zelené visoki silosi. V hlevu je blizu štirideset govedi, šest, sedem telet, prasiči za dom-in za naprodaj. Vsako leto oddajo preko 60.000 litrov mleka. Kar po pet tisoč litrov vsako leto je šlo gor. Sprva so dokupovali živino, potem pa jo prirejali doma. Vse delo opravijo strojno. Skoraj vse. Krma za živino ne zahteva nobenega ročnega dela več. Se hlev zelo malo. Gnoj gre na transporter, napajanje je avtomatsko, pehalo so tu...

Včasih je bila pri Beravsovih majhna kmetija. Po šest goved je bilo navadno v hlevu in preživeti je bilo treba številno družino. Vse je

bilo treba obdelati ročno. Za vleko je bil vol. Če se Beravsov Cena spomni vola, ne more mimo tistih spominov... Kolikokrat ga je pozimi moral zapreči za prazen nič. Pravzaprav njemu se je sprva zdelo, da za prazen nič. Potem je doumel. Kadar so doma pričakovali aktiviste in partizane na sestanek, je moral odvezati vola in ga vlačiti po vrtu. Če ga je kdo vprašal, zakaj, je dejal, da se žival mora malo sprehoditi ali pa, da je uči voditi. In vselej, kadar je zapadel prvi sneg, ga je bilo treba pomendrati. Doma in za Ajdno, kjer so imeli gmajno. Vedel je, da imajo partizani nekje v Ajdnu taborišče. Toda nikoli nisi mogel vedeti, kje pridejo stopinje na pot. Potem je neko le odkril smrečico, za katero se je vila gaz. Do smrečice torej, tule na skaln in na pot. Po poti pa so po vsakem snegu vlačili drva, da so se stopinje skrile. In zabičali so mu, da ne sme nikjer nič črhniti. Seveda ni. Pa je vedel veliko. Dobro je slišal, da je Čiro pripeljal mami domov bolnega partizana Štefana. Pri mami je potkal in dejal, da ranjenca nikjer

nočjo, in če ga pri vas ne boste vzel, ga moram ustreliti... Mama je hitro zaklala kokoš. In ko so v hlevu imeli skritega dr. Branka Štangla, ki je od tu šel v partizane, je mama krožnik s hrano zanj potisnila kar med svinjske pomije, ko je šla čez dvorišče. Štangl je potem napisal pesmico... s pujskom enako usodo si delila...

16. septembra 1943 so jih selili. Očeta, mamo, sestro in njega. Vinku je bilo tedaj dvanajst let. Starješa bratje so bili v partizanih. Oni so se vsi vrnili, iz partizanov pa je prišel le Polda.

Med vojno je bil lastnik njihove kmetije »Kärntner Volksbund« in sestra Micka, ki je bila tedaj v Mariboru, je kmetijo vzela v najem. Dve kravi in vola je dobila nazaj. Plačati jih je morala. Če bi ne bilo nje, bi se vrnili na prazno. Ostali so brez vsakega orodja. Niti klešč ni bilo pri hiši. Markov Joža je dal potem ene. 1960. je umrl oče, 1963. mama. Vinko je prevzel kmetijo 1959. leta. Štiri govedi in konj so bili tedaj v hlevu. Potem je število počasi naraščalo. In ko je prevzela zemljo zadruga, je bilo krme preveč, živine pa premalo. Ko mu je Gozdno gospodarstvo dalo

leta 1967 tri milijone dinarjev posojila, je za to kupil deset goved! Po letu 1970 so povečali hlev. Kredit je dobil pri zadruzi. Najmoderneje je uredil hlev, kolikor se je le dalo. Zdaj zlahkoto vse podelajo.

Boljši časi so danes za kmeta. In zadnji čas je, da so spreviedli, da v svetu hrane manjka. Včasih so govorili, da kmet smrdi! Samo takrat si bil dober, kadar si zaklal! Danes je kmetovanje tudi bolj zahtevno. Več znanja je potrebno. Saj mora biti danes umen kmet, dober ſofer, kemik za gnojila, mehanik in ſe veterinar povrhu. Nič več nini sneumen kmet!

Vse drugo prej! Otroci študirajo. Sin, bo, upa, veterinar, hči Majda hodni na pedagoško, mali Jani se bo pa še odločil. Morda bo tudi kmet! Sicer pa je danes več odvisno od gospodarske politike, kam bodo šli, modruje Beravsov Cena, kot pa od sinov. Vsak gre tja, kjer je bolje.

Motijo ga neuverjene cene. Krmila so predraga. Če bi bila cenejša, bi bilo lahkovo sto litrov mleka več. Dobro je, da je dobil zemljo v najem. Krave se vse leto pasejo zunaj. Vsač dan ima nad njimi nadzor. Drugače kot v planini. Tu na Bregu so tla peščena in dobro jih je treba pognojiti, če hočeš, da raste trava. Včasih, ko niso gnojili, se je komaj poznaš, ko si odkosiš. Da, če bi ne bilo umetnega gnoja, bi lahko kar polovic živine dal proč. Zdaj lahkovo redi tri na hektar, sicer bi pa še eno težko, ker je tako pesčeno.

Dobro gospodarita Ivanka in Vinko. Vinko je tudi član sveta krajevne skupnosti Žirovica pa aktiven pri Gozdnem gospodarstvu pa plan poslovnega odbora KZ Radovljica pa v skupščini zemljiške skupnosti. Za dobro kmetovanje je Vinko dobil letos, ob 10-letnici delovanja Zadržujoče zveze Slovenije, kot eden najboljših kooperantov posebno priznanje.

Boljše se obeta kmetu, ni kaj. Le čim več obdelovalne zemlje je treba ohraniti, tam, kjer bodo s stroji lahkovo prišli kmetijev zraven. A kaj ko eno govorimo, drugo pa delamo. Kar poglejmo primer Blat v Poljanski dolini. Sramota! Če smo kaj ljudje, pustimo obdelovalno zemljo, da bo za nami še rasla trava! Bili so časi, ko smo vse obdelali na roke, pa smo varčevali z zemljijo. Tudi sem na Breg hodil gledat, kako bi se kaj pozidali. Menda so že narejeni načrti za pozidavo Brega. Kar rišejo in načrtujejo, pa že vnaprej vedo, da ne bo sprejet. In denar za delo dobe! Tako je to pri nas. Brega ne bodo pozidali!

D. Dolenc



Pri Beravsovih zlahka opravita vse delo Ivanka in Vinko sama. Če pa priskočijo na pomoč še mladi, gre še hitreje od rok. — Foto: D. Dolenc

Čufarjev nagrajenec Roman Ravnič

»Glasba ima veliko vzgojno moč«

Med tremi letosnjimi Čufarjevimi nagrajenji je tudi glasbeni pedagog Roman Ravnič — Odlične uspehe z mešanim pevskim zborom Blaž Arnič

Med tremi letosnjimi Čufarjevimi nagrajenji — nagrade podeljuje jesenska kulturna skupnost — je bil tudi Roman Ravnič, ki je priznanje prejel za načrtno strokovno pedagoško delo na področju glasbe in zborovskega petja.

Roman Ravnič je predmetni učitelj za glasbeni pouk na osnovni šoli Prežihov Voranc na Jesenicah. Vodi šolske zbrane, z njimi ima vsako leto zaključne koncerte, nastopa na proslavah in revijah... Ugodne kritike njegovega dela dokazujejo, da je dosegel kvalitetno slovensko povprečje. Pri oblikovanju mladih pevcev ga odlikuje načrtno delo — izreden posluh in občutek.

Od leta 1979 vodi tudi mešani pevski zbor Blaž Arnič. Zbor je že prvo leto nastopil na republiški reviji mladih pevskih zborov v Zagorju ob Savi. Leto kasneje je na zveznem tekmovanju mladih pevskih zborov dobil bronasto priznanje. Letos pa je sodeloval na radijskem tekmovanju mladih pevskih zborov, kjer je bil njegov uspeh še večji. Kar trikrat so ga snemali s nemali za Radio Ljubljana. Do zdaj ima zbor v arhivu že dvanajst studijskih posnetkov, nekaj posnetkov v živo in na televiziji.

Roman Ravnič poje tudi v učiteljskem pevskem zboru Slovenije. Za to sodelovanje je prejel bronasto Gallusovo značko in priznanje mladosti kot uspešen mladiški mentor. Z glasbo je tudi opremil več iger v amaterskem gledališču Tone Čufar, nenebiščno pa pomaga Slovencem v zamejstvu s poučevanjem kitare.

In kaj pravi o svojem delu Roman Ravnič, ki zdaj na osnovni šoli Prežihov Voranc poučuje osmo leto?

»Delo z mladimi je odgovorno; terja psihični napor in zbranega človeka, saj je treba navezati z učenci pristen stik, jih pritegniti in navdušiti za glasbo. Mislim, da so otroci povsod enaki in da je glasbeni uspeh pač odvisen od zavzetosti mentorja in njegovega učnega pristopa. Glasbeno vzgojo bi morali otrokom načrtno in sistematično približevati že v mladih letih, že v vrtecih, tako, da bi ga kasneje glasba resnično spremjala vse življenje. Glasba je pomemben del kulture, zborovsko petje razvija občutek pripadnosti kolektivu, občutek skupinskega dela in odnos do njega. Žal pa je glasbena vzgoja v šolskih učnih programih zanemarjena; le ena ura tedensko nikakor ni dovolj in učenci je včasih sploh resno ne jemljivo. Razen tega ima le opisno oceno in tako lahko vpliva le na splošni učni uspeh.«

Vzgojni predmeti bi vsekakor morali imeti večjo veljavjo. Vendar pa je na naši šoli dovolj razumevanja za glasbeno vzgojo, dovolj podpore sodelavcev in v takšnem kolektivu se da marsikaj napraviti, čeprav z velikim naporom, saj otroci prihajajo k pevskim vajam po končnem pouku in so že precej utrujeni. Le težko se zberejo, koncentrirajo in zato je sleherni uspeh še toliko večji.«



Roman Ravnič, ki živi za glasbeno vzgojo mladih in ki svojem delu žrtvuje sleherno prosto uro, je izredne uspehe doživel tudi z mešanim pevskim zborom Blaž Arnič, ki se je v slovenskem glasbenem prostoru odlično uveljavil.

»Največje veselje imam z mešanim pevskim zborom Blaž Arnič, ki se je povzpel med najbolj kvalitetne pevske zbole. Držati kvalitetni nivo pa ni lahko, saj je treba biti nenehno v spicu in nenehno ohranjati kvaliteto. Z njim sem začel delati leta 1979 in danes sem vesel, da zbor odlično dela in se uveljavlja.«

Roman Ravnič prav z mešanim zborom Blaž Arnič žanje uspehe na odrih doma ali po Sloveniji. Zbor je nedvomno zrcalna slika zborovodje — zrcalna slika neumornega, glasbi predanega Romana Ravniča, ki z izrednim občutkom za glasbo vzgaja mlade, občinstvo pa bogati z odličnimi koncertnimi večeri.

D. Sedej

Ne duši

Odmev na članke v GLASU o malih hidroelektrarnah

Uredništvo časopisa »GLAS« je treba počenati, da je v letosnjem 88. številki posvetilo srednje strani malim hidroelektrarnam, uprašanju, ki je v današnjem energijski stiski družbeno izredno pomembno, žal je vedno zanemarjeno. Kot me je ob branju teh strani preverjal zadovoljstvo, tako so me nepravljeno prizadele nekatere trditve v sestavku »Poenostaviti pridobitev dovoljenja. Prizadele so me toliko bolj, ker delno ne gre za osebno mnenje pisca, temveč za nastajajoče uradno stališče, ki se utegne sprevreči v zatoro pri nadaljnjem postavljanju malih hidroelektrarn.«

Po informacijah, očitno sprehajih v skupščini občine Kranj bodo v občini podpirati postavljanje malih hidroelektrarn za obrt in kmetijstvo, za posamezne stanovanjske enote ali tukde pa ne. To stališče utemeljuje s skrbjo za okolje.

Skrb za okolje je močno pretirana! Hidroelektrarne je mogočno postavljati le tam, kjer je zgrajen jez (opuščenega mlačnega zlage) ali teče voda v brzici. To pa ni ena vsakem koraku in je teh možnosti neprimerno manj kot hiš.

Celo največja hidroelektrarna ne kvari zraka toliko, kot ena sama prizgana cigareta. Niti ne zastruplja vode, ne ubija rib in ne ovira nihogega gibanja. Pridobivanje energije iz vode je nesporno tako čisto kot stiči energije vetra in sonca.

Plemelj si

Pod vodstvom Janeza osmošolcev blejske osno hrastovo deblo vključi matika Josipa Plemlja razigranih otrok — Tri metre in pol visoka lesolski vrt, v delu pa

Bled — Do zamisli je prispev povsem naključno. Na Bledu so pred določno dvorano posekali štiristo star hrast. Staro deblo je bilo votlo, polno prsti in termiton. Uporabno je bila vendarle škoda in krajenva skupnost ga je odstopila solarjem Osnovne šole prof. dr. Josipa Plemlja na Bledu.

Tri tone težko leseno gmočo so prepeljali na šolski vrt. Kakšno funkcijo bi ji namenili, je začel razmišljati slikar Janez Ravnik, ki je blejski osnovni šoli poučuje likovni pouk in vodi likovni krožek. Okoli sebe je zbral najmočnejše osmošolce, saj je obdelava ogromne.

Šolski vrt, v delu pa



Zasebne pobude!

hidroelektrarnam bi pravili edino le z letališča. Prav tega se oprijemljajo kranjski vaj v članku piše, da elektrarna že s svojim izstopom v okolju. V pogledu velja izbirati možnosti: ali se na zatečeni stopnji ali pa napredujemo na novejšo civilizacijo za ceno posega v naravo, ki ga diktira snatramo kot res, kasneje pa se zlige. Človeštvo je vselej drugo možnost. Vodna sprva brez dvoma deluje v naravi. Venikogar ogrožala in v romantičnem spodobedje celo pogreša. Se dandanes kdo še ob morje anten na načrti? Jutri se bodo na streščino pojavili sončni pojutrišnjem bomo zabilo... hiše, ki jih židili, da bi prestrežele sonče topote, bodo od doseganjih. Sprva bodo zdele čudne, kasno nanje privadili, se bodo tudi velike za izkorisčanje energije. Surovo, vendar brez za življenje, bodo lepoto narave. Po se nam bodo zdele same in lepe, tako na veter na Nizozemskih televizijskih anten, kolektorji in vetrnice naravo male hidroelektrarni.

trarne, navadno skrite ob globokih strugah ali pa prislonjene ob hiše, kjer so se nekoč vrtela vodna kolesa. Kratke rake ali dovodni cevovod, zapornice in jašek ali majhna stavba stojnice, pomembno ne posegajo v naravo, posebno ne, če so prigrnjene staremu jezu. Pretirana skrb za okolje v tem primeru res ni potrebna. Zlasti ne v sedanjih energetski stiski in spričo konsti, ki jih tudi najmanjša hidroelektrarna prinaša družbi z varčevanjem neobnovljivih energetskih virov, kot sta premog in nafta.

»Zrno do zrna pogača« velja tudi za male hidroelektrarne. Stremeti moramo k njihovemu množičnemu postavljanju. Čim več jih bo, lažje bomo prebivali sedanje pomanjkanje energije, ki mu ne moremo napovedati hitrega konca. Vsaj tistih 4000 jezov za mlino in žage, ki smo jih pred nekaj desetletji že imeli na Slovenskem, moramo energetsko oživeti. To pa ne bo šlo brez zasebne pobude.

Ob teh dejstvih se čudno bere odločen »za« za obrt in kmetijstvo in odločen »ne« za ostale zasebnike. Družba bi moral biti vesela vsakogar, ki želi vložiti denar v svojo hidroelektrarnico in ga podpreti, ne pa odbiti. Če ne bo mogel do svoje električne energije, bo pač še naprej uporabljal tisto iz mreže, za katero gresta tudi nafta in premog, ki nepričerno bolj onesnažujejo okolje, kot bi ga njegova hi-

droelektrarna. In končno, vsaka kilovatna ura, pridobljena iz vode, prihrani družbi 1 kg premoga ali 0,2 litra naftne, ne glede na to, ali prihaja iz družbene ali zasebne hidroelektrarne ali morda celo od vikenda...

Neprijetno me je zgodila tudi trditev o drobitu investicijskih sredstev. Ta očtek malim hidroelektrarnam bi vsekakor veljal, če bi včasih vlagali družbeno sredstva. V tem pogledu smo lahko brez skrbi. Elektrogospodarstvo nima dovolj denarja niti za donosnejše hidroelektrarne, kaj se da bi vlagalo v naprave s 5 do 10 kW moči. Male hidroelektrarne bodo slej kot prej področje zasebne vlaganja. Zasebnik sam odloča o svojem denarju. Ne kaže ga odvračati od njegove namere, posebno ne, je vlaganje družbeno koristno. V primeru pa, da bi vaščani ustavili zadružno za postavitev skupne vase hidroelektrarne in bi zanje tudi imeli ustrezno lokacijo, bi morali dati takti pobudi prednost pred individualno gradnjo, saj bi bila večja naprava donosnejša tako za člane zadruge kot za celotno družbo.

Kar zadava ekonomičnost malih hidroelektrarn, je treba pogledati čez mejo k našim zahodnim sosedom, kjer težko najdeš energijsko neizkorisčen potok. Kar se splača njim, se splača tudi nam!

L. Šole, dipl. inž.

S razigranih otrok

je šest v ogromnem domu matematika, blejka prof. dr. Josipa Plemiča in trikratna kraljica manjši. Težko delo, zahteva močne roke. Bila obletnica rojstva velikega matematika, blejka prof. dr. Josipa Plemiča in tovorniških terem se imenuje šola. Tako so zgradili pred Plemičevim domom kip je star soli, nova do danes skulpture ni imela. Teden v navadi, da bi med vladine vsteli tudi postavitev kraljice manjši. Tako je bilo povsedali, da so se spravila. Ogonoma gomota lesa in strah. Deblo je bilo v verperlo, zato so najprej razigrani mladi rod.

Prekladanie debla seveda ni bila lahka reč, saj tehta tri tone. Pomagali so si s preprostim vzvodom, kot stari Egipčani, so smeje dejali fantje.

Nekaj orodja so imeli v šoli, nekaj so prinesli od doma, pomagali so tudi sosedje, posebno Franc Arh in tovorniški Sirc, ki ob šoli gradi hišo. Preskrbelata beton, s katerim so zazili deblo.

Končno so ga začeli obdelovati. Po napornem delu se je začelo prijetno opravilo, četudi ne moremo reči, da je dolbenje trdega hrastovega lesa lahko opravilo. Mentor Janez Raynik je prepustil pobudo fantom, ni utesnjeval njihove otroške ustreznosti, pomagal je le z nasveti. Ko so se pokazali prvi obrisi plastike, je navdušenje fantov se zraslo. Počasi se je razkrivala Plemičeva podoba in okoli nje gruča razigranih otrok. Učitelj in vzornik, okoli njega pa vesel, živahen, razigran mladi rod.

Novembursko vreme je bilo lepo in plastiko jim je uspelo postaviti do Plemičeve proslave, ki so jo pripravili minuli petek, dan pred 109. obletnico rojstva našega velikega matematika. Skulpturo so slovesno odkrili in ponosno so Franci Potocnik, Igor Jarc, Franc Sebanc, Janez Mulej, Robert Žerovec in Sadik Mujkič stali ob svojem mentorju Janezu Rayniku.

Velika lesena plastika se lepo poda v okolje šolskega vrta, ki ga obdajajo drevesa. Fantje pa srujejo že naprej. Imajo že dva manjša kosa hrastovega lesa. Razmišljajo, da bi prvi kos oblikovali na temo miru, drugega pa na temo šolskega dela.

Podobno kot pri starosti so bili tudi pri novi radi imeli doprsni kip Plemiča. Dogovarjajo se, da bi uporabili obstoječi kalup in spominsko obeležje odkrili prihodnje leto, ob 110. obletnici Plemičevega rojstva.

Učenci pa vse leto skrbi tudi za Plemičeve spominsko sobo na Bledu. Posebej poleti dežurajo v Plemičevi hiši, da si obiskovalci lahko ogledajo spominsko sobo, in prodajajo razglednice in znake s Plemičevim podobo.

M. Volčjak

Obisk v kranjski butiki »Boutique Iva«

Žlahtno črno-belo



Nekajkrat sem šla mimo, ne da bi opazila, da je na hiši nasproti glavnih vrat kranjske stolne cerkve nekaj novega. Pač. Lep, modno pleten ženski komplet, v katerega je zdajle na večer že uperen reflektorček. Sele potem opazim na steklu okraske, medeninasto kljuko na vratih in napis »Boutique Iva«.

Tu je butika, povsem nova, pa tudi nekaj posebnega v Kranju. Črni okvir oken in vrat, malce zlatega ali medeninastega lesa zunaj, znotraj pa bele stene, ogromno starinsko ogledalo na eni in drugo, povsem enostavno, a s pozlačenim okvirjem na drugi strani, pa črni tram pod stropom, ki so ga izbežali izpod beležev in ometov, pa morda še mizica in dva stola nekega pozabljenega sloga pa prav nič drugega. V kotu opazim še platnino kabinico za pomerjanje oblek in enako platno na malce dvignjenih vratih v sosednjem delavnico in keramične ploščice po tleh. To je pa potem res prav vse. Tudi oblek ne visi pretirano veliko. Ravnito toliko, da vsak kos oblačila pride do izraza. Vse, kar je tu, pa je lepo, modno, iskano. Materiali z bleščicami, ki so prav letošnjo zimo največja moda. Pletenine, ki jih žlahtno tanke zlate in srebrne nit. Brez njih menda ne bo deketa, žene.

Ivo Prislano, ki ima v najemu ta lokal, sem obiskala prav zaradi njega, da izjem, kako ji ga je uspelo urediti tako preprosto in lepo, da ne bi pri tem trpel videz stare hiše.

PETKOV PORTRET



Vinko Žagar

V nedeljo popoldne bodo v Retečah pri Škofji Loki s proslavo in nastopom moškega pevskega zboru, tamburasev in dramsko predstavo proslavili 35-letnico obstoja in delovanja kulturnoumetniškega društva Janko Krmelj Gorenja vas – Reteče. Hkrati z društvom praznuje tudi predsednik Vinko Žagar, prvi in sedanji predsednik. Tri desetletja in pol vodi dejavnost in toliko je let je bila njegova skrb in veselje pa tudi zasluga, da delo ni zamrlo in je društvo vsa leta dejavno in živo.

• Poleti 1946 sem prišel iz vojske in takoj sem bil izvoljen za sekretarja SKOJ. Nekako mi ni šlo v račun, da bi delali v vsaki vasi zase in posebej, zato smo se začeli pripravljati za združitev in ustanovitev kulturnoumetniškega društva za Godešič, Reteče in Gorenje vas. Godešani so želeli ostati samostojni, Retečani in Gorenjevačani pa smo pripravili občeni zbor kulturnoumetniškega društva februarja 1947. leta. Ustanovitelji smo bili Korenčan, Rant, Maruša Korenčan, Olga Jenko in jaz, ki sem bil izvoljen za predsednika.

• Tedaj je bilo veliko delo, se spominja prvih povoju dni, obnova šole in vasi in tudi obnova kulturnega doma. Trikrat smo imenovali gradbeni odbor in, ko je zagrabil Valentin Žagar, je delo steklo. Ni bilo lahko preprati občinskih mož, da potrebujemo kulturni dom. Zato smo tista leta delali, kar se je najbolje dalo. Kar 8 del moč naštudirali pa pevski zbor in tamburica so redno nastopali. 95 nas je vsak večer prispevalo na vaje. Dom pa smo gradili s prostovoljnimi prispevkami. Denar smo zbirali in material. Kmetje so prispevali celo krompir, ki smo ga potem prodali. Leta 1954 je bil predsednik.

Res je, da je bila dejavnost društva v nekaterih obdobjih bolj živa, v drugih manj, vendar pa vsa leta deluje moški pevski zbor, dve do tri skupine oziroma ansambl tamburašev, dramski sekciji in knjižnica.

Vinko Žagar pa ni bil le predsednik. Kar 28 let je igral. Od leta 1947 do leta 1978. Pel je v moškem pevskem zboru vse do leta 1970. Potem je moral zaradi astme nehati. Pa tudi prenaporno, pravi, je postal. Vsak večer k vaji, k dramski sekciji, pa na sestanek odbora. Zvezbe borcev, na sej sveta krajevne skupnosti ali odbora SLO, kjer je bil tudi 12 let predsednik. Sedaj morajo poprijeti mlajši. Tudi predsedstvo KUDa bo odložil. Ni treba, da si predsednik, za vse je dovolj dela, meni, če le hočeš delati. O tem, da je bil vedno pripravljen poprijeti pa pričajo številna priznanja in odlikovanja, ki jih je dobil za dejavnost v društvu, družbenopolitičnih organizacijah in krajevni skupnosti.

Tudi društvo »Janko Krmelj« je bilo odlikovano z malo plaketo občine Škofja Loka.

L. Bogataj

»Osem let sem delala v Arhitekt biroju v Kranju. Ko so mi dodeljevali v najem ta lokal, so vedeli, da se bom držala pravil, ki zadevajo stare kranjske hiše, kot je tale. Zavedala sem se, da vsa obnova mora biti povsem nevpadljiva in ohranjati stari videz. Le toliko najda vedeti mimoidečemu, da se tukaj nekaj dogaja, da ni zapatušena.«

Z možem sva uredila te prostore z zelo skromnimi sredstvi. Sami smo delali, prijatelje arhitekte pa sem vprašala za mnenje. In nastalo je tole. Morda se bomo prihodnje le lotili tudi fasade. Rada bi dala polovico zraven, da bi jo obnovili. Potem bo svedetna hiša še lepa.«

Ivana butika je prvi takšen primer revitalizacije starega Kranja, ki bi moral biti za vzor. Iva Prislano je tekstilni tehnik. Iz šole je šla v Almire in kot tehnik delala v vzorčnem oddelku. Zaradi vožnje in ker je bil doma še majhen otrok, se je zaposlila v Arhitekt biroju v Kranju. Veliko se je naučila, tudi oblikovanja, uporabe barv, barvnih kombinacij. Veliko izveš tudi iz pogovorov, če znaš prisluhniti starejšim kolegom. Vleklo jo je nazaj k tekstu. Doma je ves čas delala, pletela, šivala in računala, da bi začela na svoje. Lokalček na Zlatem polju je imela dobro leto in pol. Vendar je bil premajhen. Potem se ji je nasmehnila sreča. »Butique« ga je poimenovala. Pa ji gre kar težko z jezikom. Ampak ljudje to drugače jemljejo. Sicer pa, ko je napisano tako pravilno po francosko, pomeni to zlate črke tudi poseben mik.

Kakšna je njen moda? Moderna, moda za mlade. Pa tudi za ne več čisto mlade, če hočete. Vesela je, da se mladi spet radi lepo oblačijo. Jeans vseeno počasi odstopa prostor tudi lepim, elegantnim oblačilom. Mlajša generacija ni več strgana, umazana. Hočejo biti čedni.

Pravkar se je vrnila s pariškega modnega sejma. Prêt-à-porté. Zelo svobodna moda se obeta za naprej. Tako svobodna menda se ni bila nikoli. Vse bo modno: kratko in dolgo, ozko in široko. Barve so na prvi pogled morda čudne, a so zahtevene v kombinaciji. Niso nametane, kot se zdri na prvi pogled. Spet bodo modne lila, črna pepita, črna z belo, rdečo. Pastelni toni zahtevajo le pastelne tone in tako naprej. Skratka, lepa moda, se veseli mlada kreatorka že vnaprej.

Malce prazen se ji še zdri njen novi lokalček. Bele stene kar kličajo po mladih slikarjih, ki bi morda prav tu pokazali, kaj delajo, kaj srujejo. Veliko ljudi prihaja v Ivinu butiko. Morda bi bila za kakšnega mladega entuziasta, ki mu še niso odprta vrata v znane galerije, vseeno primeren začetek.

D. Dolenc



Streliči iz krajne skupnosti Vodovodni stolp na enem izmed tekmovalnih. Prihodnje leto bodo po kraji prekiniti z opet pričeli z vadbo v zadružnem domu na Primskem.

Sportno društvo Vodovodni stolp

Zadovoljni krajani

Kranj — Po zgledu športnikov so tudi strničkarji pričeli priznati množične rekreacijske prekušnje, ki so presegle pokrajinske in republike meje. Zdaj, ko nas je malce prizadelo pomanjanje goriva, znova oživlja misel, da bi težišče rekreacije prenesli v krajne skupnosti in občine.

Sportno društvo Vodovodni stolp skrbi za tovrstno sprostitev in razvedriko kmajnov že petnajsto leto. Danes ima 350 članov, ki so vključeni v eno izmed trinajstih sekcij. Med njimi je največ mladih; želeni pa bi jih v dejavnost društva in koristno izrabo prostega časa pritegniti se znatno več. Za predšolske otroke, ki niso zajeti v družbenem varstvu in vzgojo, so na pobudo društva in ob pozdravljali vsej vojvodstev iz vrteči Janine pričeli z enkrat-tedenško organizirano rekreacijo. Vsak četrtek prihaja na uro iger za razvedriko (od 16. do 17. ure) 15 otrok. Želja društvenih delavcev je, da bi se ta številka kmalu podvojila.

Najbolj množične so kegijaška, košarkarska, vaterpoloska, balinarska, kolesarska in streška sekcija. Njim se bo verjetno pridružila šahovska, saj je za to mesečno igro v krajne skupnosti precej zanimanje. Sahisti bodo svojo sekcijo ustanovili danes, v petek, klub temu pa

so se minulo soboto že pomerili z igralci z Golnikom. Odslej se bodo ljubitelji šaha zbirali v prostorih krajne skupnosti vsak petek od 17. do 20. ure.

Košarkarji imajo treninge vsako soboto in nedeljo v telovadnicu osnovne šole Simona Jenka. Streliči bodo po kraji prekinuti pričeli z vadbo takoj po novem letu v zadružnem domu na Primskem. Balinariji bi radi imeli svoje balinišče, ker ne morejo predolgo izkorisati gostoljubija pri kranjskem društvu invalidov. Vse društvene sekcije se pripravljajo na tradicionalni dvoboj z Novo Gorico in na sportna tekmovalna ob krajne prazniku, na srečanje s športniki iz avstrijskega Kirchna ter na številne dvobobe z športniki iz sosednjih krajnih skupnosti.

«Za vse te prireditve in tekmovalja biam denarja zmanjkal, če ne bi del stroškov krili tudi kmajni. Letos nam je 43 tisoč dinarjev dala zveza telesnokulturnih organizacij, 10 tisočov Socialistične zveze in pet tisoč dinarjev pokrovitelj društva, Gorenjska oblačila, ki nam je podarila tudi nekaj športne opreme», pravi Jože Zagorec, predsednik društva od njegove ustanovitve, in dodaja, da so krajani tudi s sedanjimi oblikami rekreacije zadovoljni.

C. Z.

Šport ob koncu tedna

SPOMINSKI POHOD NA JAVOR. — Planinsko društvo Idrija in domični odbor Gradiške brigade iz Nove Gorice prirejata v nedeljo, 19. decembra, četrti zimski spominski pohod na 1240 metrov visok Javornik nad Crnim vrhom nad Idrijo. Pohod je posvečen prazniku armade ter 103 borcem Gradiške brigade, ki so ob koncu decembra leta 1943 in začetku januarja prihodnjega leta padli pri Škrvaru na Javorniku, v Trebčah pri Črem vrhu in pri Godoviču. Ob 11. uri bo pred Pirnatovo kočo pri spomeniku 47 padlim borcem na Javorniku krajša slovenska. Pohodniki, ki se bodo tokrat prvič podali na Javornik, bodo lahko dobili spominske izkaznice v gostilnici Pri Metki, v Črem vrhu in »Pri Košperju« v Kanjem dolu od 8. do 10. ure ter v Pirnatovi planinski koči pri Međedvu na Javorniku prek celega dne. Za dvakratno udeležbo na pohodu bodo prejeli bronaste znake in za štirikratno srebrne. Pohod bo v vsakem vremenu. Iz Idrije bo do Črnega vrha vozil poseben avtobus; prvič bo odpeljal ob 7. uri in drugič ob 8.30. Vračal se bo ob 13.30 in ob 16. uri. Prvih treh pohodov se je udeležilo prek 1200 ljubiteljev hoje s Primorskimi, z Gorenjsko in ostalimi delovi Slovenije. — S. Kovač

STRELSKO TEKMOVANJE — Občinska streška zveza Škofja Loka prireja v počastitev dneva JLA in občinskega praznika streško tekmovalje z vojaški-

ma puškama Mauser M 48 in M 98 na razdaljo sto metrov. Tekmovalje bo na strelišču v Vincarjih, za mladince in mladince v soboto, 18. decembra, in za člane in članice v nedeljo, 19. decembra, obačat s pričetkom ob 9. uri. Organizator sprejema prijave vsak dan od 9. do 11. ure na strelišču v Vincarjih. Tekmovalje je posamečno in ekipno, vsak pa bo ustrelil v tarčo trikrat za poskus in desetkrat za rezultat.

PLAVANJE ZA OBČANE — Danes, 17. decembra, bo v plavalnem bazenu v Zelezničkih prvenstvo v plavanju za občane. Moški do 40 let in ženske do 35 let bodo tekmovali na 50-metrski proggi, starejši pa na polovico krajši razdalji. Ekipi štirih tekmovalcev se bodo pomerile v štafetnem plavanju. Prijave s 50 dinarji startnine sprejemajo v Zelezničkih do pričetka tekmovalja ob 17. uri. Organizator Zveza telesnokulturnih organizacij Škofja Loka je za najboljše posameznike pripravil medalje in za ekipe pokale.

HOKEJ NA LEDU — Jutri, v soboto, ob 18. uri bo na kranjski ledeni ploskvi prijeteljska hokejska tekma med Triglavom in Jesenicami, večkratnimi državnimi prvaki. — D. Humer

Sporočili ste nam

Zmagal Drago Lazar — Kranjski šenti so se zbrali na rednem mesečnem novemborskem hitropoteznom turnirju. S 17 točkami je presenetljivo, vendar zasedeno zmagal Drago Lazar. Sledijo Ule 16,5, Deželak in Simončič 16, Miloševič 13, Bulatovič in Krek 11,5 itd. Po desetih hitropoteznih turnirjih za pokal Kranja vodi Brane Deželak s 65,5 točke pred Jokovičem 63, Vojčičem 43, Lazarjem 42. Uletom 41, Bulatovičem 34,5 točke itd.

D. Jokovič

Kros v Jelendolu — V krajne skupnosti Jelendol-Dolina so pripravili tekmovalje v krosu. Tekmovalci so organizirali domači mladinci, proga pa se je začela pri avtobusni postaji v Dolini, končala pa pri spomeniku v Jelendolu. Nastopilo je 40 tekmovalcev, od katerih jih je bila večina iz Jelendola in Doline. Med fanti so 15 let bili najhitrejši Vili Dovžan, Boris Meglič in Roman Tumpič, med dekleto do 15 let Marija Meglič, Joža Meglič in Slavena Ponjavič, med ženskami od 15 do 30 let Tončka Meglič, Metka Kavčič in Bernardo Primožič, med moškimi enake starosti Zdenko Primožič, Janez Meglič in Franci Meglič, med moškimi nad 30 let pa so bili najhitrejši Stane Meglič, Zdravko Dovžan in Valentin Kavčič.

J. Kikel

Lubnik zmagal — Partizan iz Škofje Loke, občinska sekcija Lubnik, je preredila v počastitev praznika republike občinskega turnirja, ki se ga je udeležilo 8 moških in štiri ženske ekipe. Med ekipami LTH, EGP, Iskre iz Zelezničkih, Termike, skupščine občine in organizatorja Lubnika so bili v obeh konkurencah najuspešnejši organizatorji.

M. Kalamar

Mojstrski go turnir

Bled — V Golf hotelu na Bledu je bil mojstrski go turnir, ki je veljal za republiko prvenstvo. Prepričljivo je zmagal eden najboljših evropskih igralcev. Mutabžija, ki je bil za razred boljši od ostalih. Drugi je bil Jukič, tretji pa Ekart. Kranjčani so razočarili, se posebej njihov najboljši igralec Zakotnik. Najbolje se je uvrstil Chvatal na 11. mesto in s tem potrdil mojstrski naslov 1. dan. — M. C.

Svetovni pokal v alpskem smučanju

Odličen nastop Bojana Križaja

COURMAYER — Šved Ingemar Stenmar je zmagovalc uvednega slalomu svetovnega pokala. Šved je na Elanovih smučih ponovno dokazal, da je najboljši smučar vseh časov. Z res izrednim drugim nastopom, po prvi vožnji je bil peti, mu je uspelo, da je premagal vse ostale najboljše smučarje. Res je sicer, da mu je v prvem mestu pomagal Andreas Wenzel iz Liechtensteina. Wenzel je namreč z dokaj veliko prednostjo vodil po prvi vožnji. Toda v drugem nastopu, ko je šlo za zmago, je v drugi polovici proge napravil napako in konec je bilo njegovih upov za zmago.

Odličen je bil tudi Bojan Križaj. Na težki in ledeni proggi je že v prvem nastopu dokazal, da je odlično pripravljen za letošnje nastope. Z res izdelano drugo vožnjo je dokazal, da sodi v sam vrh svetovnega alpskega smučanja. Pri tem moramo zapisati, da Bojan Križaj že dva meseca združuje delo pri Topru in Top Sportu iz Pliberka. Ima avstrijsko

delovno visto in avstrijski trgovec mu je za dve leti dal športni japonski avto Mitsubishi. Med svetovno alpsko družino so se dobro odrezali tudi ostali naši smučarji. Le Tomaz Cerkovnik je z drugo vožnjo zapravil prve točke v svetovnem pokalu. Se največ je pokazal na najmlajši reprezentant Rok Petrovič. Z visoko startno številko si je prisluščal dobro triindvajseto mesto.

Rezultati

1. Stenmark	1:42,12
2. Strand (oba Švedska)	1:42,43
3. Ph. Mahre	1:42,86
4. S. Mahre (oba ZDA)	1:43,36
5. Križaj (Jugoslavija)	1:43,90
6. Orlainks (Avstrija)	1:44,39
7. De Chiesa (Italija)	1:44,46
8. Zurbriggen	1:45,35
9. Julian (oba Švica)	1:46,26
10. Girardelli (Luksemburg)	1:46,28
11. Halverson (Švedska)	1:46,30
12. Mally	1:46,48
13. Edalini (oba Italija)	1:46,63
14. Lüthy (Švica)	1:46,66
15. Fjällberg (Švedska)	1:46,88
20. Cerkovnik	1:47,85
23. Petrovič	1:48,01
27. Benick	1:49,08
28. Franko (vsi Jugoslavija)	1:49,35

V tork 21. v sredo 22. decembra bo v Madoni di Campiglio slalom in super teleslalom. Po prvi naših uspehl ponovno lahko pričakujemo spet dobre

Svetovni pokal — skupno

1. Müller	40
2. Weirather	33
3. Stenmark	25
4. Zurbriggen	23
5. Strand	16
6. Lüscher	11
7. Klammer	10
8. Kržaj	18

Kranj — Ko je razpravljala o uresčevanju letosnjega delovnega programa in o načinu v prihodnjem letu, je imela komisija za kolesarstvo pri zvezni telesnokulturnih organizacij kranjske občine pred seboj tri osnovne cilje: izobraževanje kolesarskih instruktorjev, delo s šolsko mladino in usklajevanje dela oziroma povezovanje med vsemi tremi kolesarskimi društvi v občini.

Na področju izobraževanja instruktorjev letos ni bilo nicesar narejeno. Kolesarski klub Celje, ki naj bi tega organiziral, ga je menda zaradi premajhne števila kandidatov odpovedal. Zato so člani komisije memili, da je treba za prihodnje leto prek kolesarske zvezne Slovenske najti zanesljive izvajalce, v kranjskih klubih pa dolž za tečaj najmanj po tri kandidante.

Le z dobro usposobljenimi instruktorji kolesarstva bo nameščeno lahko zavalo tudi delo z učenci v osnovnih šolah. Trenutno je uspešno samo v cele dnevni soli v Predosjah, medtem ko je drugie odzivni preskromen ali pa ga sploh ni; zaradi slabih tehničnih opremljenosti, kot je bil primer v Cerknici, pa tudi zaradi premajhne zavzetosti in strukturjev.

Glede na to, da vrhunska kvaliteta raste in množičnosti, je dobro delo s sejlarji izredno pomembno. Kako jih ne veduši za naporne treninge, obstaja več načinov Eden med njimi, za katerega se je zavzela komisija, so prav tako predavanja o spremeljanju filmov o vrhunskem in rekreativnem kolesarstvu, ki jih je v Kranju že nekaj in jih bodo pred začetkom spomladanske sezone prikazali učencem osnovnih šolah. Druga pomembna motivacija je občinsko šolsko prvenstvo, ki ga bo prihodnje leto pripravila kolesarska sekacija Kocrice.

Množičnih akcij, kakršna je bila ta letos načrtovana, a neuresničena skupna akcija treh klubov, komisija za lesarstvo v novem programu ni predvidela. Zavzela se je predvsem za povozjanje dela med kranjskimi klubmi — Savo, Kokrico in Jakobom Štucinom — kar je pravzaprav njenja osrednja naloga pri spodbujanju množične in kvalitetne rasti kolesarskega športa.

H. Jelovčan

Hokej

Zmaga Triglavovan

KRANJ — Slovensko-hrvatska hokejska liga Triglav : Tivoli 8:5 (5:1, 0:2, 3:2), drsalisce v Savskem logu, gledalcev 600, sodniki: Rozman, M. Jan (oba Jesenice), Kopac (Tržič).

Streliči — 1:0 Verčič (3), 2:0 Lončar (4), 3:0 Grmovsek (4), 4:0 Gros (9), 5:0 Grmovsek (10), 5:1 Čemažar (14), 5:2 Berlec (29), 5:3 Rozina (40), 6:3 Božič (43), 7:3 Sajovic (45), 7:4 Zajc (47), 7:5 Rozina (53), 8:5 Sajovic (56).

Triglav — Grah, Konc, Sajovic, Nadžar, Gros, Lončar, Furlan, Božič, Grmovsek, Smolej, Verčič, Adlešič, Koleša, Verglez, Sivic, Sparovec, Strniša, Koščina.

Tivoli — Zdešar, Košir, Čemažar, Komelj, Zaletelj, Sluga, Rozina, Kosmač, Urankar, Nikolič, Pahor, Lavrič, Zajc, Berlec, Žlebnič, Židan, Peterlin, Mramor.

Mladi Ljubljani so tokrat v Kranju naleteli na boljšega in izredno borbenega nasprotnika. Hokejisti kranjskega Triglava so že v uvodnih minutah prve tretjine gostom pokazali, kako se igra hokej. V pičih desetih minutah so jim s kombinacijo in hitro igro nasuli kar pet zadetkov. Toda ta prednost ni strla gostov, ki so pokazali dovolj hokejskega znanja, zaigrali so na vse ali nič in uspelo jim je, da so v drugi tretjini nadigrali domačine.

Res je sicer, da so tudi triglavani v tej igri imeli nekaj izrednih prilik za povisjanje izida, a strelci Triglava niso in niso znali potisniti paka v mrežo dobrega vratarja Zdešarja. Zadnja tretjina se je začela s takimi naleti Triglava kot prva. Tudi v tej so na hitro dali dva zadetka in tekma je bila rešena. Gostje se še niso predali. Igrali so hitro in uspelo jim je, da so zabilo še dva gola. To je bilo tudi vse in izdatna lepa zmaga je ostala v Kranju.

V soboto ob 18. uri bo na ledeni ploskvi v Savskem logu gostoval državni prvak Jesenice. Jesenčani se bodo namreč v prijateljskem srečanju pomerili s triglavani. D. Humer

Namizni tenis

Dva

TELEVIZIJSKI SPORED

SOBOTA, 18. 12.

8.00 Poročila - 8.05 Mije pri-gode, poljska risana serija - 8.15 Pedenjek Mir, Matija in ljudska glasbla - 8.30 Samo Katka, poljska nadaljevanja - 9.00 Dvojčka, otroška nadaljevanja TV Beograd - 9.30 Mali svet, otroška oddaja TV Zagreb - 10.00 Povezave, poljudno-znanstvena serija - 10.50 Po-zdravljena, Makedonija - 11.00 Po sledih na predka - 11.30 Dokumentarna oddaja - 12.00 Poročila (do 12.05) 15.50 Poročila - 15.55 Kon-Tiki, švedski mladinski film - 16.55 PJ v košarki - Zadar : Partizan, prenos - v odmoru Propagandna oddaja - 18.30 Naš kraj Rateče - 18.45 Ciciban, dober dan: Podstresje - 19.00 Zlata ptica - Japonske pravljice: Prerokovanje - 19.10 Risanka - 19.24 TV in radio noč - 19.30 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Ljubica mehanika Gavrilova, sovjetski film - 21.25 TV teka, 3. oddaja - 22.40 Poročila

gospodnje - 22.05 Za konec tedna - OPOMBA: Kongres zveze socialistične mladine Jugoslavije, prenos

NEDELJA, 19. 12.

8.35 Poročila - 8.40 Živ žav, otroška matinacija - 9.25 M. Božič: Človek in pol, nadaljevanja TV Zagreb - 10.30 TV kažpot - 10.50 Propagandna oddaja - 10.55 Žell am See: Supervelesalam za ženske, prenos EVR - 12.15 Domati ansambl Ansambel Nika Zača - 14.30 Poročila - 14.35 Visok pritisk, zabavno glasbena oddaja TV Koper - 15.40 Homer, ameriški film - 17.05 625, oddaja za stik z gledalci - 17.40 Športna poročila - 17.55 Sestanek v nebotičniku - 18.55 Ne prezrite - 19.10 Risanka - 19.23 TV in radio noč - 19.25 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Ljubica mehanika Gavrilova, sovjetski film - 21.25 TV teka, 3. oddaja - 22.40 Poročila

BLAGOVNICA FUŽINAR JESENICE

instalacijski material

kovinotehna

PONEDELJEK, 20. 12.

10.00 Poročila - 10.05 TV v šoli: Materinsčina, Namesto odrmor, Risanka, Kitajska, Delamo čestitke, Risanka, Ne vprašajte mene, Zadnje minute (do 12.05) - 16.00 Kmetijska oddaja TV Novi Sad - 17.00 Poročila - 17.05 Povezave, poljudno-znanstvena serija - 17.55 Tretje obdobje: Prehrana v starejših letih - 18.25 Obzornik - 18.45 Mladi upi, mladinska oddaja - 19.15 Risanka - 19.24 TV in radio noč - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 V. Car - Emin, A. Tresić-Pavić, D. Marušić: Ustrelite Kasitorja, drama - 21.10 Ali se med seboj dovolj poznamo, oddaja TV Prština - 21.55 Poročila

Oddajnik II. TV mreže:

8.45 Test - 9.00 Oddaje za JLA - 16.30 Test - 16.45 Velešalom za ženske, posnetek iz Žell am Seeja - 17.30 Mladinsko svetovno prvenstvo v umetnostnem drsanju - 19.00 Srečanja, kulturna oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Življenje na zemlji, dokumentarna serija - 20.55 Poročila - 21.00 Lov za zakladom: Mehika, kviz francoske TV

TV Zagreb I. program:

10.20 Poročila - 10.30 Otroška matinacija - 12.00 Kmetijska oddaja - 13.00 Izobraževalna oddaja - 13.30 Švedski brig-

dirji na progri Samac-Sarajevo - 14.10 Srečanja folklornih skupin - 15.10 Dokumentarna reportaža - 15.30 Vražje dekle, francoski film - 16.55 Nedeljsko popoldne - 18.55 Risanka - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Kože, TV nadaljevanja - 21.10 Športni pregled - 21.40 TV dnevnik - 21.55 Kronika kongresa ZSMJ

TOREK, 21. 12.

9.20 Propagandna oddaja - 9.25 Madonna di Campiglio: Slalom za moške, prenos 1. teka - 12.20 Propagandna oddaja - 12.25 Madonna di

SREDA, 22. 12.

11.50 Propagandna oddaja -

11.55 Madonna di Campiglio: Supervelesalam za moške, prenos - 16.50 Poročila - 16.55 Ciciban, dober dan: Halo, tu reševalci - 17.05 Arabela, 1. del češkoslovaške otroške nadaljevanje - 17.35 Propagandna oddaja - 17.40 Supervelesalam za moške, posnetek iz Madonne di Campiglio - 18.25 Notranjski obzornik - 18.40 Govorčin telesa, oddaja o plesu - 19.00 Risanka - 19.24 TV in radio noč - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Koncert ob dnevu JLA - 20.45 Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov - 20.50 Film teča: Nesrečni klobuk, madarski film - 22.15 Poročila

Kronika občine Osijek - 18.45

Titovi mornarji, glasbena oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Pred dnevnim oboroženih sil - 20.50 Berlin - Alexanderplatz - 21.50 TV dnevnik

lit, Kako naj...

Risanka,

Zadnje minute - 15.45 Solska

TV: Ritmična ura, Človek in Jadran - 2. del: Sirjenje na ovčji planini - 17.00 Poročila

Noč groze, TV drama - 21.15

Svet danes, zunanjopolitična

oddaja - 21.45 TV dnevnik

-

17.05 Zbis: Z modrim zaj-

cem med slikami - 17.20 Zapisi

za mlade: Matija Tome -

17.55 Mozaik kratkega filma:

Z desko v valovo in Ni

prostor za ljudi, ameriška krat-

ka filma - 18.25 Gorjenki ob-

zornik - 18.40 Na sednu stezi

- 19.10 Risanka - 19.24 TV in

radio noč - 19.26 Zrno do

zrna - 19.30 TV dnevnik -

19.55 Vreme - 20.00 Bobu

bob, notranjopolitična oddaja -

21.10 Nasi baletni umet-

niki: Iko Otrin - 21.40 V zna-

menju

konec neba, Risanka, Ori-

tacija, Znanstvena fanta-

ska, Risanka, Izobraževalna

reportaza, Zadnje minute -

17.20 Poročila - 17.25 Dve-

čka, otroška nadaljevanja

TV Beograd - 17.55 Teletest:

'81, zabavno glasbena oddaja -

18.25 Obzornik - 18.40 Za

zdravega, srečnejša otroška

izobraževalna oddaja - 19.10

Risanka - 19.24 TV in radi-

noč - 19.26 Zrno do zrna -

19.30 TV dnevnik - 19.55

Vreme - 20.00 C. Desailly:

Nove tigrove brigade, fra-

coska nanizanka - 21.05 Zrlo

tečna - 21.25 Nočni kine

Skrivnost Oberwalda, itali-

janski film - 23.30 Poročila

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

KAM?



NOVOLETNA NOČ V VESELEM DONAVSKEM GIBRALTARJU

Silvestrovanje v Petrovaradinski trdnjavi ob zvokih številnih ansamblov

Ze vrsto let veljajo silvestrovanja v sloviti restavraciji znamenite Petrovaradinske trdnjave pri Novem Sadu za najbolji vesela in posebej razkošna — po raznolikosti in pestrosti doživetij — kar jih je pri nas. Vedno je silno težko dobiti »silvestrski sedež« v tej staroslovenski trdnjavi. Toda letos se tudi Slovencem ponuja priloznost, da prežive novoletno noč pod oboki te trdnjave.

Program potovanja s silvestrovanjem traja štiri dni, odhod pa je 30. decembra.

Cena 9.650 din ni nizka, kar visoka je, toda... računajte in seštevajte: avtobusni prevoz na Brnik in z Brnika, letalski prevoz do Beograda in nazaj, avtobusni prevoz do Novega Sada in nazaj, ogled Beograda. Novega Sada in Petrovaradina, izlet po Fruski gori z degustacijo vin, gledališka predstava, silvestrovanje v trdnjavi ob zvokih slovitih orkestrov in novoletno slavje v hotelu, trije zajtrki, tri večerje in štiri kosila, namestitev v hotelu A kategorije, pa še vodstvo — Kompasovo in lokalno ter nemalo presenečenje, pa priznana kako-vsih uslug, gastronske posebnosti in pestrata ponudba zabave in razvedrilna...

Prijave sprejemajo v vseh poslovalnicah do zasedbe mest.

TUDI LETOS KOMPASOV VLAK VOZI V NOVOLETNO NOČ

Kompašov novoletni vlak bo sestavljen iz lokomotive in enajstih vagonov: petih spalnikov, treh restavracijskih vagonov, dveh »barskih« vagonov in enega plesnega. Iz Ljubljane bo vlak odpeljal 31. decembra ob 20.30 in se vrnil 1. januarja ob 9.30. V ceno 3.300 din je vrednjano: vožnja, ples s »Kompašovimi Janezi«, zabavni program z družbenimi igrami in izborom miss, razkošna gurmanska večerja in uporaba spalnika. Prijave sprejemajo v vseh Kompašovih poslovalnicah (pohitite, lani je bil vlak razprodan).

Na Visokem bodo silvestrovali

Visoko — Prizadevno kulturnoumetniško društvo Valentin Kokalj z Visokega pri Kranju letos spet prireja silvestrovanje v zadružnem domu. Za dobro gostinsko ponudbo bodo poskrbeli člani društva sami, za plesno razpoloženje pa domači ansambel Gašperji, ki obvladajo takte narodne in zabavne muzike.

Rezervacije za silvestrovanje, ki bo, kot obljubljajo prireditelji, kar se da sproščeno in veselo, dajejo v trgovini Živila na Visokem, in sicer po 500 dinarjev za osebo.

DANES HUMORISTIČNO-GLASBENO-PLĒSNI VEČER »KRANJU ZA NOVO LETO«

Kranj — Danes, v petek, 17. decembra bo v Kinu Center v Kranju, priredilo Društvo za vočalno in instrumentalno glasbo »Modrina«, prireditev imenovano »Kranju za novo leto«. V humoristično-glasbeno-zabavnem večeru bodo nastopili: skupina 12. nadstropje z Romano Ogrin, Plesna skupina Modrina in humorist Kondi Pižorn. Z modno revijo, ki bo prikazala moderne novosti za letošnjo zimo in prihodnjo pomlad, se bo predstavila Manekenska skupina Modrina, program pa bo povezoval radijski in televizijski napovedovalec Janez Dolinar. Gosta prireditve bosta trobentec Marjan Ogrin in pevec Oliver Antaner, izžrebane bodo tudi nagrade za obiskovalece. Prireditve bo ob 18. uri, s ponovitvijo ob 20. uri.

Restavracija »SEJEM«

Marija Koprivc, Savski log
Kranj, telefon 21-890
vabi na

SELVESTROVANJE

- bogat silvestrski meni
- pristna domača kapljica
- živa glasba

Informacije in rezervacije v restavraciji!

SREČNO '83

Poznane pijače, borbone, bonbонiere in druge sladke doberote, pa tudi aranžirane darilne pakete lahko po ugodnih cenah kupite v posebnem Mercatorjevem paviljonu na novoletnem sejmu v Kranju.

Izbrali so za vas



Mercator



radovan

Pečo

zima '82



radovan

**zima, zima,
kar naj bo ...**

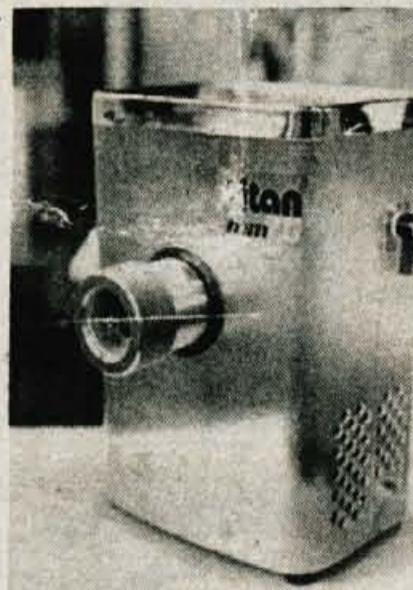
Veletrgovina



Gostišče DOBRČA
Brezje

organizira ob sobotah
in nedeljah prijetna
praznovanja
za poroke in zaključene
družbe.
aranžiramo posebne
sobe.
nudimo pestro izbiro
pijač in jedi po naročilu

Rezervacije v gostišču
Dobrča Brezje vsak dan,
razen srede na
tel.: 75-311.



Električna mesoreznica TITAN
70 vam bo v veliko pomoč pri pre-
delavi mesa. Kvalitetno izdelan
strojček zmelje v 1 uru kar 140 kilo-
gramov. Prodajajo ga v blagovnici
FUŽINAR na Jesenicah, do po-
nedeljka pa si ga lahko ogledate in
kupite tudi na novoletnem sejmu v
Kranju. Cena: 36.396,55 din



ALPETOUR

**TOZD
HOTELI BOHINJ**

vas vladivo vabijo na silvestrovanje v hotele

ZLATOROG
POD VOGLOM
BELLEVUE
JEZERO
in restavracijo TRIGLAV

Informacije in rezervacije:

Hoteli Bohinj, 64265 Bohinjsko jezero

telefon: 76-441, telex 34 619 YU TURIST

**Cena
silvestrskega
aranžmana
od 900 din
do 1.350 din**



**NOVO
LETO
NA
KRASU**



HOTEL MAESTOSO V LIPICI

Restavracija 31. 12. 1982, 1. in 2. 1. 1983 — silvestrovanje in novoletni prazniki; igral bo ansambel Avanturisti in pevec Vlado Samec; cena silvestrovanja je 1.400 din.

Snack bar — 31. 12. 1982 — silvestrovanje z ansambalom Gama; cena silvestrovanja je 1.200 din.

Nočni bar — 31. 12. 1982 — barska glasba — cena silvestrovanja je 1.200 din.

Disco — 31. 12. 1982 — disco glasba — cena silvestrovanja je 500 din.

Gostišče Lipica — 31. 12. 1982 — igral bo zabavno glasbeni ansambel — cena silvestrovanja je 1.000 din.

Klub hotel — 31. 12. 1982 in 1. 1. 1983 — igral bo ansambel Prijatelji, cena silvestrovanja je 1.400 din.

HOTEL TRIGLAV V SEŽANI

31. 12. 1982, 1. in 2. 1. 1983 — igral bo ansambel Ivana Korošca; cena silvestrovanja je 1.000 din.

RESTAVRACIJA MOHORČIČ V SEŽANI 31. 12. 1982 — igral bo duo Zarja, cena silvestrovanja je 600 din.

MOTEL KOZINA 31. 12. 1982, 1. in 2. 1. 1983 — igral bo ansambel Domaci fantje, cena silvestrovanja je 1.000 din.

RESTAVRACIJA EXPRESS na Kozini 31. 12. 1982 — igral bo ansambel Vrim, cena silvestrovanja je 750 din.

RESTAVRACIJA RISNIK v Divači 31. 12. 1982 — igral bo ansambel Milana Orla, cena silvestrovanja je 650 din.

GOSTILNA PRI JAMI v Matavunu 31. 12. 1982, igral bo ansambel Fantje iz Vremskega Britofa, cena silvestrovanja je 650 din.

JAHALNI PROGRAM IN OGLED KOBILARNE TER ŠKOCJANSKIH JAM

Predstave visoke šole jahanja (dresura) v Lipici so v zimskem obdobju redno na programu ob sobotah in nedeljah ter praznikih ob 15. uri.

Ogled kobilarne je možen vsak dan ob 9., 11., 13. in 15. uri, obisk Škocjanskih jam pa vsak dan ob 10. in 15. uri.

INFORMACIJE IN PRIJAVE: TIMAV, DO Hoteli in gostinstvo Sežana, Partizanska 1 (067/73-361 int. 22).


alples

industrija pohištva Železniki



POHIŠTVO
ALPLES
JE IZDELANO
PO ŽELJAH
IN POTREBAH
POTROŠNIKOV

sistemsko
pohištvo
DRAVA

Sestavljeni programi pohištva LJUBLJANA rustik, TRIGLAV moderni in masivni ter DRAVA uganda so večnamenski, saj je z njimi mogoče opremiti dnevne sobe, spalnice, samske, mladinske, otroške sobe ter predsobe.

Pohištvo si lahko ogledate v našem salonu v Železnikih, ki je odprt vsak dan od 8.—19. ure in ob sobotah od 8.—14. ure.

Ob nakupu vam nudimo kredit, možnost predelav standardnih elementov pohištva ter nasvete arhitekta.

Že ob naročilu se dogovorimo o datumu dostave in montaže na vašem domu.

Pri izbiri pohištva zaupajte ALPLESU!

alples
industrija
pohištva**metalka****prodajalna
kamnik**

V naši prodajalni vam nudimo ploščice, primerne za oblaganje notranjih prostorov, balkonov, fasad,.... Velikost 20 x 20 cm.

Ploščice so odporne in prenesejo velike temperaturne razlike.

Cena kvadratnega metra ploščic je 396,04 din.

Prodajalna je odprta vsak dan od 7. do 19. ure, ob sobotah od 7. do 13. ure

ZA JIĀŠ DOM



**IZDELAVA
VSEH VRST OČAL**

OČESNA
OPTIKA
MARIBOR

na recept ali brez

Bogata izbira okvirjev in sončnih očal

PREGLED VIDA
v ponedeljek, torek, sredo, petek od 13. do 15. ure,
v četrtek od 8. do 10. ure
v ordinaciji v servisu

OPTIČNI SERVIS – KRANJ, Cesta JLA 18
(nasproti porodnišnice)

Delovni čas: od 7.30 do 19. ure, ob sobotah od 7.30 do 12. ure.

Telefon: 22-196

Priporoča se OČESNA OPTIKA MARIBOR

Delikatesa KRANJ

ODPRTA
V DECEMBRU
TUDI OB
SOBOTAH
POPOLDNE

avtomurka**tel. 74-860**

TEKSTILINDUS proizvaja bogat assortiman tiskanih, pestro tkanih in enobarvnih tkanin iz bombaža in stanicnih vlaken ter različnih mešanic bombaža s sintetiko ali stanicimi vlakni.

Na voljo so vam v Informativno prodajnem centru TEKSTILINDUS v hotelu Creina v Kranju.

**TEKSTILINDUS
KRANJ**

**Delovne organizacije,
ustanove in občani!**

**Izkoristite možnost
nakupa
počitniške prikolice
ADRIA – IMV**



Informacije lahko dobite tudi
po telefonu:
(064) 75 650 ali 74 860

murka



Na novoletnem sejmu v Kranju razstavljamo in prodajamo omare za prekajevanje in shranjevanje meseca po tovarniških cenah s takojšnjim dobavo. Priporočamo se in želimo srečno novo leto 1983



ASTRA
Blagovnica Kranj
Prešernova 10

SOFERJA
z vozilom za dostavo blaga.

Dobrite se v trgovini.

**ZVEZA ZDРUЖENJ
BORCEV NOV
OBČINSKI ODBOR
KRANJ**

Odbor skupnosti borcev
VII. SNOUB F. Prešernova

Prešernovci!

Vabljam vas, da se udeležite
naslednjih svečnosti:
Dan JLA bomo proslavili
upno z enoto JLA, ki na-
daje tradicije Prešernove
brigade v sredo, 22. decembra
82. ob 10. uri v Vojašnici
Janež Zagor v Kranju.

petek, 30. decembra 1982.
16.30 bo spominska sveč-
nost ob spomeniku ustreljenih
Svetju — Medvode. Med
ustreljenimi je bilo devet na
maki ujetih ranjenih bor-
3. bataljona naše brigade.
Vabljam vas, da se proslav v
večjem številu udele-
žen.

Odbor skupnosti borcev
VII. SNOUB
Franceta Prešerna

NOVOLETNI SEJEM V KRANJU od 10.-20. decembra

PAVILJON MURKA

- **POHIŠTVO:**
kuhinje; Marles, Brest, Gorenje
- **DEKORATIVA:**
zavese, pregrinjala, odeje
- **ELGO:**
peči na trda goriva,
drobni gospodinjski aparati
- **ŽELEZNINA:**
peči za centralno kurjavo,
radiatorji, toplotna črpalka LTH

murka

● CENEJE ● 10 % CENEJE ● 10 % CENEJE

VELIKO IZBIRO KAKOVOSTNE

EMO KUHINJSKE POSODE

VAM NA NOVOLETNEM
SEJMU

NUDI

MERKUR KRANJ

10 % CENEJE ● 10 % CENEJE ● 10 % CENEJE

ABC POMURKA

Loka proizvodno, trgovsko
in gostinsko podjetje n.s.o.l.o.,
Škofja Loka

objavlja naslednja prosta dela oziroma
naloge

V TOZD JELEN — gostinstvo Kranj

1. **več natakarjev**
za delo v prenovljenih prostorih go-
stinskega obrata STARJ MAYR v
Kranju (I. nadstropje)

Obratovalni čas bo od 11. do 01. ure.
V nedeljah in praznikih bo zaprto.

Pogoj: — KV natakar

2. **več kuharjev**

Pogoj: — KV kuhar,

3. **snažilke**

za čiščenje v gostilni Gorenja Sava in
Gaštej

4. **snažilke**

za čiščenje v Prešernovem hramu
Delo se opravlja 4 ure dnevno.

5. **snažilke (2 delavki)**

za čiščenje WC v gostinskem obratu
Starj Mayr in restavraciji v tem obratu

6. **skladiščnika**

v gostinskem obratu Starj Mayr

Pogoj: — KV ali PKV gostinski ali
trgovski delavec

V DS SKUPNIH SLUŽBACH

7. **elektrikarja**

Pogoj: — KV elektromehanik ali elek-
troinstalater in 2 leti prakse na podob-
nih delih, izpit iz B kategorije

Delo se združuje za nedoločen čas. Poskusno
delo pod točkami 1., 2., 6. in 7. traja 45 koledars-
kih dni, pod točkami 3., 4. in 5. pa 30 koledarskih
dni.

Prošnje z dokazili o izobrazbi pošljite v 15 dneh
po objavi oglasa v kadrovsko službo podjetja
ABC Pomurka, Loka, DSSS, Kidričeva 53, Škof-
ja Loka.

ZMaj

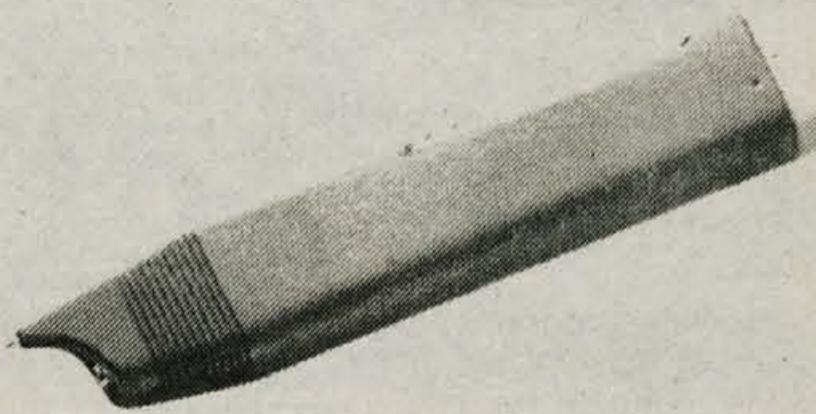
1923 1983



NOVO PRAKTICNO

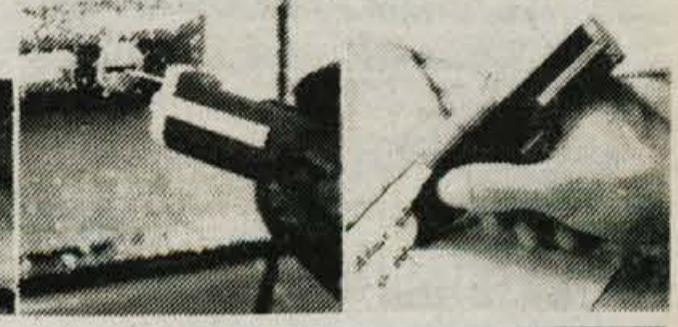
kombinirana baterijska svetilka

ELEKTRA



baterijski grelec

baterijska svetilka



kemični svinčnik

 **Iskra, baterije Zmaj**
Ljubljana, Stegne 23

PAVILJON MURKA

- **POHIŠTVO:**
kuhinje; Marles, Brest, Gorenje
- **DEKORATIVA:**
zavese, pregrinjala, odeje
- **ELGO:**
peči na trda goriva,
drobni gospodinjski aparati
- **ŽELEZNINA:**
peči za centralno kurjavo,
radiatorji, toplotna črpalka LTH

murka

● CENEJE ● 10 % CENEJE ● 10 % CENEJE

VELIKO IZBIRO KAKOVOSTNE

EMO KUHINJSKE POSODE

VAM NA NOVOLETNEM
SEJMU

NUDI

MERKUR KRANJ

10 % CENEJE ● 10 % CENEJE ● 10 % CENEJE

ALPETOUR

CREINA

TOZD SERVIS OSEBNIH VOZIL IN MEHANIZACIJE OPRAVLJA ŠE NASLEDNJE STORITVE:

Zastava servis Kranj, Ljubljanska 22

- Servis in remont na vozilih »Zastava«
- Kleparska in ličarska opravila na vseh vrstah osebnih vozil
- Avtomeha in zaščita motornih vozil po sistemu Dinitrol
- Odprta je tudi linijska pralnica za pranje podvozja
- Montaža avtogum in izpušnih lončev
- Menjava hladiilne tekočine in motornih olj
- Prodaja nadomestnih delov za program »Zastava«
- Registracija in tehnični pregledi motornih vozil in priklopnikov
- Zunanje pranje na avtomatski linijski avtopralnici

Vse informacije dobite po telefonu 28-266 ali 21-296.

Servis kmetijske in transportne mehaniza-
cije Cerklje

- Servis in remont na kmetijski transportni me-
hanizaciji
- Servis in remont na tovornih vozilih OM — Za-
stava
- Prodaja nadomestnih delov za traktorje in to-
vorna vozila OM — Zastava

Informacije dobite po telefonu 42-164 ali 42-184.

Delovni čas v delavnikih: od 6. do 21. ure
v sobotah: od 6. do 14. ure

ELAN

Tovarna športnega orodja
Beginje na Gorenjskem

objavlja javno licitacijo
osebnega avtomobila

MERCEDES 240 D:
Leto proizvodnje 1976,
prevoženih 167.670 km,
izklicena cena 490.000 din
(prometni davek je
vključen),
10 % varščina

Licitacija bo v prostorih to-
varne 24. 12. 1982 ob 12. uri.
Ogled je možen eno uro pred
licitacijo.

NOVO

murka

PLETNA

Bled

Svilanit brisače Valk
● paleta barv in vzorcev,
● Izredne vpojnosti,
● mehkoba

ZA DARILA

● v škatlo pakirane
brisace z vezenimi incijali
ali horoskopom

Uživajte v izbiri!

murka

**V vsaki seriji je 100 dobitkov po
20.000 din in 283.000 drugih dobitkov
v skupni vrednosti 18.000.000 din**

DEŽURNI VETERINARJI

od 17.-24. 12. 82

za občini Kranj in Tržič
BEDINA ANTON, dipl. vet.,
Kranj, Betonova 58, tel.:
23-518
GAŠPERLIN BOŠTJAN, dipl.
vet., Kranj, Tuga Vidmarja 8,
tel.: 25-831

za občino Škofja Loka
HABJAN JANKO, dipl. vet.,
Žiri 130, tel: 69-280
KRIŽNAR MIRO, dipl. vet.,
Godešič 134, tel: 62-130

za občini Radovljica in Jesenice
PAVLIC FRANC, dipl. vet.,
Zasip, Stagné 24, tel.: 77-639

Dežurna služba pri Živinorejsko-veterinarskem zavodu Gorenjske v Kranju, Iva Slavca 1, tel.: 25-779 ali 22-781 pa deluje neprekinjeno.

inštalacije**SKOFJA LOKA**

vabi na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja k sodelovanju

VEČ KV
več KV elektroinstalaterjev
več KV monterjev v ogrevnih naprav
več KV monterjev prezračevalnih naprav
več KV monterjev vodovodnih naprav
več strojnih tehnikov
več elektro tehnikov

Pri vseh navedenih poklicih je zahtljena 2-letna praksa.
Kandidatom nudimo dobre delovne pogoje, možnost dobrega zasluga in dopolnilnega izobraževanja.
Od kandidatov pričakujemo samoiniciativnost, ustrezeno delovno disciplino in znanje, ki bo preizkušeno v času poskusnega dela. Dela in naloge se bodo opravljale v neposredni proizvodnji na zanimivih novih proizvodnih programih.

Kandidate vabimo, da pošljajo prijave ali se osebno oglašajo v 15 dneh po objavi razpisa na naslov DO Inštalacije Škofja Loka, Kidričeva 55. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po sprejemu sklepa o izbiri.



ODEJA
Tovarna prešiših odej p.o.
Škofja Loka, Kidričeva 80

Poslovni odbor objavlja prosta dela in naloge

čiščenje upravnih prostorov in sanitarij (1 delavec)

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:
– da imajo končna osnovno šolo

Za objavljena prijave vleči in naloge je določeno poizkusno delo, ki traja en mesec. Delovni čas poteka samo v popoldanski izmeni.

Pismene prijave sprejema kadrovska služba 15-dni po objavi oglasa

**LOŠKE TOVARNE HLADILNIKOV
ŠKOFJA LOKA**

kadrovska komisija objavlja naslednja prosta dela in naloge

TOZD LIVARNA:**VS I VODJO RAZVOJA LIVARNE**

Pogoji: – visoka šola metalurške smeri, 3 leta delovnih izkušenj

TOZD HLADILSTVO:**KV STROJNIK ZA VAKUMIRANJE
VEČ KVALIFICIRANIH STRUGARJEV**

Pogoji: – poklicna šola kovinske smeri – ključavničar – strugar, 2 leti delovnih izkušenj

DS SKUPNIH SLUŽB:**KV KUHARICO**

Pogoji: – poklicna gostinska šola, 1 leto delovnih izkušenj

OE KONTROLA:**VS II ANALITIK KVALITETE**

Pogoji: – višja šola tehnične smeri, 2 leti delovnih izkušenj

OE PRODAJA:**VS II PRODAJNI REFERENT MONTAŽNO SERVISNIH STORITEV**

Pogoji: – višja šola I. stopnje elektro ali ekonomske smeri, 4-letna praksa v servisu, komerciali ali podobnih delovnih mestih

TOZD MONTAŽA IN SERVIS:**SS REFERENT ZA REKLAMACIJE V SERVISNEM BIROU ZA DOLOČEN ČAS**

Pogoji: – TSS strojne ali elektro smeri ali ESS, 1 leto delovnih izkušenj

Objavljena dela in naloge, izjemoma SS referent za reklamacije se objavljajo za nedoločen čas, s poskusnim delom 3 mesecev.

Za dela in naloge VS I VODJO RAZVOJA LIVARNE nudimo družsko stanovanje.

Pismene ponudbe o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi oglasa na naslov: LTH Škofja Loka, kadrovsко-socijalna služba.

O izbiri bomo kandidate obvestili v roku 15 dni po opravljeni izbiri.

**Škofja Loka
DO RTC KRVavec**

ponovno objavlja na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja naslednja prosta dela in naloge

– 2 prodajalcev vozovnic

Pogoji: – trgovska šola, delo se sklene za določen čas – za čas zimske sezone

– 2 čistilk

Pogoji: – najmanj 6 razredov osnovne šole, – poskusno delo 2 meseca. Delovno razmerje se sklene za nedoločen čas, eno s polnim delovnim časom, eno s skrajšanim delovnim časom

Pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev sprejema 15 dni po objavi kadrovska služba Kranj, Koroška 5. Kandidati bodo o izidu obveščeni v 60 dneh po izteku prijavnega roka.

SGP TEHNİK ŠKOFJA LOKA STARA CESTA 2**SGP TEHNİK
TOZD GRADBENIŠTVO
Škofja Loka, Stara cesta 2**

Razpisna komisija razpisuje proste delovne naloge INDIVIDUALNO POSLOVODNEGA ORGANA za mandatno dobo od 1. 1. 1983 – 31. 12. 1986

DIREKTORJA TOZD GRADBENIŠTVO

Pogoji: – da ima visoko izobrazbo gradbene smeri in najmanj 3 leta delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delovnih nalogah,
– da ima višjo izobrazbo gradbene smeri in najmanj 5 let delovnih izkušenj na podobnih delih in nalogah,
– da je gospodarsko razgledan,
– da izpolnjuje pogoje, določene z družbenim dogovorom o enotnih merilih kadrovske politike v občini Škofja Loka,
– da ni bil kaznovan za kazniva dejanja ali da ni v postopku za kazniva dejanja, ki ga delajo neprimerenega za to delo in so določena z zakonom,
– da je aktiven družbeno politični delavec,
– da izpolnjuje še druge pogoje, ki so določeni z zakonom

Kandidati naj pošljajo dokazila o zahtevani strokovni izobrazbi in delovnih izkušnjah v zaprti pisemski ovojnici z oznako »za razpisno komisijo« v roku 8 dni od objave razpisa na naslov SGP TEHNİK, Škofja Loka, Stara cesta 2.

**DELAVSKA UNIVERZA RADOVLJICA**

64240 RADOVLJICA, LINHARTOV TRG 1

Svet DU Radovljica razpisuje prosta dela in naloge

DIREKTORJA Delavske univerze

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati za navedena dela in naloge izpolnjevati še naslednje pogoje:

– da imajo najmanj višješolsko izobrazbo pedagoške smeri in 5 let delovnih izkušenj na vodilnih, vodstvenih ali strokovnih andragoških vzgojnoizobraževalnih delih ter druge pogoje, ki jih določa 147. in 178. člen Zakona o usmerjenem izobraževanju

Kandidati naj pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljete v 15 dneh po objavi na naslov: Delavska univerza Radovljica, Linhartov trg 1, Radovljica, z oznako »razpis«.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po končanem razpisnem roku.

**IMOS – SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE
TRŽIČ p.o.**

V skladu z 81. členom Statuta delovne organizacije delavski svet razpisuje dela in naloge združene s posebnimi pooblastili in odgovornostmi za dobo 4 let:

- INDIVIDUALNEGO POSLOVODNEGA ORGANA – DIREKTORJA DELOVNE ORGANIZACIJE
- TEHNIČNEGA VODJE

Kandidati za zasedbo navedenih del in delovnih nalog morajo poleg splošnih z zakonom in Družbenim dogovorom o ureševanju kadrovske politike v občini Tržič izpolnjevati še naslednje pogoje:

pod 1.

- višja ali srednja strokovna izobrazba gradbene smeri,
- pet let delovnih ustreznih izkušenj,
- ustrezne moralno-politične vredline in organizacijske sposobnosti, ki omogočajo opravljanje razpisanih del in delovnih nalog,
- predložiti mora program razvoja delovne organizacije

pod 2.

- visoka ali višja izobrazba gradbene smeri,
- pet let ustreznih delovnih izkušenj,
- ustrezne moralno-politične vredline in organizacijske sposobnosti, ki omogočajo opravljanje razpisanih del in delovnih nalog,
- opravljen strokovni izpit.

Kandidati naj pošljajo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev v 15 dneh po objavi javnega razpisa (v zaprti ovojnici z oznako »za razpisno komisijo«) na naslov: IMOS SGP Tržič, Blejska 8.

Izbira kandidatov bo opravljena v 30 dneh po preteklu razpisnega roka. Kandidate bomo o izidu izbire obvestili v 15 dneh po opravljeni izbiri.

**Delovna skupnost strokovnih služb
GOSPODARSKE ZBORNICE
SLOVENIJE LJUBLJANA**

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

DEBATNEGA STENOGRADA

za določen čas pri Medobčinski gospodarski zbornici za Gorenjsko, Kranj, Cesta JLA 16.

Pogoji: – administrativni ali ekonomski tehnik,
– znanje stenografije in strojepisja,
– 1 leto delovnih izkušenj, poskusno delo 1 mesec

Oblikovanje osebnega dohodka je urejeno s samoupravnim sporazumom o osnovah in merilih za delitev sredstev za osebno in skupno uporabo delavcev delovne skupnosti strokovnih služb Gospodarske zbornice Slovenije.

Kandidati naj pošljajo svoje ponudbe z dokazili v 15 dneh po objavi na naslov: Gospodarska zbornica Slovenije, Komisija za delovna razmerja, Ljubljana, Titova 19.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po izbiri.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, babice in prababice, tašče, sestre in tete

HELENE ŠTULAR

roj. MARINŠEK

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, znancem in vaščanom za podarjeno cvetje, izraze sožalja in spremstvo na zadnji poti. Posebna zahvala dr. Nuši Potočnik za dolgotrajno zdravljenje in g. župniku za lep pogrebni obred.

VSEM ŠE ENKRAT ISKRENA HVALA!

ŽALUJOČI VSI NJENI

Zg. Dobrava, 11. decembra 1982

MALI

OGLASI

telefon

27-960

PRODAM

Prodam belo dolgo POROČNO OBLEKO (zimsko), št. 38 z jakno. Tel. 41-088

Ugodno prodam HLADILNIK obodin in sobne KARNISE. Lindič, Mencingerjeva 1, tel. 24-666

Prodam RADIO planica ter PISALNI STROJ unis in kupim VOZIČEK za BCS. Zupan, Brezje 12

Prodam lepo olnjato starinsko SLIKO (140x100 cm) z motivom »Sv. Družna, ki jo angel opominja naj beži v Egypte. Pri-

merno za večjega sobo, kapelo ali za nad-

zakonskima posteljama. Ogld po 16. ur. Ljubljana, Poljanska c. 47. I. nadstropje,

Milena Možetič ali tel. 061-325-530 dopol-

dan

OTROŠKO POSTELJICO z jogijem in odojo, TV mizico in OMARICO za čevlje, prodam. Telefon 26-618

Prodam 14 dni starega TELETA za reho. Visoko 31, Šenčur

Prodam PRASIČA za zakol. Predlosje

št. 85, Kranj

Prodam PEĆ za centralno kurjavo,

25.000 kcal, feroterm. Telefon 24-384

12661

Prodam vodno TURBINO francis

(saht). Mevkus 29, Zg. Gorje

12662

Prodam več zimskih ženskih OBLACIL

št. 38. Informacije po tel. 26-857

12663

Zaradi preurejene stanovanja ugodno

prodam JEDILNI KOT. Simčič, telefon

26-296 po 15. uri

12664

Plinsko ŽARNO PLOŠČO (kovino-

stroj), plinski STEDILNIK z dvema

gorilcema (IGO), uvoženo plinsko na-

pravo za avto, 80 kg, z atestom, manjši

prenosni KOMPRESOR z brigalko in

večji KAVČ, ugodno prodam. Bife »STE-

FE«, Golnik, tel. 57-014

12665

Prodam nov BARVNI TV »Iskra

– horizonte z daljinskim upravljanjem.

Hribar Dare, Zasavska 42/A, Orehek, Kranj

Prodam 8 mesecev brejo telico. Podlju-

beli 85, Tržič

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1975, ka-

rabilirano, celo ali po delih. Trata 16,

Slovenska Loka, tel. 62-042

12678

Prodam za dele ali po delih AUDI 60.

Ziganja vas 27 pt Tržiču

Prodam ZASTAVO 101 SC, letnik 1980.

Informacije po tel. 27-096

12679

Prodam ZASTAVO 101, letnik 1977,

modre barve, za 8,5 SM. Zaplotnik, Ješ-

tova 32, Kranj, tel. 22-117

12680

Ugodno prodam dve novi ZIMSKI

GUMI 155 SR 15. Franc Kranjc, Kranj,

UL Staneta Rozmana 7

12681

Ugodno prodam odlično ohranjen CI-

TROEN GS. Telefon 21-282 – int. 8

dopoljan

12682

Prodam OPEL ASCONA 12 SR, letnik

1976. Tone Pavlin, Malo Naklo 3, Naklo

12683

Prodam SIMCO 110 in ALFO super

gulio. Telefon 27-132

12684

Prodam ZASTAVO 750, starejši letnik,

vozno. Ogled popoldan. Jože Rozman, Hafnarjeva pot 11, Kranj

12685

Prodam VW, starejši letnik, odlično

ohranjen, z okvaro na motorju. Fani

Mandeljc, Sp. Gorje 80/C pri Bledu

12686

Prodam ZASTAVO 101, letnik 1975, regis-

trirano do konca aprila 1983 in ZA-

STAVO 750, letnik 1974, neregistrirano.

Ribno, tel. 78-341

12687

Prodam AUDI 80, letnik 1974. Klište

po tel. 064-75-469

12688

TAM 5000, prodam ali menjam za oseb-

ni avto. Telefon 27-090

12689

Prodam ZASTAVO 101 comfort, letnik

1980, prevoženih 33.000 km, z dodatno

opremo v vrednosti 1,5 SM, cena 17 SM.

Telefon 50-835

12690

Prodam 4 ZIMSKE GUME 155x13

za Z-101. Telefon 27-792 ali 23-341 –

int. 20

12691

Prodam R-4, letnik 1977, prevoženih

73.000 km. Smokovec 48, Žirovnica

12692

Prodam odlično ohranjen ZASTAVO

750. Branc, Sp. Gorje 104

12693

GOLF, letnik 1982, JETTA, letnik

1981, OPEL ASCONA 16 S, letnik 1978

prodam, Anton Oblak, Hafnarjevo

selje 1, Skofja Loka

12694

Prodam črnobel TELEVIZOR (ekran

44). Telefon 25-058

12695

Cudovito dolgo VEČERNO OBLEKO

št. 38 prodam za 4.000 din. Kranj. Zlaj-

pole 2/A, stanovanje 17

12696

Prodam več litrov domačega ŽGANJA

Krajin, Breznica 5, Škofja Loka

12697

Prodam krmilno KORENJE. Moške

4, Škofja Loka

12698

Prodam KROMPIR vesna in igor (se-

menski). Porenta, Crnograd 5, Žabnica

12699

Prodam PRAŠIČA (SVINJO), tel.

200 kg. Oman, Zminec 12, Škofja Loka

12700

Prodam 3 tedne starrega BIKCA

pleme. Telefon 064-61-425

12701

Prodam PRAŠIČA za zakol. Cerkev

12702

Prodam 1-letno starega BIKCA ter

gabrove in hrastove BUTARE. Most

ce 40

12703

Prodam smrekovo OBLOGO za

ali vrata, LETVE 4x5 cm, 12 obesno-

TRAMOV 220x200 mm, dolžina

100 malih salnitronih PLOSC in PUNTE

Voklo 86, Šenčur

12704

Prodam razšagana bukova DRVA,

ganja vas 31, Tržič

12705

Prodam otroško POSTELJICO z op-

omo, večjo, italijansko STAJICO, in

hrbitnik za nošenje otroka. Kevač

Tržane Odrove 4, Kranj

12706

Ugodno prodam 120-litrski HLADILNIK

gorenje, skoraj nov. Mijatevič, Šen-

čurje 27, Kranj, tel. 26-319

Ocena akcije NNNP v kranjski občini

Kranj — Med letnjoščjo obrambno zaščitno akcijo Nič nas ne sme preneneti so v vseh okoljih posvetiti največ pozornosti zagotovitvi večje prometne in požarne varnosti, na daljnega razvoja narodne zaščite in učinkovitega delovanja civilne zaščite. Akcija za doseg teh ciljev je v skladu z usmeritvami republike konference Socialistične zveze potekala skozi vse leto tudi v kranjski občini. Tod so opravili preizkus za nosilce nekaterih aktivnosti že 13. maja, ko so organizirali prikaz protioklepne borbe. Teden dni pozneje se je sestavila deli sistema splošne ljudske obrambe in družene samozraščite vključili v organizacijo prireditev ob 40-letnici jugoslovenskega letalstva. Končne dejavnosti akcije so potekale prva dva dne v mesecu oktobru.

Odbor za izvedbo akcije je z ne-posrednim spremeljanjem dejavnosti in pregledom poročil o njih ugotovil, da je bil program akcije zadovoljivo uresničen. Ocenil je tudi, da so bili dosegenci načrtovani cilji akcije, vendar se bodo nekatere aktivnosti še nadaljevale. Ker je bil čas za pripravo programov zelo kratki in je najbrž zato odboru poslalo program do določenega roka le 27 odstotkov sodelujočih, poročila o opravljenih dejavnostih pa 72 odstotkov udeleženih v akciji, je odbor sklenil predložiti republike konferenci SZDL, da izhodišča za prihodnje akcije pošte občinskim konferencem Socialistične zveze najpoz-

Elan za hotel v Palah

Radovljica — Begunjska tovarna Elan bo za prenovo hotela v Palah pri Sarajevu namenila 5 milijonov dinarjev. S tem si bo zagotovila uporabo polovice hotelskih zmogljivosti v času zimskih olimpijskih iger ter teden dni pred olimpijskimi igrami in po njih ter prednost bivanja v hotelu tudi v bodoče. Hotel je od Sarajeva oddaljen 15 kilometrov, tu bo imel Elan svoj informacijski center. Podobno se je odločila tudi žirovska tovarna Alpina.

Prenova hotela v Palah bo veljala 30 milijonov dinarjev, po 5 milijonov dinarjev bosta zagotovila Elan in Alpina, 10 milijonov dinarjev devlovna organizacija Centratrans-commerce, v okvir katere spada hotel turist v Palah, ostalih 10 milijonov dinarjev bodo bančna sredstva.

Samoupravni sporazum o sovlganju sredstev v prenovo hotela so v begunjskem Elanu podpisali v sredo, 15. decembra, ko je radovljiko občino obiskala tričlanska delegacija iz občine Pale v republiki Bosna in Hercegovina. Z radovljiko je vežejo vedeti stiki, zdaj torej sodelovanje na ravni družbenopolitične skupnosti razširjajo tudi na sodelovanje združenega dela v okviru sredstev, ki jih zbirajo za nerazvite.

Delegacija iz prijateljske občine Pale je obiskala tudi predsednika radovljiko občinske skupščine Bošnja Šetino ter si ogledala Čebelarski muzej in novoletno razstavo v Šivčevi hiši.

Vabilo društva za pomoč duševno prizadetim

Kranj — Izvršilni odbor Društva za pomoč duševno prizadetim občine Kranj vabi starše, rojenike in skrbnike prizadetih otrok, mladostnikov in odraslih na NOVOLETNO SREČANJE, ki bo v četrtek, 23. decembra, ob 16. uri v osnovni šoli Helene Puhar v Kranju, Kidičeva 51. Na srečanju bo prikazan belgijski film o življenju prizadetih otrok »Stadion«. Vabljeni.

Doseženi načrtovani cilji

neje do konca decembra. Obenem je opozoril, da programi in poročila niso zajela stroškov za izvajanje akcije. Zato je priporočil za bodoče dejavnosti tudi načrtovanje in spremjanje stroškov.

Med letnjoščjo akcijo, ugotavlja nadalje odbor, ni bilo povezave s sosednjimi občinami v pokrajini. Ker bi s takšnim sodelovanjem lahko učinkovite odpravljali pomanjkljivosti, določene dejavnosti pa bi lahko z manj stroški organizirali bolje, predlaga za prihodnje akcije vsebinsko in časovno uskladi te program aktivnosti po regijah.

Nekatere zapažene slabosti — na primer pomanjkljivosti v sistemu zvočnega alarmiranja — že odpravljajo. Boljšo prometno varnost bo težko zagotoviti vse dotedaj kot nagaša odbor, dokler se bo tehnična brezhibnost vozil slabšala predvsem zaradi slabe preskrbe trga z rezervnimi deli za motorna vozila. Prometni varnosti prav tako niso v prid napake pri gradnji in spremeljanju cest. Slabša je tudi odmaknjeno vzdobje udeležencev v cestnem pro-

metu od programov usmerjenega izobraževanja in izvenšolskih dejavnosti. Ker je enako na področju požarnega varstva, odbor predlaga reprebliški konferenci Socialistične zveze, naj si prizadeva za vključitev prometne in protipožarne vzgoje v program predmeta obramba in zaščita. Obenem odbor ugotavlja za področje požarnega varstva, da bo treba izdelati oceno požarne ogroženosti in na tej osnovi izvesti preventivne ter operativne ukrepe za odpravo vzrokov nastanka in širjenja požarov.

Ocenjuje zapažene slabosti — na primer pomanjkljivosti v sistemuh zvočnega alarmiranja — že odpravljajo. Boljšo prometno varnost bo težko zagotoviti vse dotedaj kot nagaša odbor, dokler se bo tehnična brezhibnost vozil slabšala predvsem zaradi slabe preskrbe trga z rezervnimi deli za motorna vozila. Prometni varnosti prav tako niso v prid napake pri gradnji in spremeljanju cest. Slabša je tudi odmaknjeno vzdobje udeležencev v cestnem pro-

S. Saje

Otroška razigranost in nezgode

Otroci se najpogosteje poškodujejo pri smučanju in drugih športih ter pri pouku telesne vzgoje — Zavarovalna skupnost Triglav jim je lani izplačala prek 1,2 milijona dinarjev odškodnin — V tem šolskem letu zavarovanih blizu 23.900 gorenjskih osnovnošolcev in srednješolev oziroma dobrih 81 odstotkov vseh

primeru poškodbe odvisna višina od skodnine.

Na Gorenjskem, kjer Zavarovalna skupnost Triglav ponudi zavarovanje učencem v vseh osnovnih in srednjih šolah, je letos zavarovanih 23.891 otrok, kar je dobrih 81 odstotkov vseh. Samo lani pa je skupnost izplačala več kot 1,2 milijona odškodnin za tri smrtni primere, petnajst invalidnosti in 922 dnevnih odškodnin, ki znašajo od 40 do 60 dinarjev.

Zavarovanje zajema vse poškodbe, ne glede na to, kje se otrok ponešreči. Zanimivo je, da nastane največ poškodb pri smučanju in drugih športih, pri pouku telesne vzgoje v šolah, še nato sledijo poškodbe doma, v prostem času in med počitnicami.

Akcija za nezgodno zavarovanje šolarjev se začenja vsako novo šolsko leto in sklene v dveh mesecih. Jamstvo velja, ko učenec v šoli plača premijo. Ta je neznavna. Za celo šolsko leto, počitnice in še 60 dni v naslednjem letu znaša 30, 40 ali 50 dinarjev. Od višine premije je v

H. J.